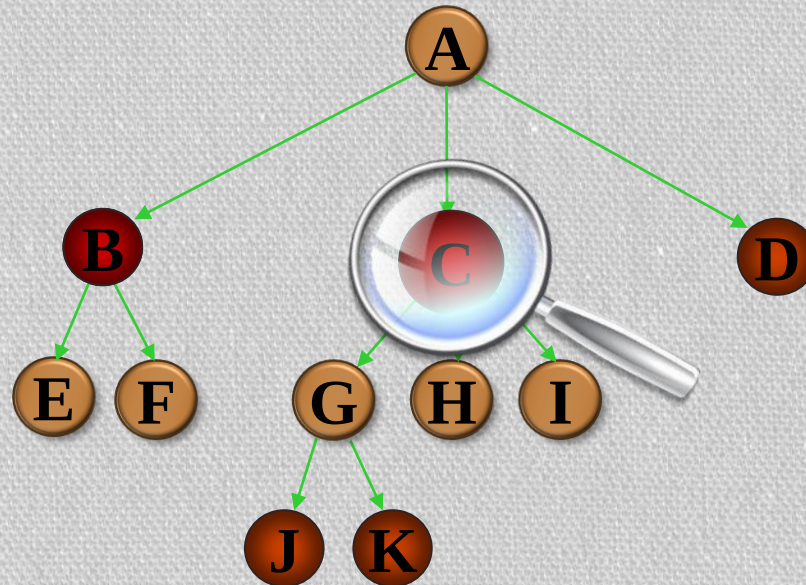

هوش مصنوعی

حل مسئله با جستجو

عامل حل مساله

• یک نوع عامل **هدف گرا**، عامل حل مسئله نامیده می شود.

• عامل های حل مسئله توسط یافتن **ترتیب عملیات** تصمیم می گیرند که چه انجام دهند تا آنها را به حالت های مطلوب سوق دهد.

• الگوریتم جستجو مسئله ای را به عنوان ورودی دریافت نموده و **راه حلی** را به صورت **دنباله عملیات** بر می گرداند.

عامل ساده حل مساله

function SIMPLE-PROBLEM-SOLVING-AGENT(*percept*) **returns** an action

inputs: *percept*, a percept

static: *seq*, an action sequence, initially empty

state, some description of the current world state

goal, a goal, initially null

problem, a problem formulation

state $\leftarrow$ UPDATE-STATE(*state*, *percept*)

if *seq* is empty **then do**

goal $\leftarrow$ FORMULATE-GOAL(*state*)

problem $\leftarrow$ FORMULATE-PROBLEM(*state*, *goal*)

seq $\leftarrow$ SEARCH(*problem*)

action $\leftarrow$ FIRST(*seq*)

seq $\leftarrow$ REST(*seq*)

return *action*

گامهای حل مساله

چهار گام اساسی برای حل مسائل

• فرموله کردن هدف

- وضعیتهای مطلوب نهایی کدامند؟

• فرموله کردن مسئله

- چه فعالیتها و وضعیتهایی برای رسیدن به هدف موجود است؟

• جستجو

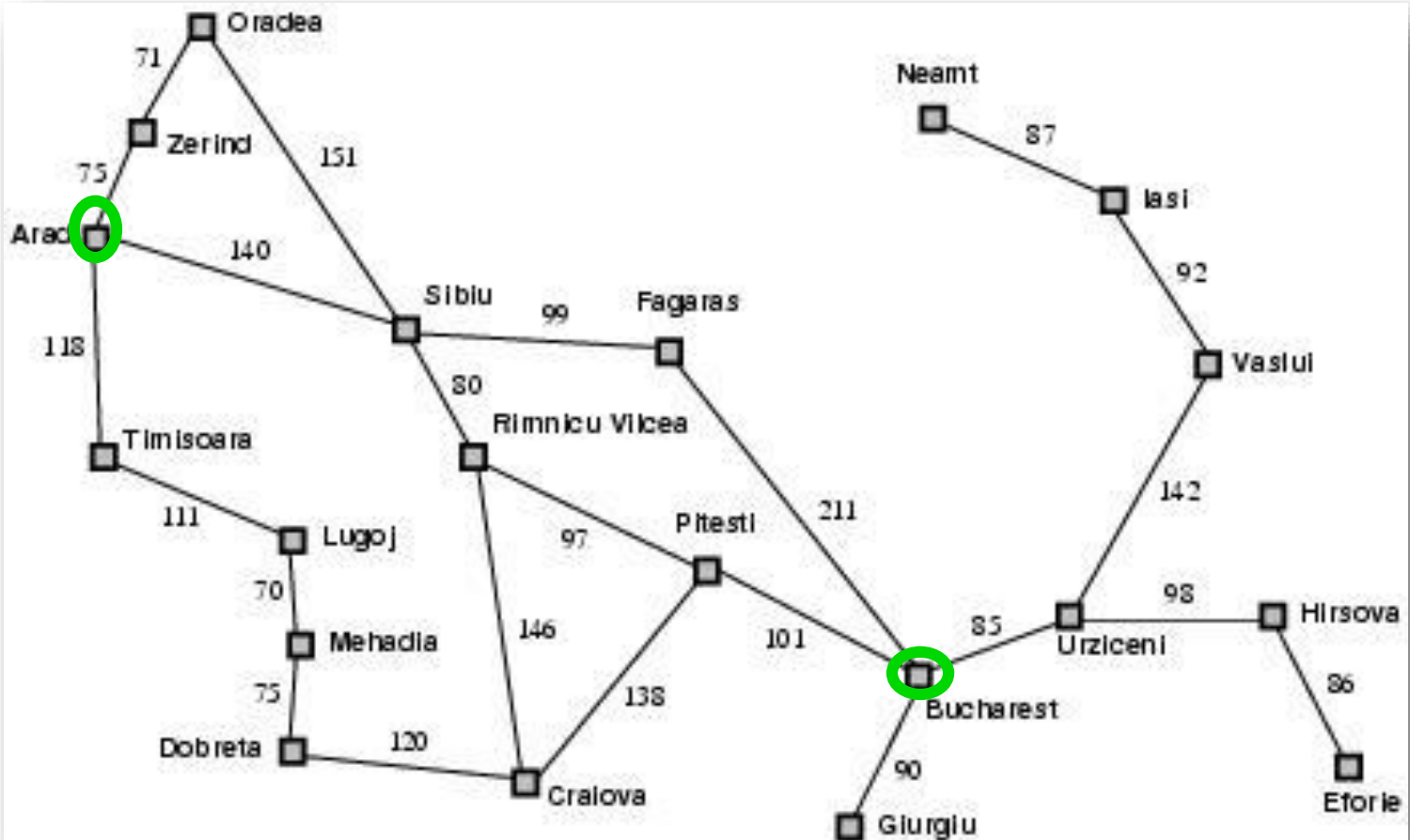
- انتخاب بهترین دنباله از فعالیتهایی که منجر به حالاتی با مقدار شناخته شده می شود.

• اجرا

- وقتی دنباله فعالیت مطلوب پیدا شد، فعالیتهای پیشنهادی آن میتواند اجرا شود.

حل مسئله با جستجو

مثال: نقشه رومانی

مثال: نقشه رومانی

- ✓ صورت مسأله: رفتن از آراد به بخارست.
- ✓ فرموله کردن هدف: رسیدن به بخارست.
- ✓ فرموله کردن مسئله:
- ✓ وضعیتها: شهرهای مختلف.
- ✓ فعالیتها: حرکت بین شهرها.
- ✓ جستجو: دنباله ای از شهرها مثل: آراد، سیبیو، فاگارس، بخارست.
- ✓ این جستجو با توجه به کم هزینه ترین مسیر انتخاب می شود.

مسئله

حالت اولیه: حالتی که عامل از آن شروع می‌کند.

در مثال رومانی: شهر آراد $In(Arad)$

تابع پسین: توصیفی از فعالیتهای ممکن که برای عامل مهیا است.

در مثال رومانی: $S(Arad) = \{Zerind, Sibui, Timisoara\}$

فضای حالت: مجموعه ای از حالتها که از حالت اولیه می‌توان به آنها رسید.

در مثال رومانی: کلیه شهرها که با شروع از آراد میتوان به آنها رسید.

تابع جانشین + حالت اولیه = فضای حالت

📌 **آزمون هدف:** تعیین می‌کند که آیا حالت خاصی ، حالت هدف است یا خیر.

📌 **هدف صریح:** در مثال رومانی ، رسیدن به بخارست.

📌 **هدف انتزاعی:** در مثال شطرنج ، رسیدن به حالت کیش و مات.

📌 **مسیر:** دنباله ای از حالتها که دنباله ای از فعالیتها را به هم متصل می‌کند.

📌 **در مثال رومانی:** Arad, Sibiu, Fagaras یک مسیر است.

هزینه مسیر: برای هر مسیر یک هزینه عددی در نظر می گیرد.
در مثال رومانی: طول مسیر بین شهرها بر حسب کیلومتر.

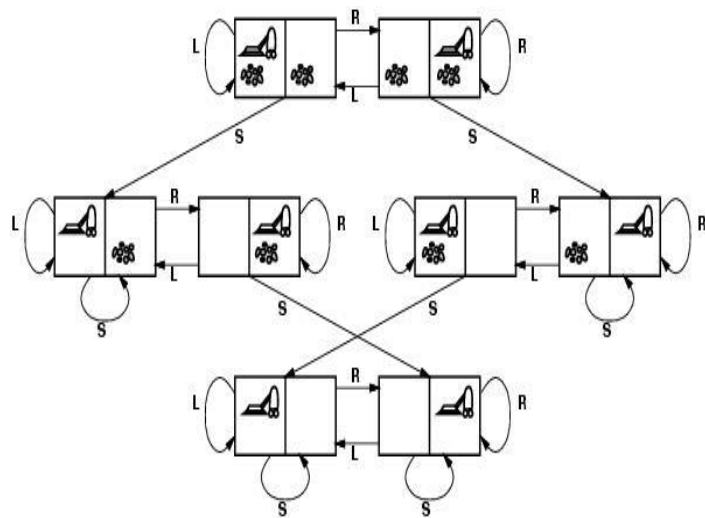
هزینه گام برای اجرای اقدام a که از حالت x به حالت y
انتقال می یابد به صورت $C(x, a, y)$ نمایش داده می شود.

**راه حل مسئله مسیری از حالت
اولیه به حالت هدف است.**

**راه حل بهینه کمترین هزینه
مسیر را دارد.**

مثال: دنیای جارو برقی

حالتها:

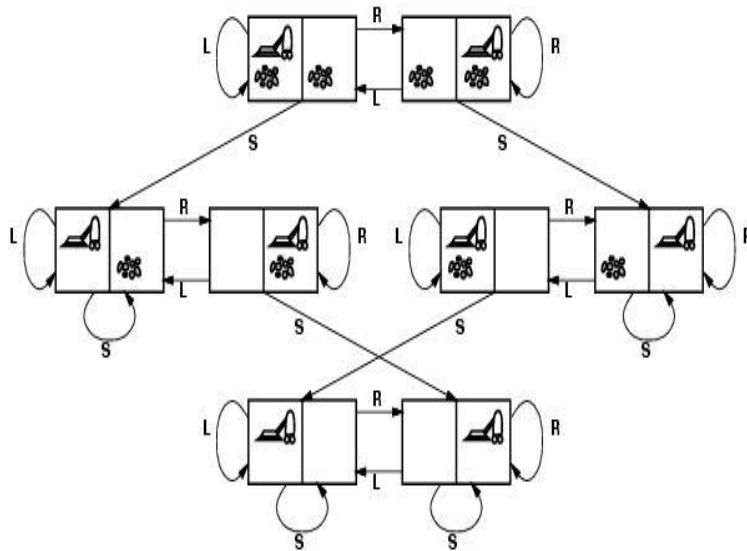
حالت اولیه:

تابع جانشین:

آزمون هدف:

هزینه مسیر:

مثال: دنیای جارو برقی

حالتها: دو مکان که هر یک ممکن است کثیف یا تمیز باشند. لذا $2 \times 2 = 4$ حالت در این جهان وجود دارد.

حالت اولیه: هر حالتی می‌تواند به عنوان حالت اولیه طراحی شود.

تابع جانشین: حالت‌های معتبر از سه عملیات: راست، چپ، مکش.

آزمون هدف: تمیزی تمام مربعها.

هزینه مسیر: تعداد مراحل در مسیر.

۲	۴	۱
۵		۳
۷	۶	۸

بحث کنید :

معمای هشت را فرموله سازی کنید ؟

مثال: معمای ۸

7	2	4
5		6
8	3	1

Start State

	1	2
3	4	5
6	7	8

Goal State

حالتها:

حالت اولیه:

تابع جانشین:

آزمون هدف:

هزینه مسیر:

مثال: معمای ۸

7	2	4
5		6
8	3	1

Start State

	1	2
3	4	5
6	7	8

Goal State

حالتها: مکان هر هشت خانه شماره دار و خانه خالی در یکی از ۹ خانه

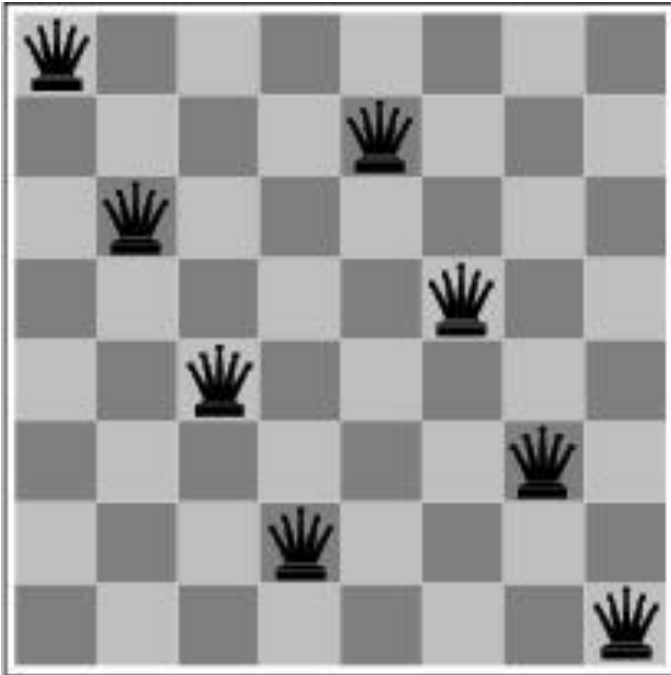
حالت اولیه: هر حالتی را می توان به عنوان حالت اولیه در نظر گرفت.

تابع جانشین: حالت های معتبر از چهار عمل ، انتقال خانه خالی به چپ ، راست ، بالا یا پایین.

آزمون هدف: بررسی می کند که حالتی که اعداد به ترتیب چیده شده اند (طبق شکل روبرو) رخ داده یا نه.

هزینه مسیر: برابر با تعداد مراحل در مسیر.

مثال: مسئله ۸ وزیر

فرمول بندی افزایشی

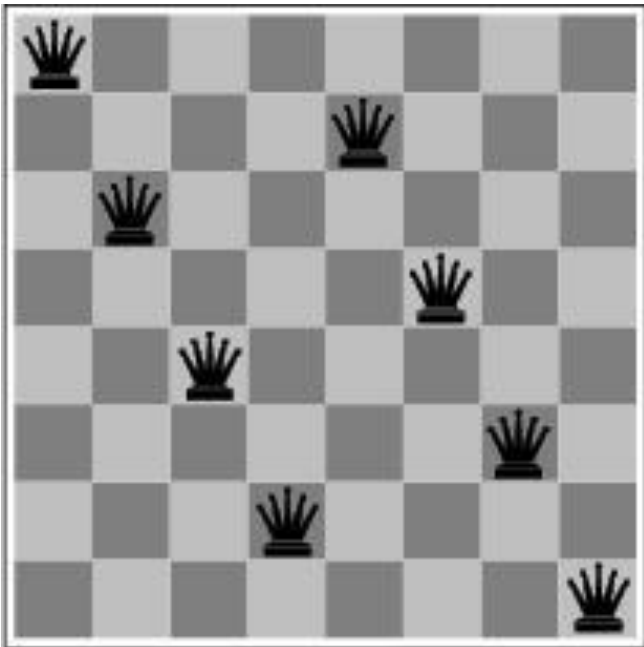
حالتها:

حالت اولیه:

تابع جانشین:

آزمون هدف:

مثال: مسئله ۸ وزیر

فرمول بندی افزایشی

حالتها: هر ترتیبی از ۰ تا ۸ وزیر در صفحه، یک حالت است.

حالت اولیه: هیچ وزیری در صفحه نیست.

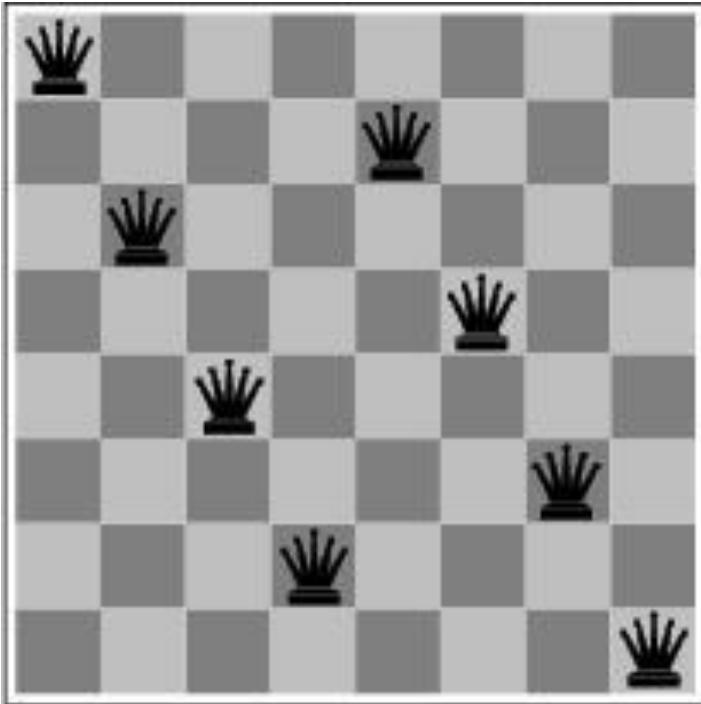
تابع جانشین: وزیری را به خانه خالی اضافه می‌کند.

آزمون هدف: ۸ وزیر در صفحه وجود دارند و هیچ کدام به یکدیگر گارد نمی‌گیرند.

در این فرمول بندی تقریباً باید 10^4 دنباله ممکن

بررسی می‌شود.

مثال: مسئله ۸ وزیر

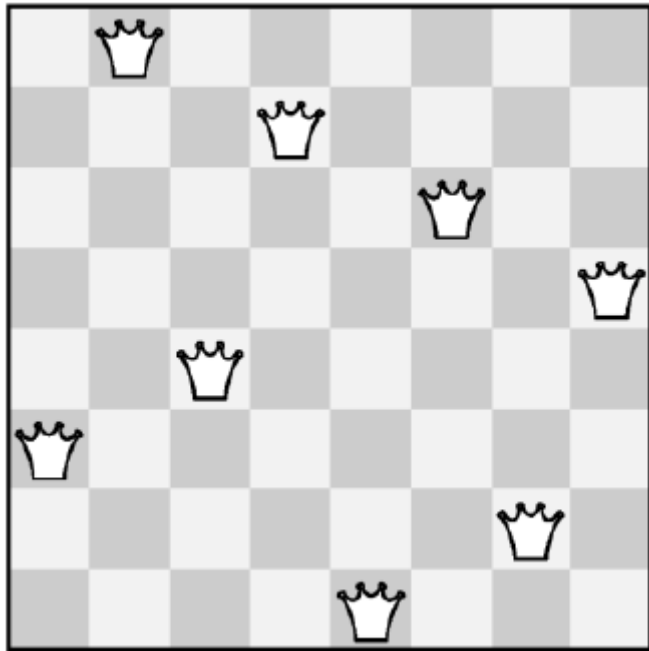
حالتها:

حالت اولیه:

تابع جانشین:

آزمون هدف:

مثال: مسئله ۸ وزیر

حالتها: چیدمان n وزیر ($0 \leq n \leq 8$)، بطوریکه در هر ستون از n ستون سمت چپ، یک وزیر قرار گیرد و هیچ دو وزیری بهم گارد نگیرند.

حالت اولیه: با ۸ وزیر در صفحه شروع میشود.

تابع جانشین: وزیری را در سمت چپ ترین ستون خالی قرار میدهد، بطوری که هیچ وزیری آن را گارد ندهد.

آزمون هدف: ۸ وزیر در صفحه وجود دارند و هیچ کدام به یکدیگر گارد نمی دهند.

این فرمول بندی فضای حالت را از 10^{14} به 3×10^5 کاهش میدهد.

جستجوی راه حل

تدوین مساله ،

مشخص شدن فضای حالت،

تشکیل درخت جستجو (حالت ابتدایی + تابع پسین) .

استفاده از روشهای جستجو برای یافتن راه حل.

الگوریتم کلی جستجوی درختی

function TREE-SEARCH(*problem, strategy*) **returns** a solution, or failure

 initialize the search tree using the initial state of *problem*

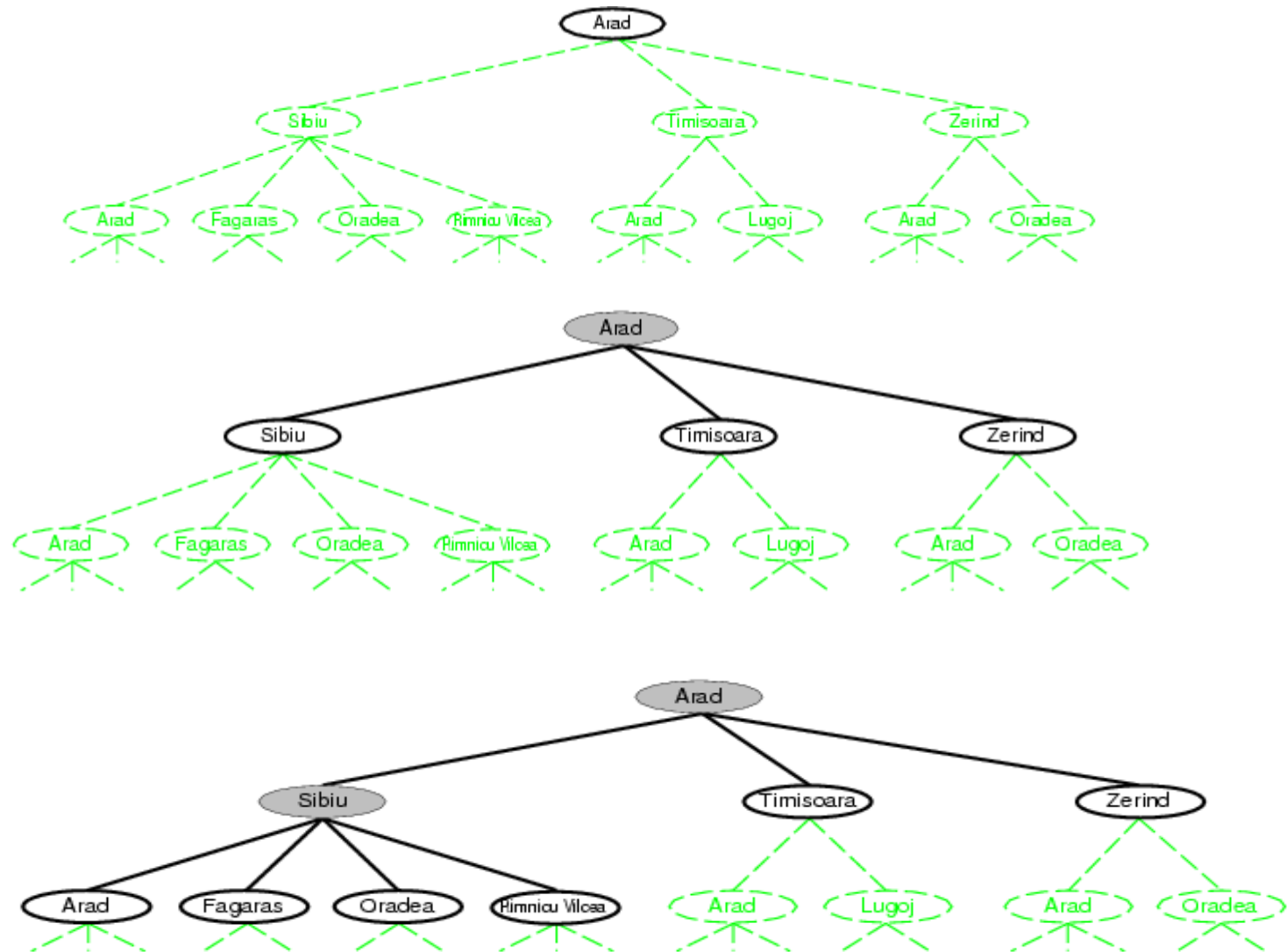
loop do

if there are no candidates for expansion **then return** failure

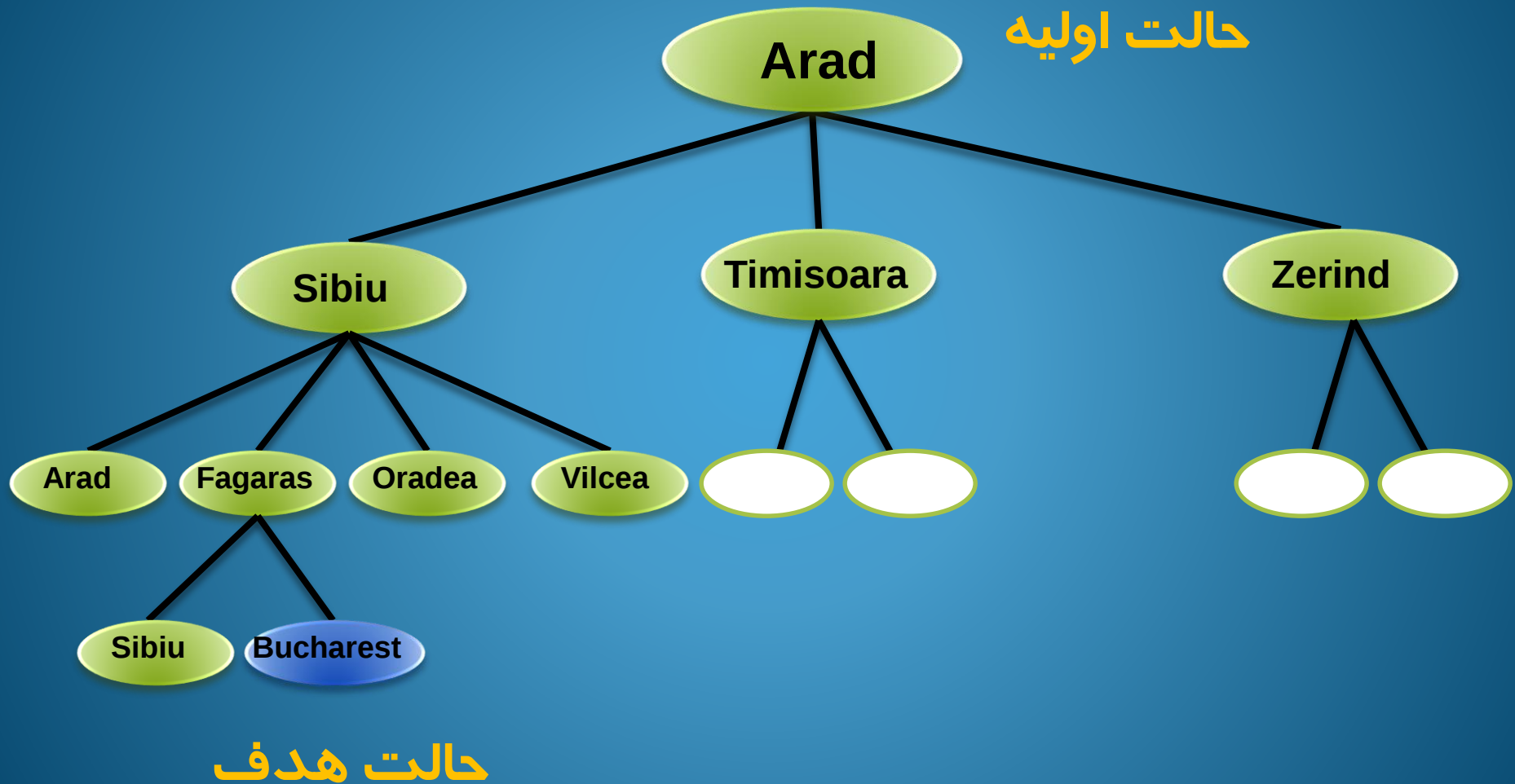
 choose a leaf node for expansion according to *strategy*

if the node contains a goal state **then return** the corresponding solution

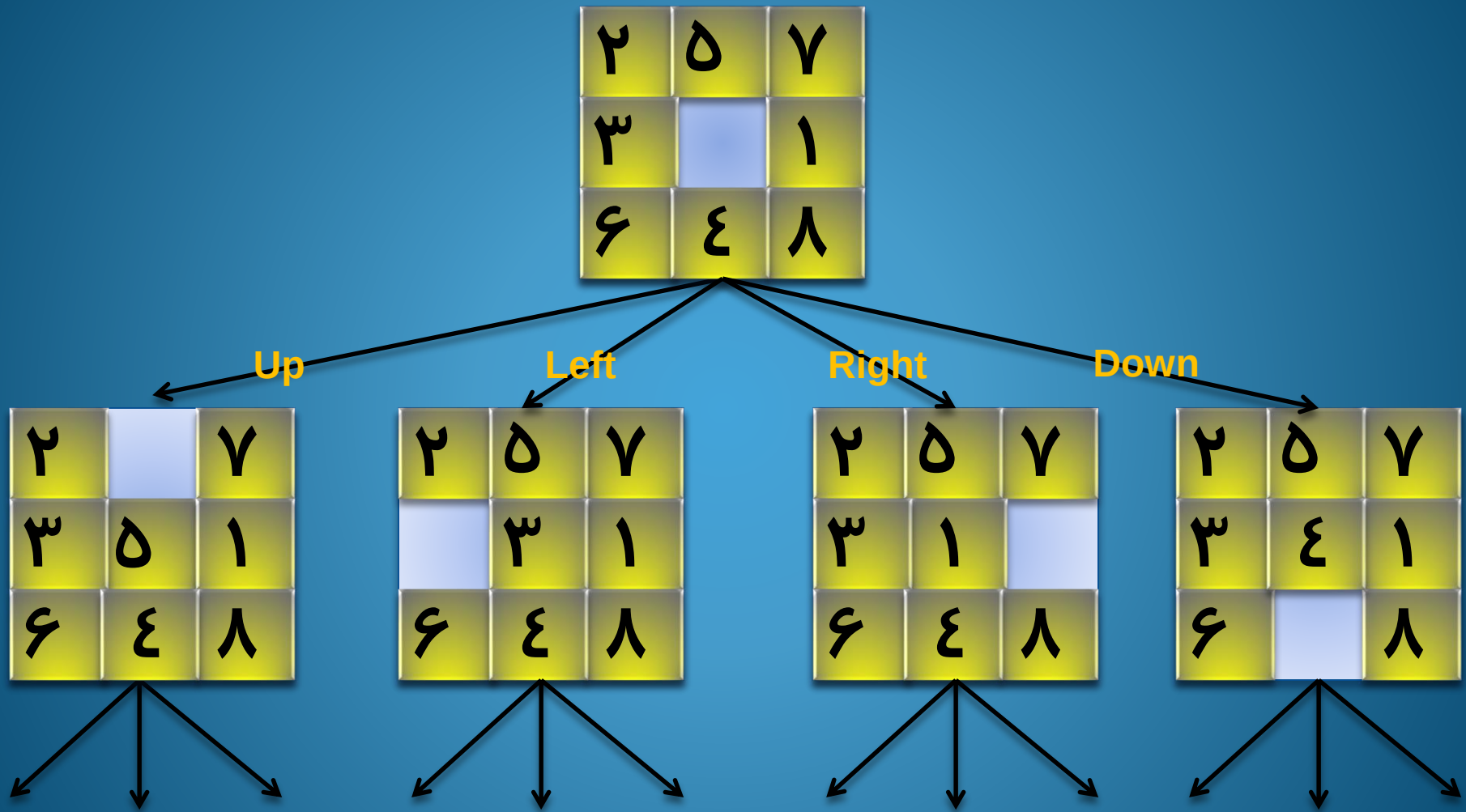
else expand the node and add the resulting nodes to the search tree

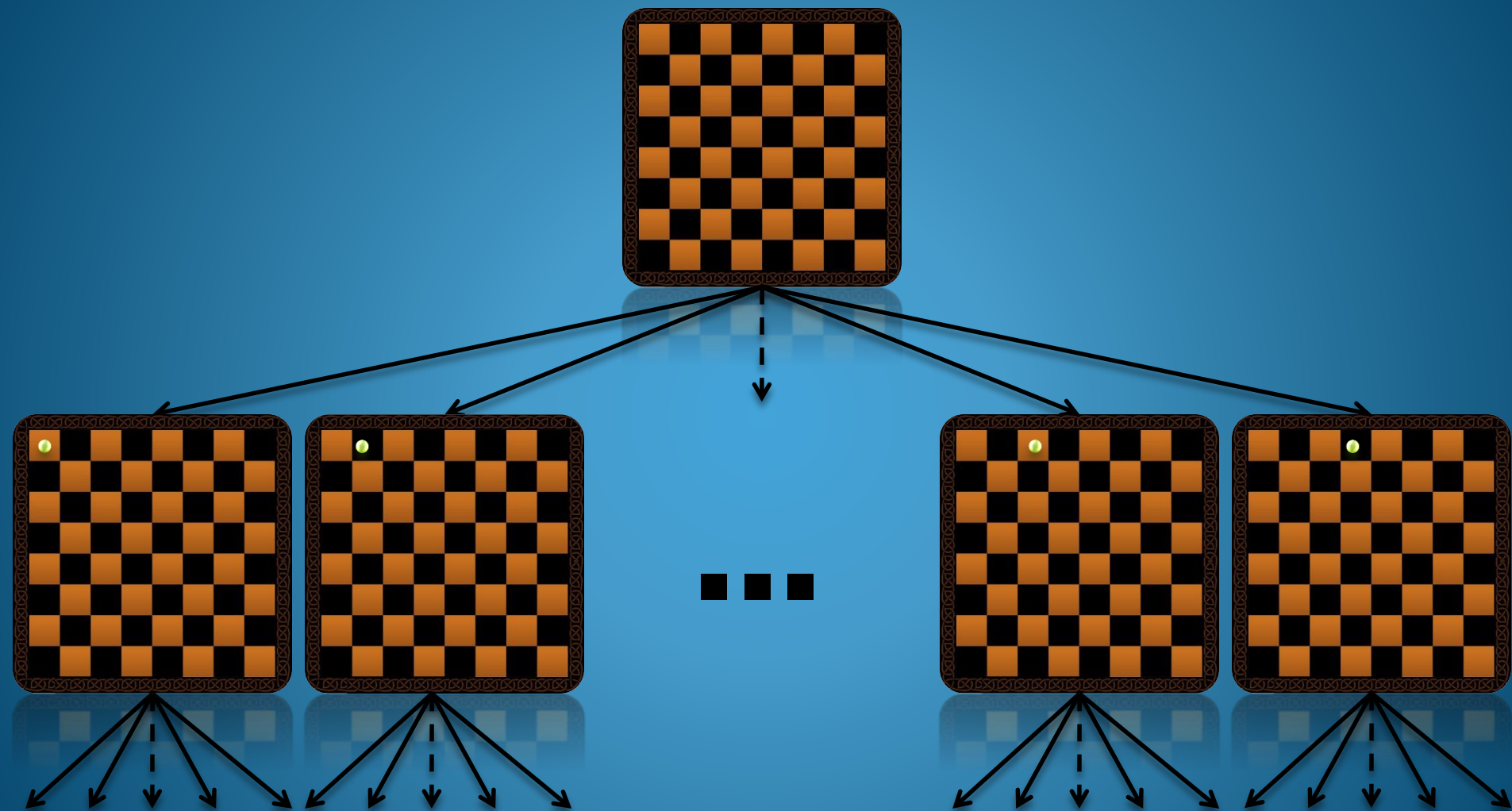
درخت جستجو

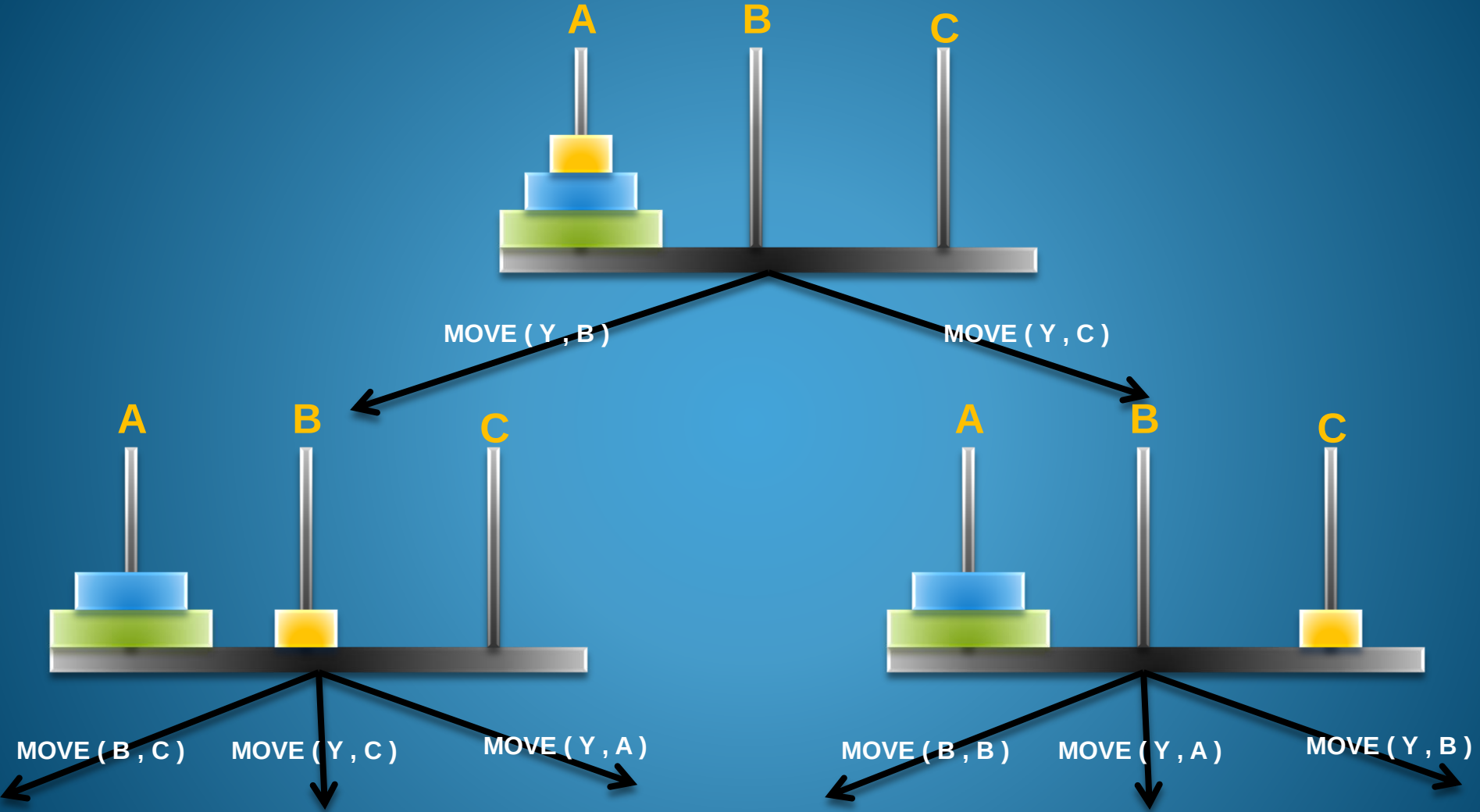
گراف حالت معمای هشت

گراف حالت هشت وزیر

گراف حالت برج هانوی

گرگ و کلم و گوسفند

کشاورزی پس از خرید یک گرگ، یک کلم و یک گوسفند از بازار باز می‌گردد. در راه بازگشت باید از رودخانه ای عبور کند. اما قایق او تنها برای یکی از اینها جا دارد. او نمی‌تواند گوسفند و کلم را یک جا نگاه دارد زیرا ممکن است گوسفند کلم را بلعد. از سوی دیگر ماندن گرگ و گوسفند هم در کنار هم موجب از بین رفتن گوسفند می‌شود. پس چه طور می‌تواند آنها را بدون اینکه آسیب ببینند جابه‌جا کند؟

فضای حالت ؟ درخت جستجو

- A **state** is a (representation of) a physical configuration.
- A **node** is a data structure constituting part of a search tree includes **state**, **parent node**, **action**, **path cost** $g(n)$, **depth**.

بازنمایی گره (Node)

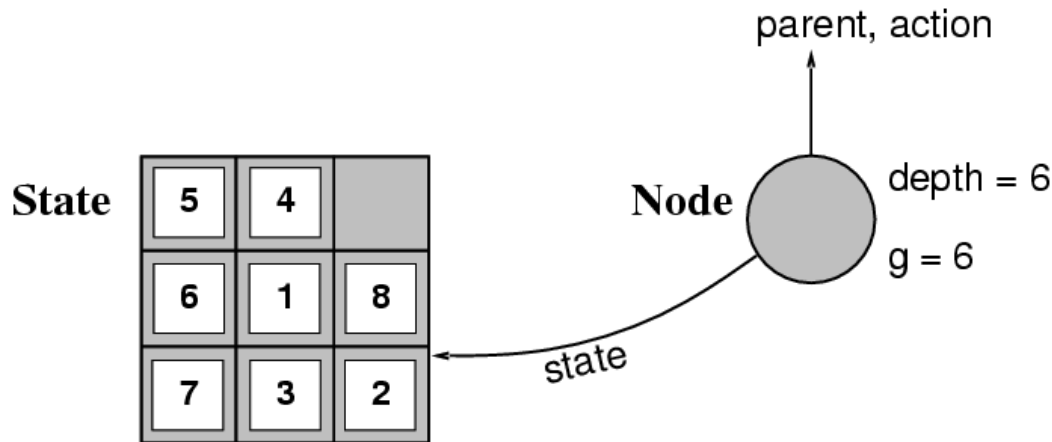
- حالت (state)
 - حالتی از فضای حالت که گره با آن متناظر است.
- گره والد (parent)
 - گره‌ای از درخت جستجو که این گره را تولید کرده است.
- اقدام (action)
 - عملی که بر گره والد اعمال شده تا این گره تولید شود.
- هزینه مسیر (path cost)
 - هزینه مسیر از حالت اولیه تا این گره و با $g(n)$ نشان داده می‌شود.
- عمق (depth)
 - تعداد گام‌های مسیر از حالت اولیه.

• تعداد حالت ها در فضاي حالت ممکن است **محدود** ولي تعداد گره ها **نامحدود** باشد.

□ مثلاً در روماني تعداد حالت ها ۲۰ عدد و لي تعداد گره ها نامتناهي است!!

• لبه (fringe)

□ گره هايي از درخت جستجو که تاکنون گسترش نيافته اند.

الگوریتم عمومی جستجوی درختی

function TREE-SEARCH(*problem*, *fringe*) **returns** a solution, or failure

fringe $\leftarrow$ INSERT(MAKE-NODE(INITIAL-STATE[*problem*]), *fringe*)

loop do

if EMPTY?(*fringe*) **then return** failure

node $\leftarrow$ REMOVE-FIRST(*fringe*)

if GOAL-TEST[*problem*] applied to STATE[*node*] succeeds
 then return SOLUTION(*node*)

fringe $\leftarrow$ INSERT-ALL(EXPAND(*node*, *problem*), *fringe*)

function EXPAND(*node*, *problem*) **returns** a set of nodes

successors $\leftarrow$ the empty set

for each $\langle$ action, result $\rangle$ **in** SUCCESSOR-FN[*problem*](STATE[*node*]) **do**

s $\leftarrow$ a new NODE

 STATE[*s*] $\leftarrow$ result

 PARENT-NODE[*s*] $\leftarrow$ *node*

 ACTION[*s*] $\leftarrow$ action

 PATH-COST[*s*] $\leftarrow$ PATH-COST[*node*] + STEP-COST(*node*, action, *s*)

 DEPTH[*s*] $\leftarrow$ DEPTH[*node*] + 1

 add *s* to *successors*

return *successors*

راهبرد جستجو

تابعی برای انتخاب
گره بعدی از لبه
برای گسترش است.

اندازه گیری کارایی حل مسئله

کامل بودن: آیا الگوریتم تضمین میکند که در صورت وجود راه حل، آن را بیابد؟

بهینگی: آیا این راهبرد، راه حل بهینه ای را ارائه می کند.

پیچیدگی زمانی: چقدر طول می کشد تا راه حل را پیدا کند؟

- تعداد گره های تولید شده در اثنای جستجو.

پیچیدگی فضا: برای جستجو چقدر حافظه نیاز دارد؟

- حداکثر تعداد گره های ذخیره شده در حافظه.

انواع جستجو

جستجوی نا آگاهانه یا جستجوی کور

(۱) هیچ اطلاعات اضافی در مورد حالتها ندارد.

(۲) تنها می تواند حالات را تولید و تشخیص دهد کدام حالت هدف است یا هدف نیست.

جستجو

جستجوی آگاهانه یا جستجوی هیوریستیک

جستجوی ناآگاهانه

ناآگاهی این است که الگوریتم هیچ اطلاعاتی غیر از **تعریف مسئله** در اختیار ندارد.

این الگوریتمها فقط می‌توانند جانشینهایی را تولید و هدف را از غیر هدف تشخیص دهند.

راهنمادهایی که تشخیص می‌دهند یک حالت غیر هدف نسبت به گره غیر هدف دیگر، **امید بخش تر** است، جست و جوی آگاهانه یا جست و جوی اکتشافی نامیده میشود.

تعاریف

- فاکتور انشعاب (b)

□ حداکثر تعداد پسین‌های هر گره.

- d

□ عمق کم عمق‌ترین گره هدف.

- m

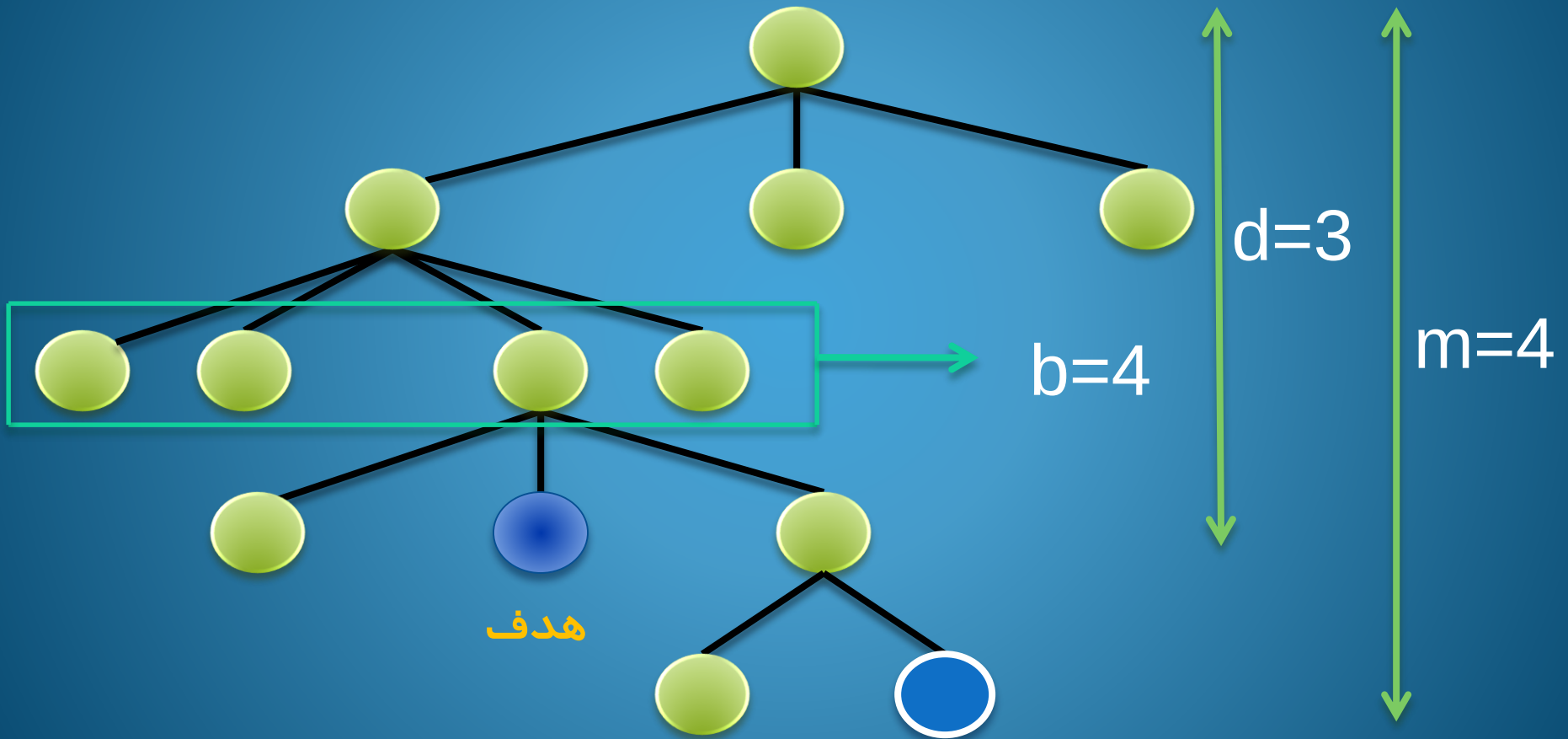
□ طولانی‌ترین مسیر در فضای حالت.

□ یا حداکثر عمق فضای حالت (ممکن است بی‌نهایت باشد !!)

- زمان بر اساس تعداد گره‌های تولید شده در زمان جستجو.

- فضا بر اساس حداکثر گره‌های ذخیره شده در حافظه. **سنجیده می‌شود.**

یک مثال

انواع روش های جستجوی ناآگاهانه

جست و جوی اول سطح (سطحی)
جست و جوی هزینه یکنواخت
جست و جوی عمقی

جست و جوی عمیق کننده تکراری
جست و جوی عمقی محدود
جست و جوی دو طرفه

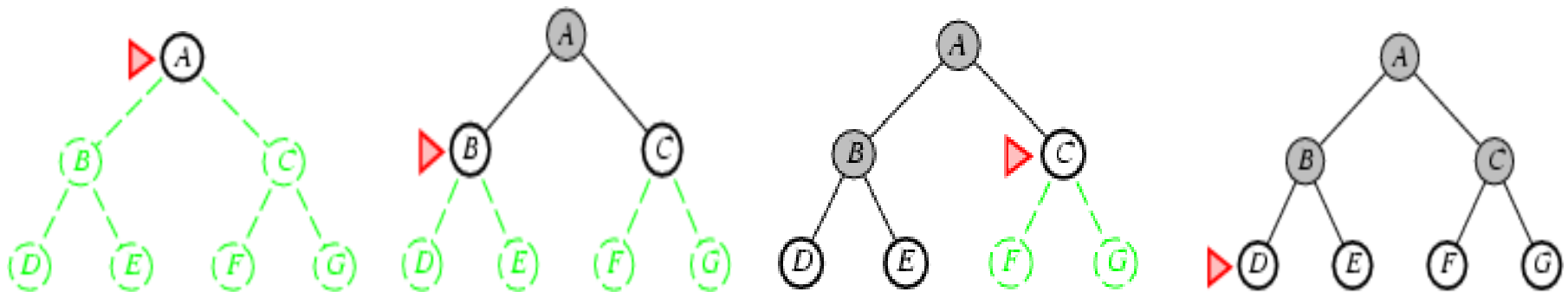
جستجوی اول سطح (BFS)

• ابتدا ریشه و سپس تمامی گره های یک سطح گسترش می یابند.

• به عبارت کلی تر، تمام گره های عمق d ، قبل از عمق $d+1$ گسترش داده می شوند.

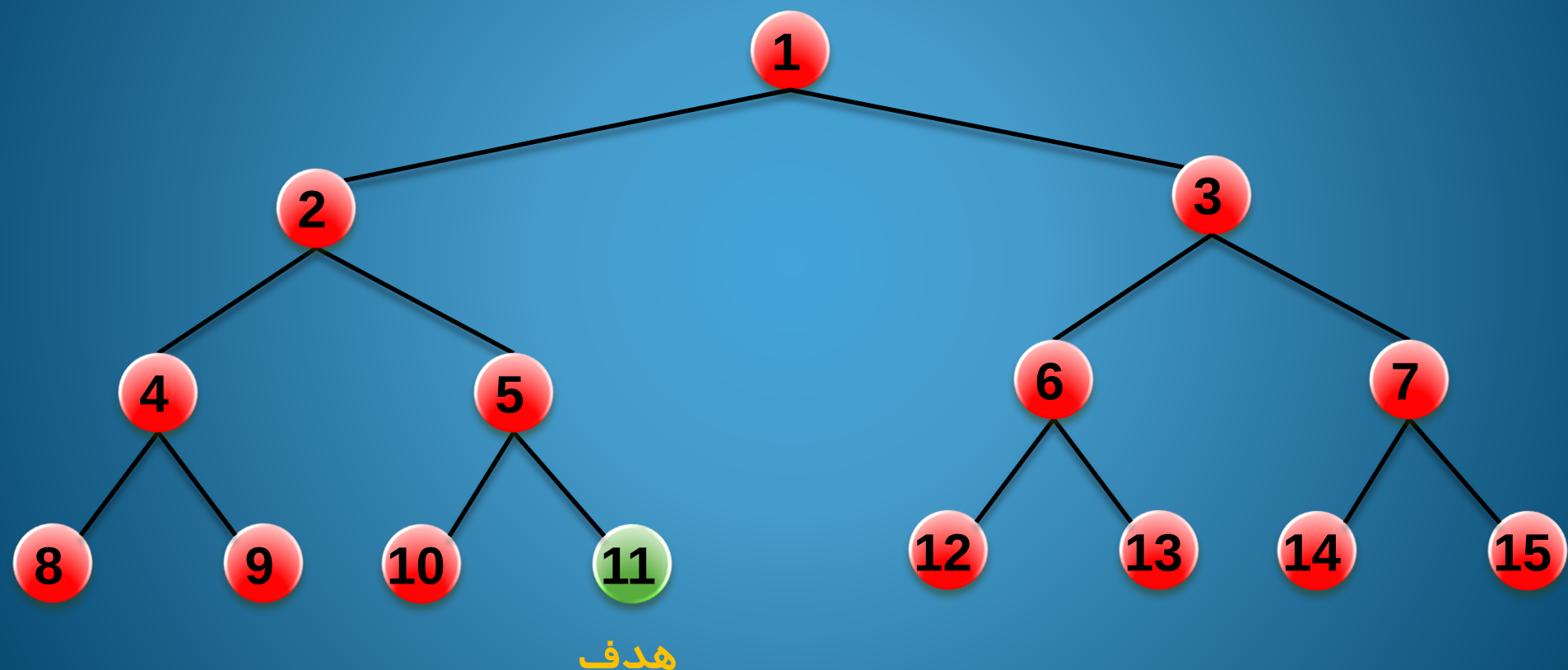
• گره های جدید برای هر سطح در انتهای یک صف قرار داده می شوند و به ترتیب گسترش داده خواهند شد.

• اگر چندین راه حل وجود داشته باشد BFS کم عمق ترین مسیر را پیدا می کند.

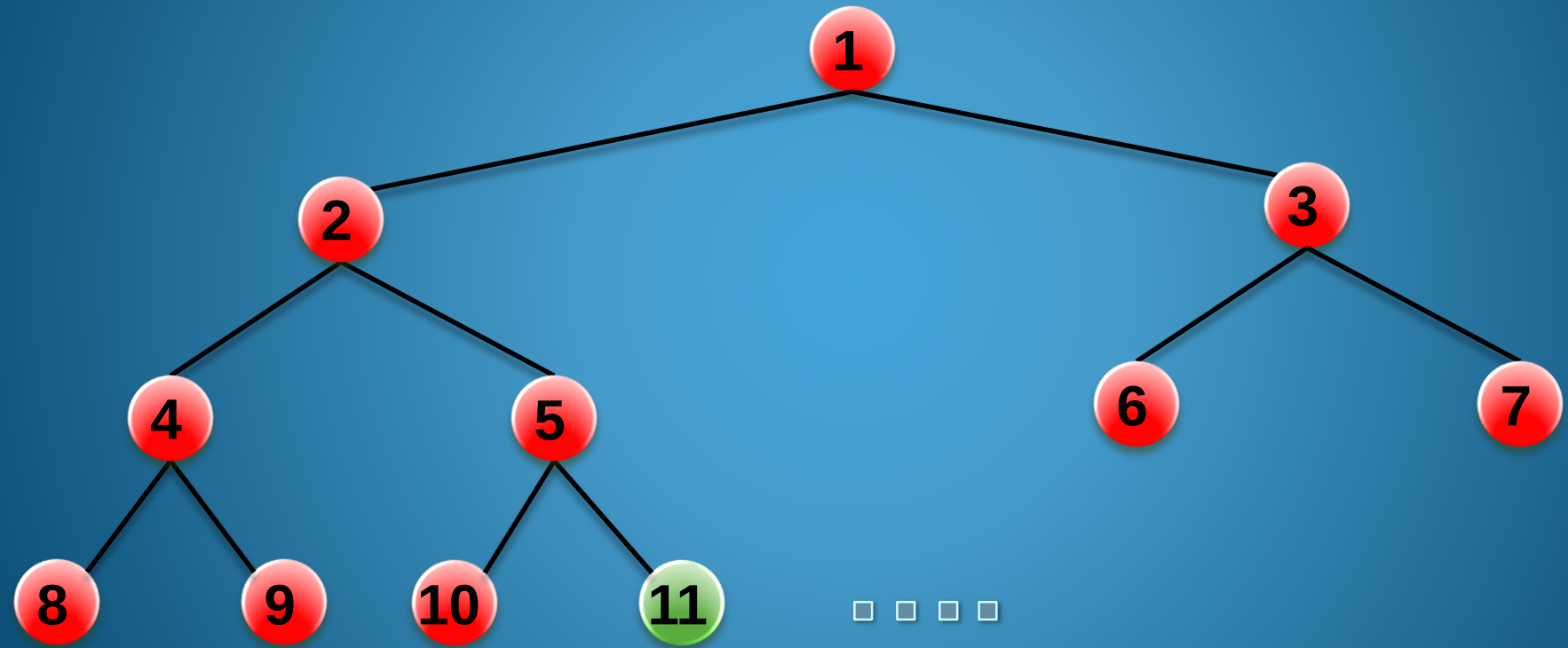

مثال :

روی درخت زیر اگر جستجوی سطحی را انجام دهیم بعد از چند تست به هدف می‌رسیم ؟

مثال : پیمایش سطحی درخت زیر را بدست آورید ؟

توجه !

الگوریتم جستجوی سطحی

توجه : برای پیاده سازی الگوریتم جستجوی سطحی از ساختمان داده صف استفاده می شود .

۱) یک صف خالی
ایجاد کن و حالت اولیه
را در آن قرار بده

۲) اگر لیست خالی
است جواب نداریم در
غیر این صورت عنصر
سر صف را بخوان

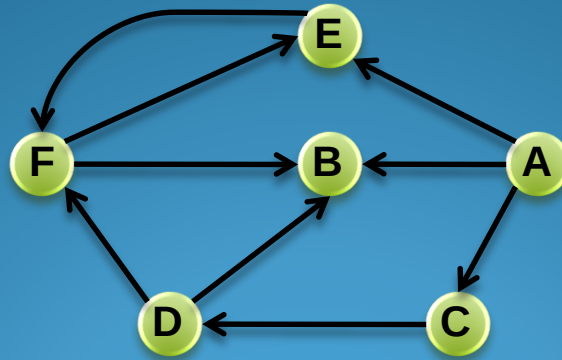

۳) اگر عنصر خوانده
شده جواب است مسیر
را به عنوان جواب
برگردان

۴) در غیر این صورت
عنصر خوانده شده را از
صف خارج کن و
فرزندان آن را در
صورت وجود و **ملاقات**
نشدن در انتهای صف
قرار بده و به مرحله ۲
برو.

یک مثال از پیاده سازی الگوریتم جستجوی سطحی

انتهای صف

ابتدای صف

A

AB

ABC

انتهای صف

ابتدای صف

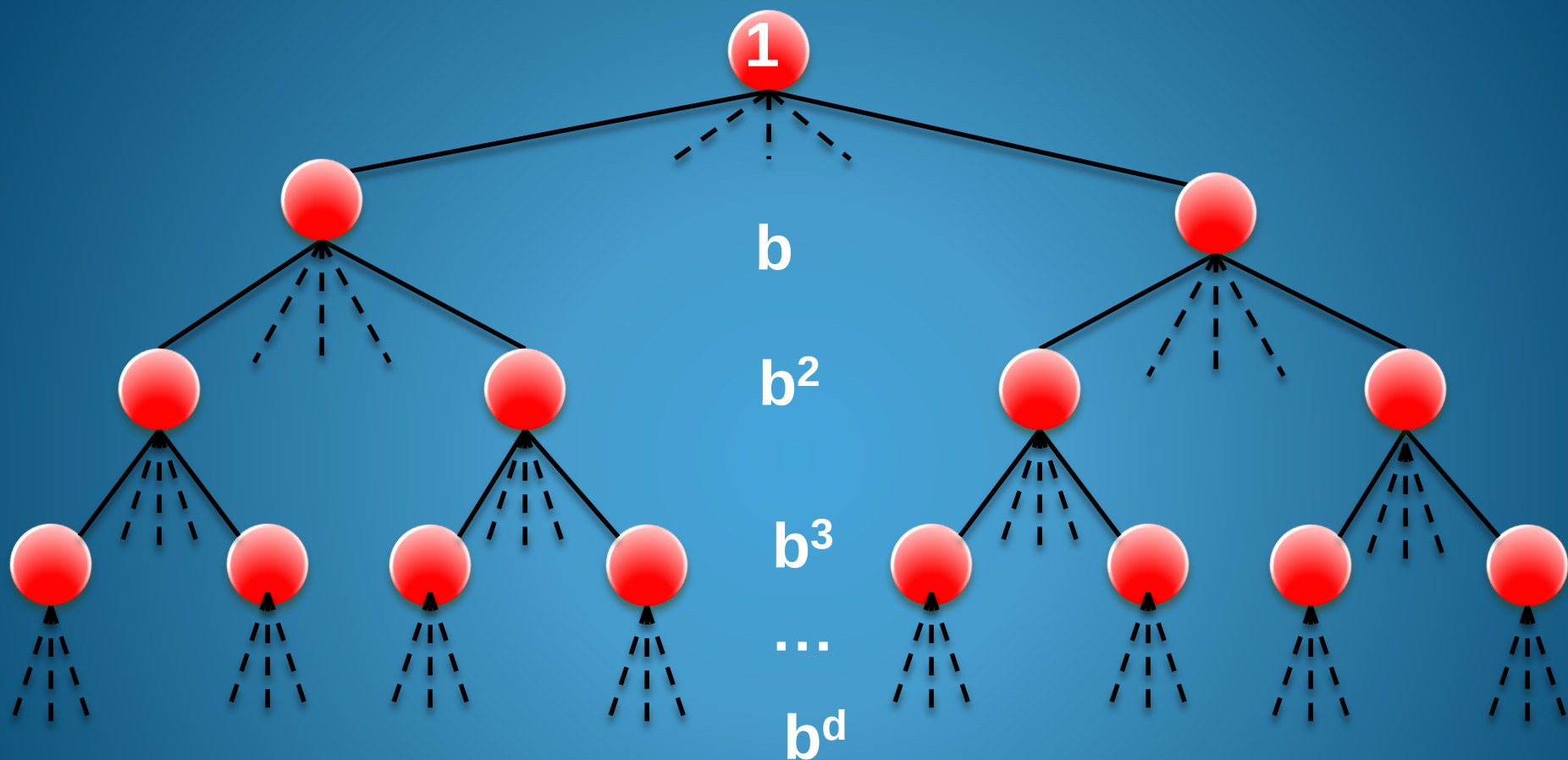
ABC

ABCE

ABCED

ABCEDF

محاسبه پیچیدگی الگوریتم جستجوی سطحی در بدترین حالت

$$1 + b + b^2 + \dots + b^d$$

$$b^{d+1}$$

d ارتفاع درخت است

جستجوی اول سطح

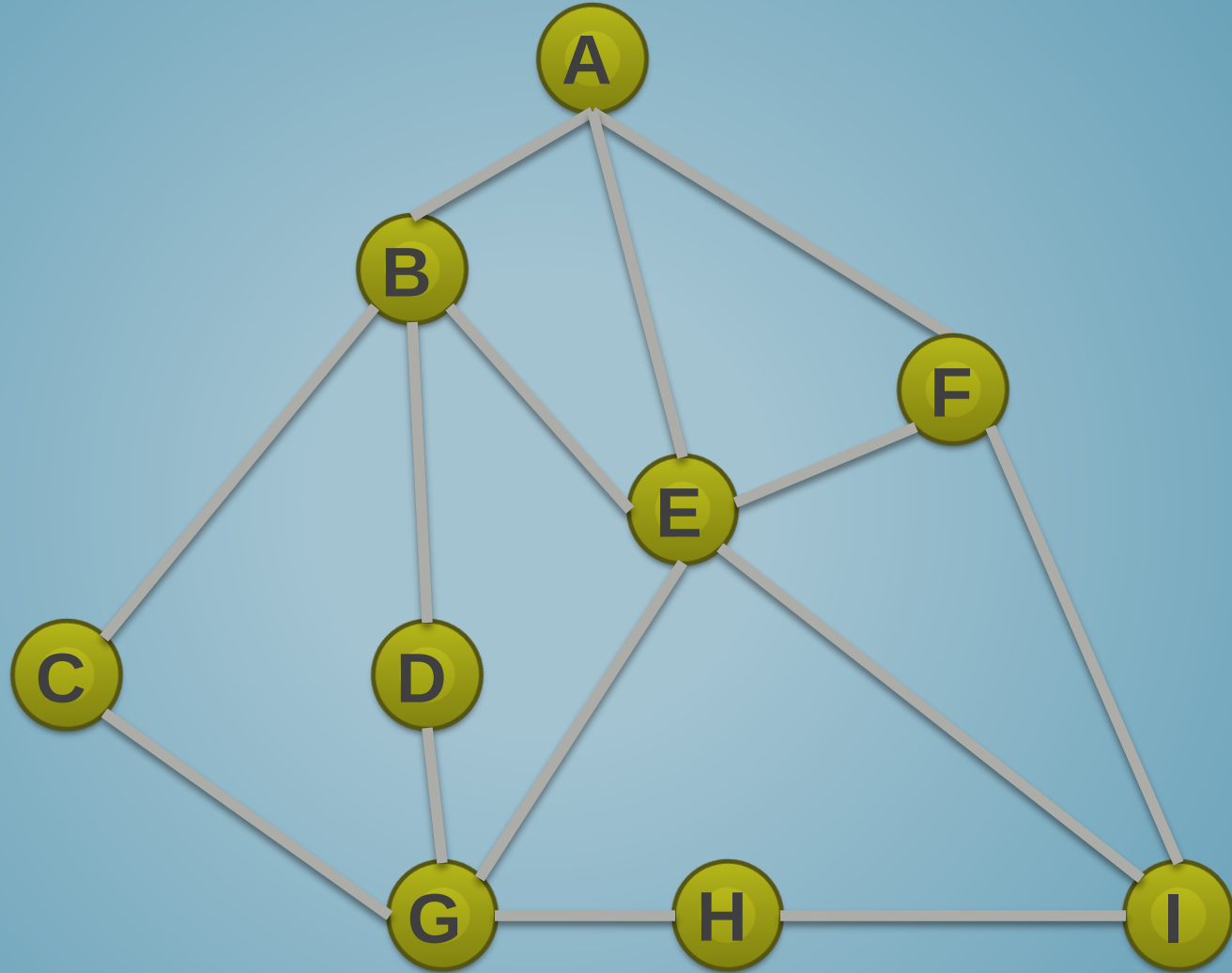
Complete? Yes (if b is finite)

Time? $1 + b + b^2 + b^3 + \dots + b^d + b(b^d - 1) = O(b^{d+1})$

Space? $O(b^{d+1})$ (keeps every node in memory)

Optimal? Yes (if cost = 1 per step)

سوال : الگوریتم جستجوی سطحی را روی گراف زیر پیاده کنید ؟

جستجوی اول سطح

جستجوی سطحی، کامل و در مسائل مرحله ای بهینه می باشد زیرا هزینه مسیر، یک تابع غیر نزولی از عمق گره است.

این استراتژی اولین جواب در نزدیک ترین سطح را خواهد یافت.

مشکل اصلی حافظه است.

زمان اجرای بسیار زیادی هم دارد. (هر دو نمایی هستند!)

میزان مصرف حافظه و زمان در BFS

Depth	Nodes	Time	Memory
0	1	1 Millisecond	100 bytes
2	111	.1 seconds	11 kilobytes
4	11,111	11 Seconds	1 megabyte
6	10^6	18 Minutes	111 megabytes
8	10^8	31 Hours	11 gigabytes
10	10^{10}	128 Days	1 terabytes
12	10^{12}	35 Years	111 terabytes
14	10^{14}	3500 years	11,111 terabytes

$$b=10$$

۱۰۰۰ گره در ثانیه

هر گره ۱۰۰ بایت

جستجوی هزینه یکنواخت (UCS)

• جستجوی سطحی کم عمق ترین هدف را می یابد که لزوماً کم هزینه ترین هدف نیست.

• جستجوی با هزینه یکسان روش قبل را با یافتن کم هزینه ترین هدف اصلاح می کند.

• در این روش همواره گرهی بسط داده می شود که کم هزینه ترین مسیر را داشته است.

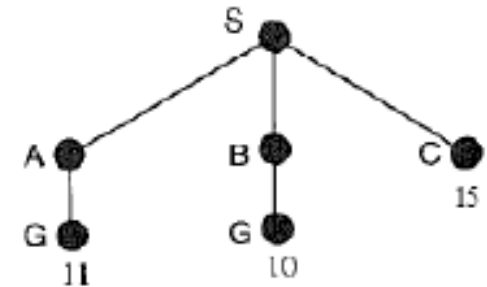
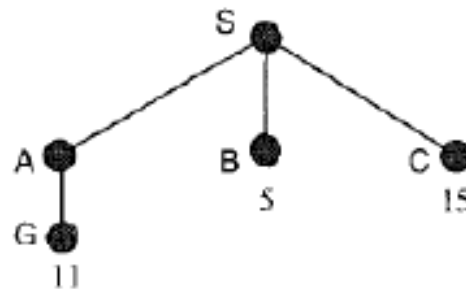
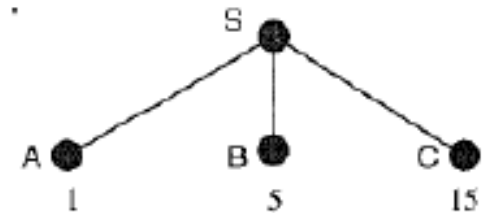
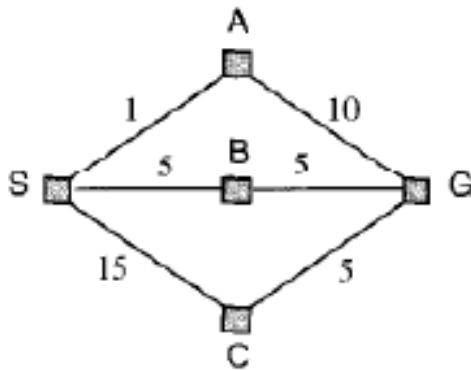
• در این استراتژی ، در شرایط عمومی ، اولین راه حل ، ارزان ترین راه نیز هست.

• معادل جستجوی اول سطح اگر هزینه گامها مساوی باشد و یا

$$• g(n) = \text{DEPTH}(n)$$

• پیاده سازی توسط (fringe) صفی که بر اساس هزینه مرتب شده است.

جستجوی هزینه یکنواخت (UCS)

جستجوی هزینه یکنواخت (UCS)

Complete? Yes, if step cost $\geq \epsilon$.

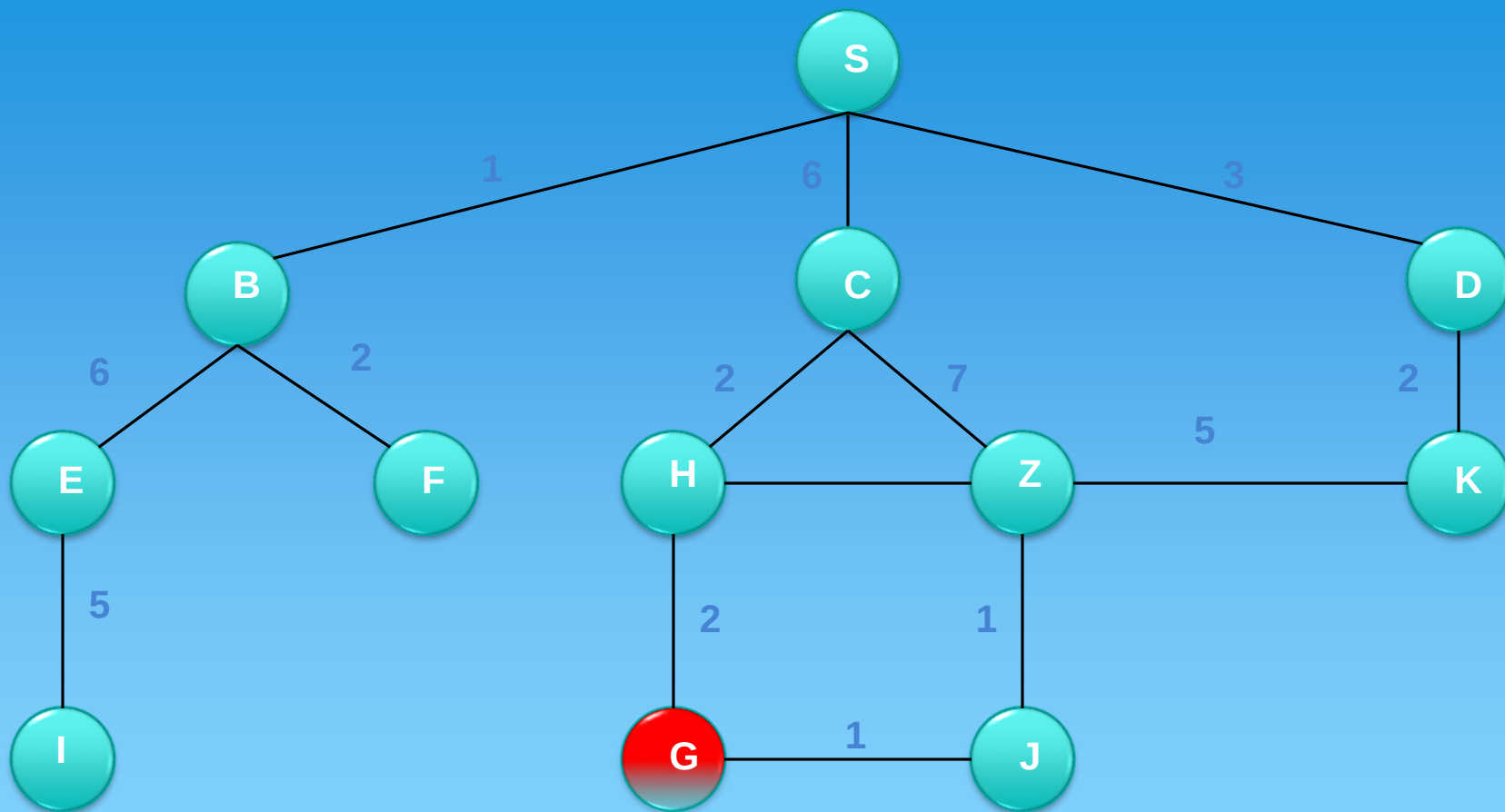
Time? # of nodes with $g \leq \text{cost of optimal solution}$,
 $O(b^{\text{ceiling}(C^*/\epsilon)})$.

where C^* is the cost of the optimal solution.

Space? # of nodes with $g \leq \text{cost of optimal solution}$,
 $O(b^{\text{ceiling}(C^*/\epsilon)})$.

Optimal? Yes – nodes expanded in increasing order of $g(n)$.

سوال : الگوریتم جستجو با هزینه یکسان را روی گراف زیر پیاده کنید ؟

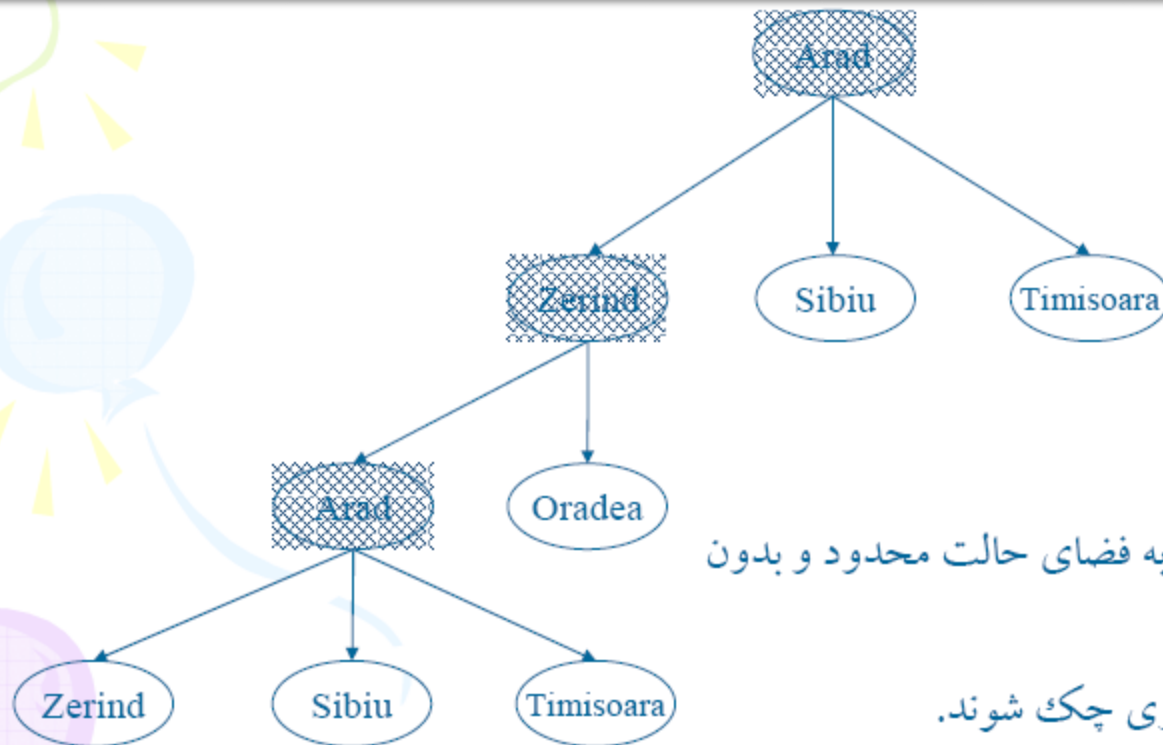
جستجوی اول عمق (DFS)

- همیشه عمیقترین گره در لبه فعلی از درخت جستجو را گسترش می دهد.
 - اما اگر به نتیجه نرسید ، به سراغ گره هایی در سطوح کم عمق تر می رود.

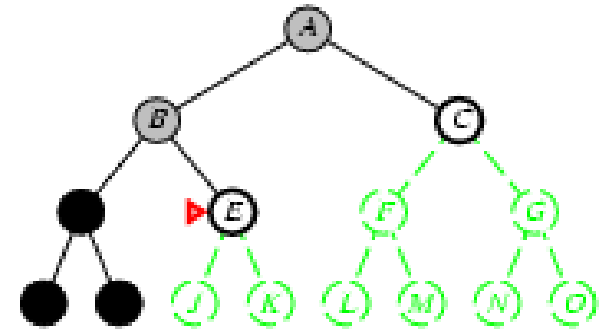
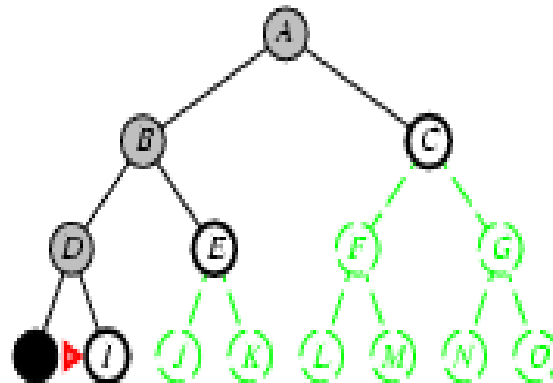
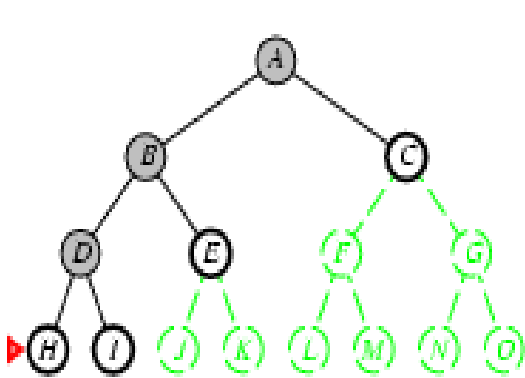
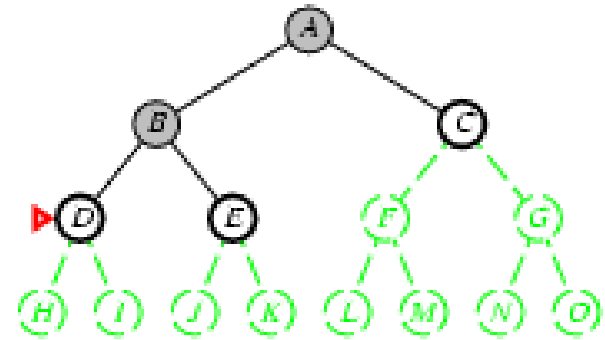
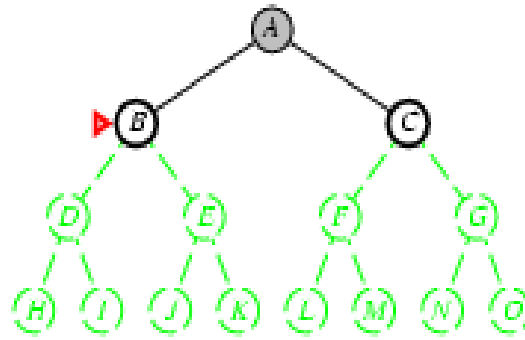
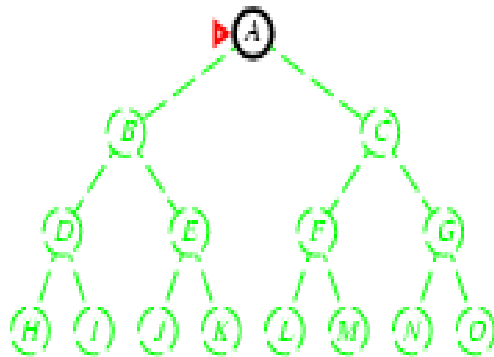
- پیاده سازی توسط پشته (LIFO or Stack) انجام می شود.
 - این جستجو ، نیاز به حافظه نسبتاً کمی فقط برای ذخیره مسیر واحدی از ریشه به یک گره برگي داشته ، و گره های باقی مانده بسط داده نشده نیاز به حافظه ندارد.

- مشکل : حلقه بی پایان!

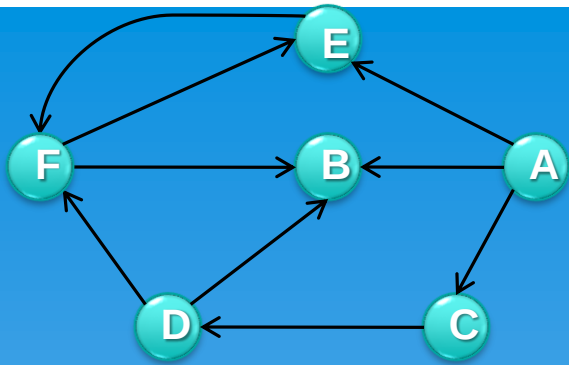
جستجوی اول عمق (DFS)

مثال: جستجوی عمقی

جستجوی عمقی به کمک پشته

A

ABC

ABCDF

ABCDFE

AB

ABCD

ABCDF

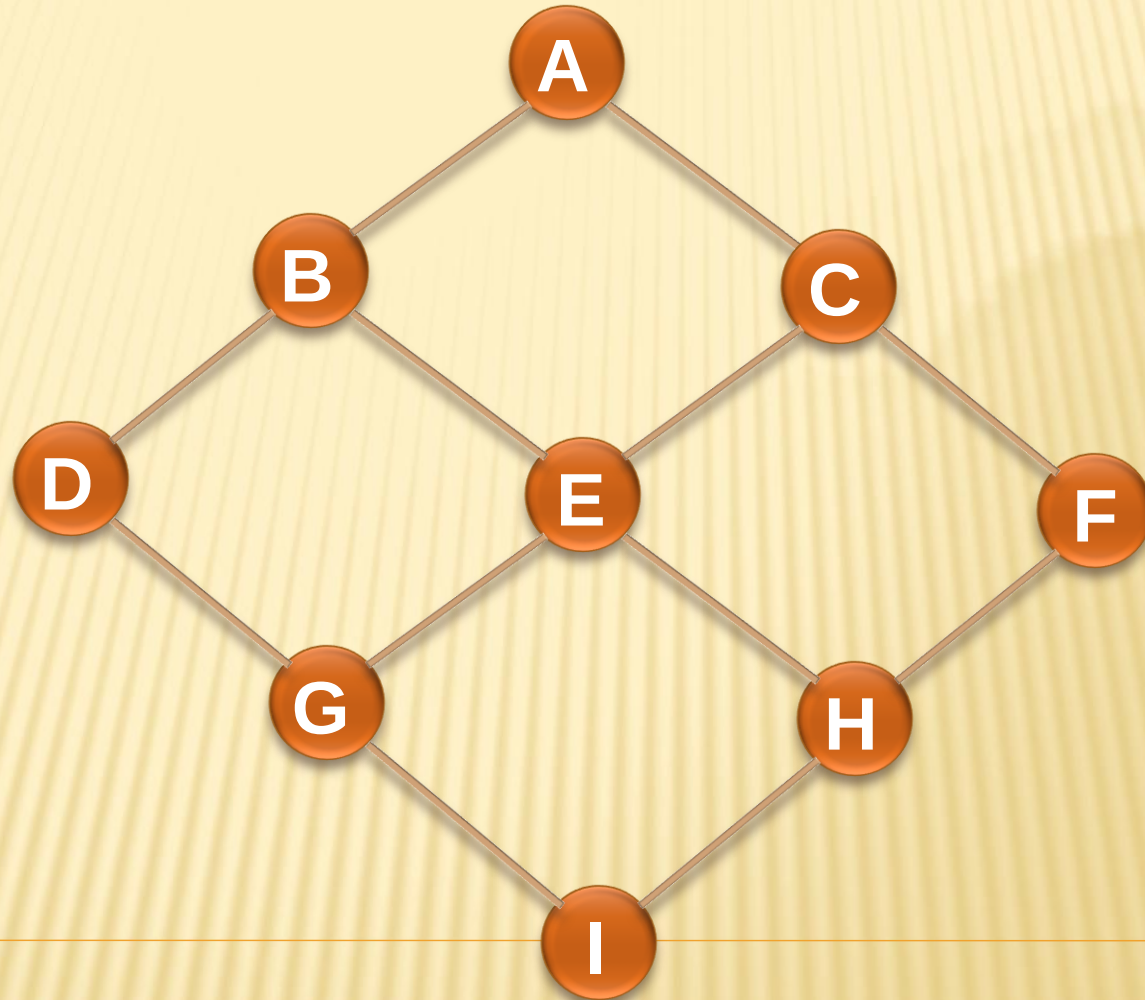

ABCDFE

جستجوی اول عمق (DFS)

- **Complete?** No: fails in infinite-depth spaces, spaces with loops
 - Modify to avoid repeated states along path.
 - Complete in finite spaces
- **Time?** $O(b^m)$: terrible if m is much larger than d .
- **Space?** $O(bm)$, i.e., linear space!
- **Optimal?** No.

سوال : الگوریتم جستجوی عمقی را روی گراف زیر پیاده کنید ؟

جستجوی عمقی محدود (DLS)

- مسئله درختهای نامحدود می تواند به وسیله جست و جوی عمقی با عمق محدود L بهبود یابد.
- یعنی گرههای با عمق L گسترش نمی یابند.
- مثلاً در مساله رومانی حداکثر عمق راه حل ۱۹ می تواند باشد!

```

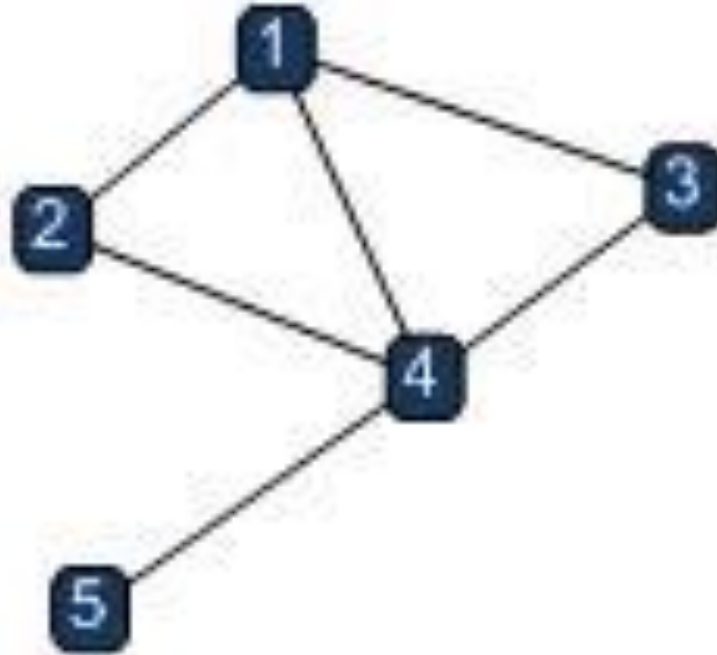
function DEPTH-LIMITED-SEARCH(problem, limit) returns a solution, or failure/cutoff
  return RECURSIVE-DLS(MAKE-NODE(INITIAL-STATE[problem]), problem, limit)

function RECURSIVE-DLS(node, problem, limit) returns a solution, or failure/cutoff
  cutoff_occurred?  $\leftarrow$  false
  if GOAL-TEST[problem](STATE[node]) then return SOLUTION(node)
  else if DEPTH[node] = limit then return cutoff
  else for each successor in EXPAND(node, problem) do
    result  $\leftarrow$  RECURSIVE-DLS(successor, problem, limit)
    if result = cutoff then cutoff_occurred?  $\leftarrow$  true
    else if result  $\neq$  failure then return result
  if cutoff_occurred? then return cutoff else return failure
  
```

جستجوی عمقی محدود (DLS)

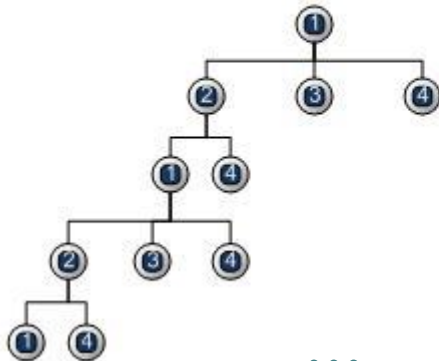
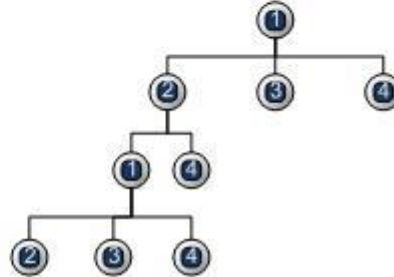
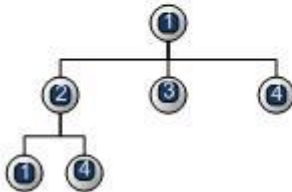
- **Complete?** Yes, if $L \geq d$.
- **Time?** $O(b^L)$
- **Space?** $O(bL)$, i.e., linear space!
- **Optimal?** No.
 - Yes, if $l=d$ and step cost has constant value.

- تمرین: گراف زیر را به روش جستجوی عمقی و عمقی محدود شده برای یافتن مسیری از ۱ به ۵ بیابید؟

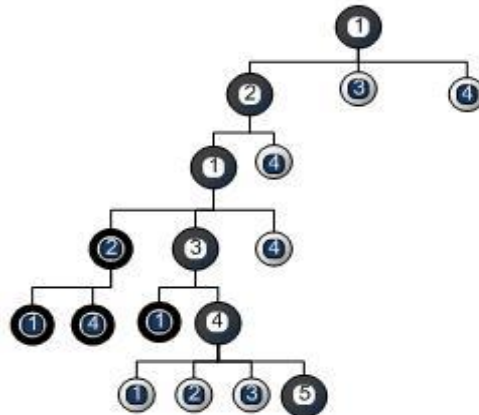
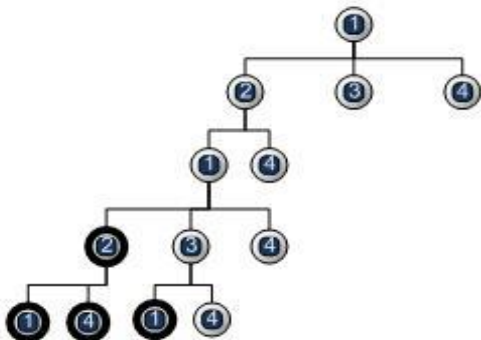
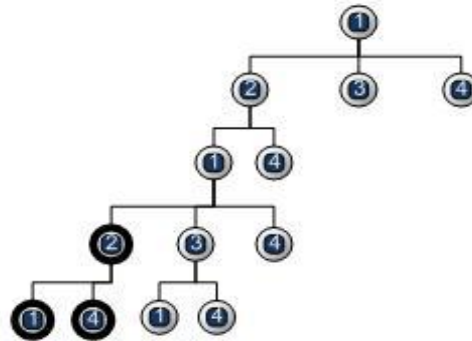
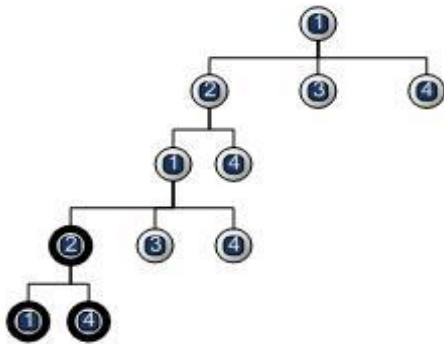
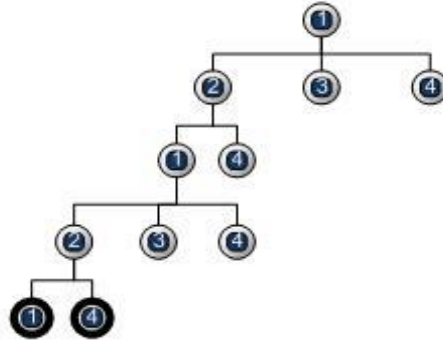
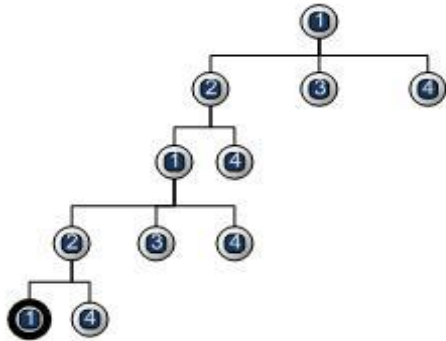
جستجوی عمقی (DFS)

①

...

جستجوی عمقی محدود شده (DLS)
(L=5)

جستجوی عمیق کننده تکراری (IDS)

- برای بیشتر مسائل، محدوده عمقی مناسب را تا زمانی که مسئله حل نشده است، نمی شناسیم.
- جستجوی عمیق کننده تکراری استراتژی است که نظریه انتخاب بهترین محدوده عمقی، توسط امتحان تمام محدوده مسیره‌های ممکن را یادآوری می کند.

function ITERATIVE-DEEPENING-SEARCH(*problem*) **returns** a solution, or failure

inputs: *problem*, a problem

for *depth* $\leftarrow 0$ to ∞ **do**

result $\leftarrow$ DEPTH-LIMITED-SEARCH(*problem*, *depth*)

if *result* $\neq$ cutoff **then return** *result*

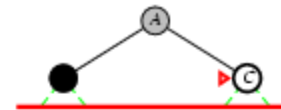
Iterative deepening search $l = 0$

Limit = 0

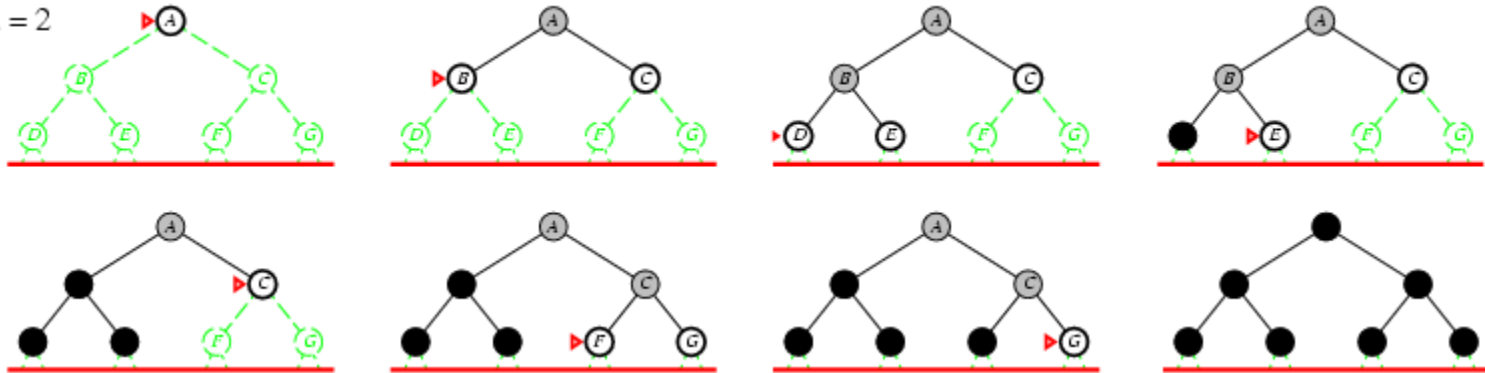
Iterative deepening search $l = 1$

Limit = 1

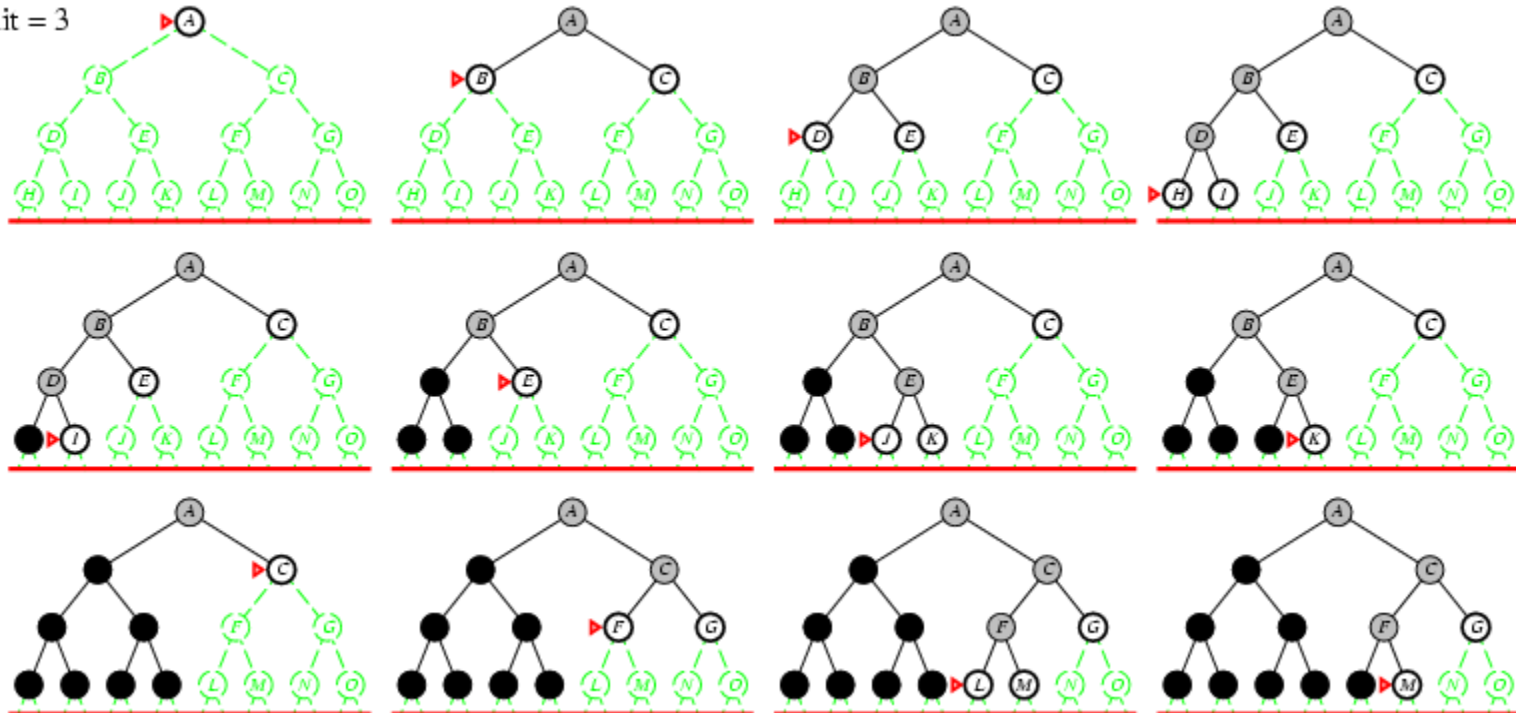
Iterative deepening search $l = 2$

Limit = 2

Iterative deepening search $l = 3$

Limit = 3

- Number of nodes generated in a depth-limited search to depth d with branching factor b :

$$N_{DLS} = b^0 + b^1 + b^2 + \dots + b^{d-2} + b^{d-1} + b^d$$

- Number of nodes generated in an iterative deepening search to depth d with branching factor b :

$$N_{IDS} = (d+1)b^0 + d b^1 + (d-1)b^2 + \dots + 3b^{d-2} + 2b^{d-1} + 1b^d$$

- For $b = 10$, $d = 5$,

$$\square N_{DLS} = 1 + 10 + 100 + 1,000 + 10,000 + 100,000 = 111,111$$

□

$$\square N_{IDS} = 6 + 50 + 400 + 3,000 + 20,000 + 100,000 = 123,456$$

- Overhead = $(123,456 - 111,111)/111,111 = 11\%$

جستجوی عمیق کننده تکراری (IDS)

- Complete? Yes , (if b is finite).
- Time? $(d+1)b^0 + d b^1 + (d-1)b^2 + \dots + b^d = O(b^d)$.
- Space? $O(bd)$.
- Optimal? Yes, if step cost = 1.

جستجوی عمیق کننده تکراری (IDS)

ترکیبی از مزایای
جستجوی سطحی و
عمقی را دارد.

این جستجو مانند
جستجوی سطحی
کامل و بهینه است،
اما فقط مزیت
درخواست حافظه
اندک را از جستجوی
عمقی دارد.

مرتبه بسط حالات
مشابه جستجوی
سطحی است، به جز
اینکه بعضی حالات
چند بار بسط داده
می شوند.

در حالت کلی، عمیق
کننده تکراری، روش
جستجوی برتری
است؛ زمانی که
فضای جستجوی
بزرگی وجود دارد و
عمق راه حل نیز
مجهول است.

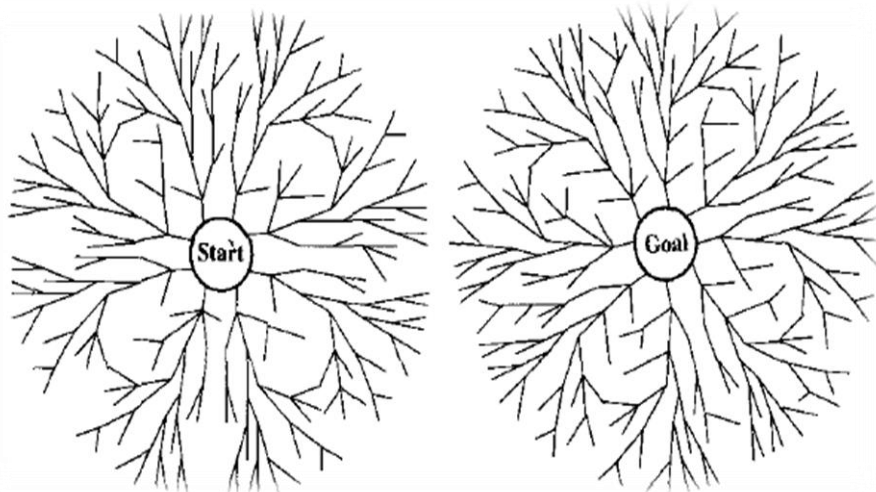
جستجوی دو طرفه (BS)

• انجام دو جست و جوی همزمان، یکی از حالت اولیه به هدف و دیگری از هدف به حالت اولیه تا زمانی که دو جست و جوی هم برسند. (زمانی انجام پذیر است عملیات معکوس پذیر باشند)

• نیاز به فضا نقطه ضعف این روش است.

• forward

• backward

• جستجوی زمانی خاتمه می یابد که هر دو جستجو به یک گره مشترک برسند.

جستجوی دو طرفه

- Complete? Yes , (if both of searches are BFS and b is finite)
- Time? $O(b^{d/2})$
- Space? $O(b^{d/2})$
- Optimal? Yes, (if both of searches are BFS and cost is fixed)

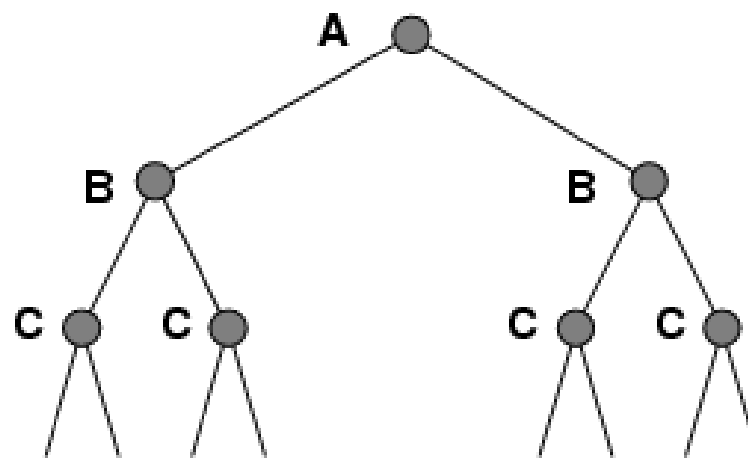
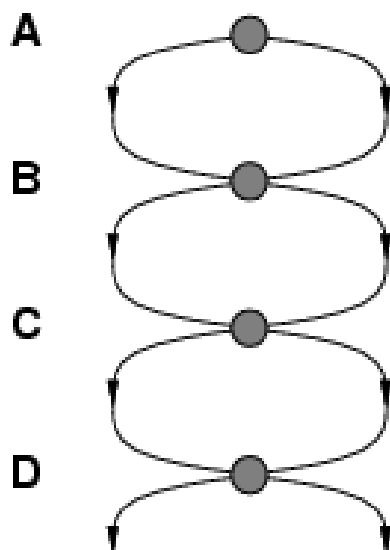
مقایسه

Criterion	Breadth-First	Uniform-cost	Depth-First	Depth-limited	Iterative deepening	Bidirectional search
Complete?	YES*	YES*	NO	YES*	YES*	YES*
Time	b^{d+1}	$b^{C^*/e}$	b^m	b^l	b^d	$b^{d/2}$
Space	b^{d+1}	$b^{C^*/e}$	bm	bl	bd	$b^{d/2}$
Optimal?	YES*	YES	NO	NO	YES*	YES*

اجتناب از حالت‌های تکراری

• وجود حالت‌های تکراری در یک مسئله قابل حل ، می تواند آن را به مسئله غیر قابل حل تبدیل کند.

• و یا یک مساله خطي را به یک مساله نهمایی تبدیل کند !!

- مقایسه گره ها قبل از گسترش با گرههایی که قبلا گسترش یافته اند.

- زمان ، حافظه ؟!؟

- الگوریتم هایی که گذشته را فراموش می کنند مجبور به تکرار آن هستند.

- فهرست **Closed**

- تمام گرههایی گسترش یافته.

- فهرست **open**

- گرههایی لبه که تاکنون گسترش نیافته اند.

جستجوی گراف

- افزودن قابلیت close list به Tree search باعث پیدایش الگوریتم جستجوی گراف (graph search) می شود.
- این الگوریتم تمامی گرهها را در حافظه نگه داری می کند.
□ محدودیت در به کارگیری در برخی مسائل.

```
function GRAPH-SEARCH(problem, fringe) returns a solution, or failure
  closed ← an empty set
  fringe ← INSERT(MAKE-NODE(INITIAL-STATE[problem]), fringe)
  loop do
    if EMPTY?(fringe) then return failure
    node ← REMOVE-FIRST(fringe)
    if GOAL-TEST[problem](STATE[node]) then return SOLUTION(node)
    if STATE[node] is not in closed then
      add STATE[node] to closed
      fringe ← INSERT-ALL(EXPAND(node, problem), fringe)
```

جستجوی آگاهانه

HEURISTIC

جستجوی آگاهانه

- جستجوی ناآگاهانه فقط با تولید حالت‌های جدید و بررسی حالات برای دستیابی به هدف سعی در یافتن راه حل مساله دارد.

• جستجوی آگاهانه از دانش مساله برای حل آن استفاده می‌کند.

- در جستجوی آگاهانه یک تابع ارزیاب به نام $f(n)$ برای بررسی میزان **امید بخش** بودن یک گره برای گسترش وجود دارد.

هیوریستیک

- در جستجوی آگاهانه اطلاعاتی در رابطه با هزینه رسیدن به هدف، در اختیار عامل قرار داده می شود.

- هیوریستیک ها (Heuristic)

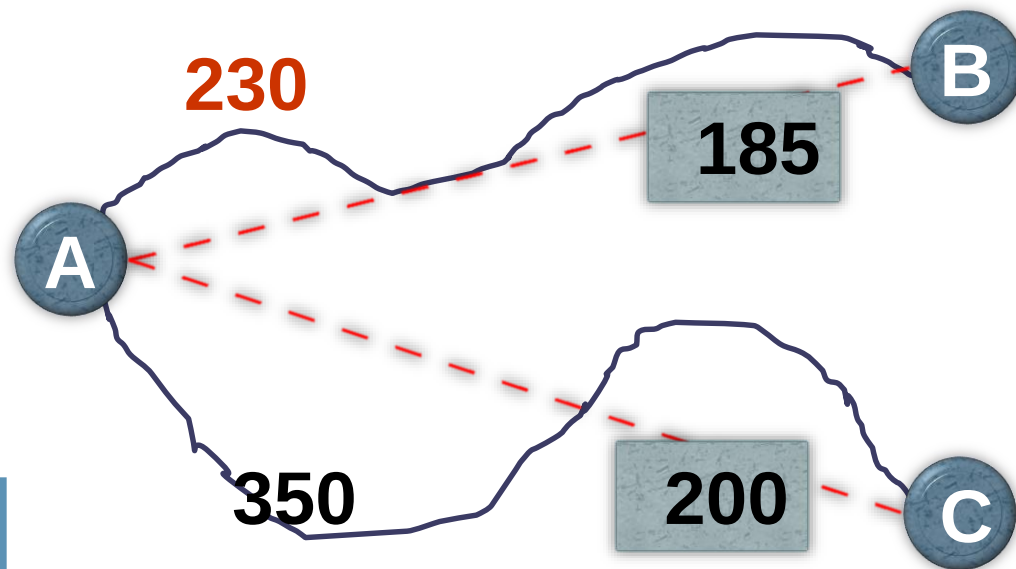
- استراتژی‌هایی برای جستجو که اغلب اوقات ما را به جواب نزدیکتر می کنند.

- از ساختار مساله نشات می گیرند و هدفشان راهنمایی و هدایت جستجو می باشد.

هیوریستیک (Heuristic)

- نکته کلیدی در الگوریتم های جستجوی آگاهانه تابع هیوریستیک $h(n)$ است.
- $h(n)$: هزینه **تخمینی** ارزانترین مسیر از گره n تا هدف.
- مانند مسافت خط مستقیم مابین شهرها در مساله نقشه رومانی
- اگر n گره هدف باشد در اینصورت $h(n)=0$.
- در جستجوی آگاهانه طراحی مناسب تابع $h(n)$ مساله حیاتی است!!!

یک مثال از تابع هیورستیک

State	$h(n)$
B	185
C	200

متمدهای جستجوی آگاهانه

جستجوی محلی و بهینه سازی

تپه نوردی (HC)

شبیه سازی حرارت (SA)

پرتو محلی (LBS)

الگوریتمهای ژنتیک (GA)

جستجوی اول بهترین

حریصانه (Greedy)

A*

IDA*

RBFS

SMA* و MA*

تعاریف

👈 تابع هزینه مسیر، $g(n)$: هزینه مسیر از گره اولیه تا گره n

👈 تابع اکتشافی، $h(n)$: هزینه تخمینی ارزان ترین مسیر از گره n به گره هدف.

👈 تابع بهترین مسیر، $h^*(n)$: ارزان ترین مسیر از گره n تا گره هدف.

👈 تابع ارزیابی، $f(n)$: هزینه تخمینی ارزان ترین مسیر از طریق n .

$$f(n) = g(n) + h(n)$$

👈 $f^*(n)$: هزینه ارزان ترین مسیر از طریق n $f^*(n) = g(n) + h^*(n)$

یکنوایی (monotony)

- یعنی تابع f در طول مسیر غیر نزولی باشد.

□ یعنی با افزایش گام راه حل میزان هزینه طی شده افزایش یابد.

جستجوی حریصانه (greedy search)

- سعی در گسترش نزدیکترین گره به هدف را دارد.

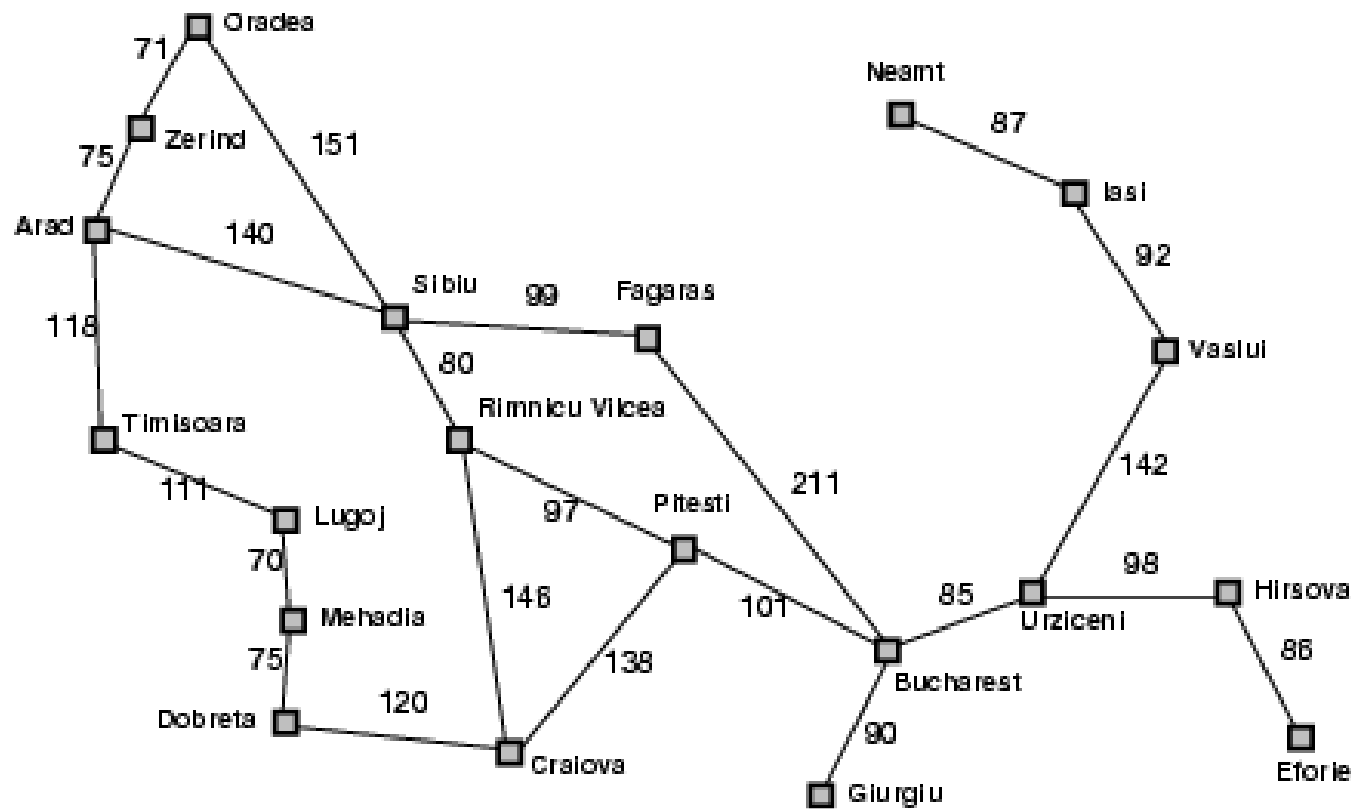
- $F(n)=h(n)$

- اگر گره های تکراری شناسایی نشوند شاید الگوریتم به جواب نرسد.

- فرض کنید در مساله رومانی h نشان دهنده فاصله مستقیم تا شهر هدف باشد. در این صورت جستجو در حال نوسان بین Neamt و Iasi خواهد بود (حالت اولیه: Iasi ، هدف: Fagares).

- پیاده سازی

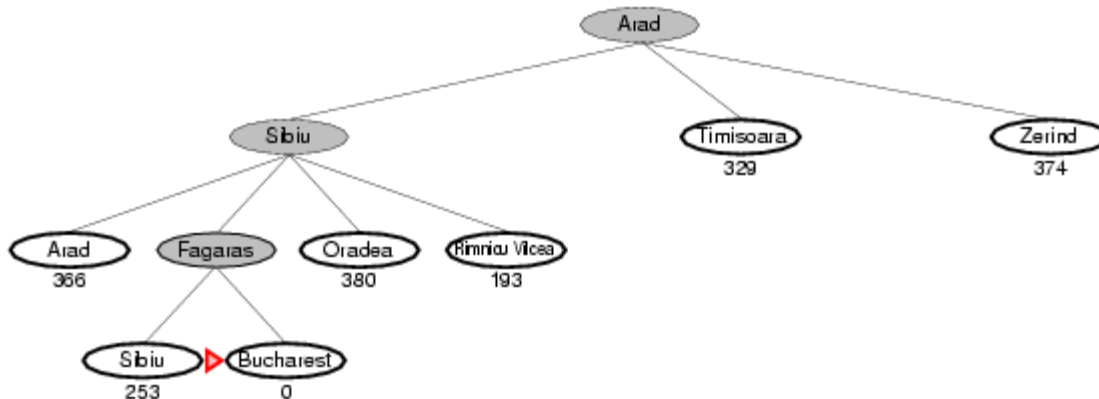
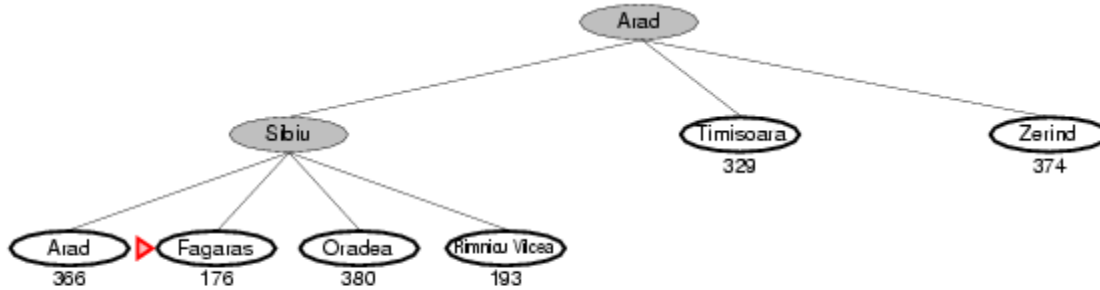
- **صف بر اساس میزان مطلوبیت گره ها مرتب شده باشد.**

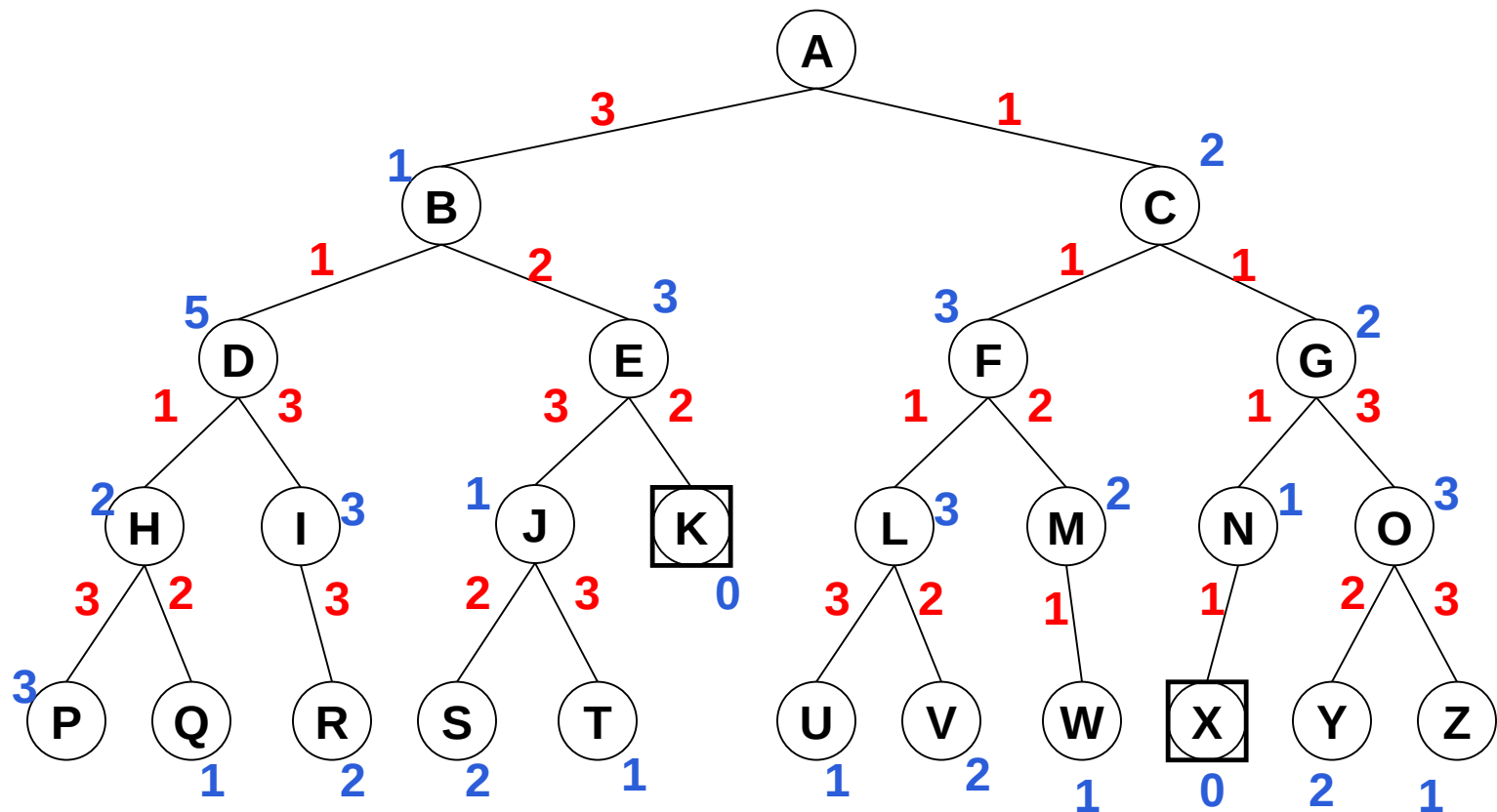
Straight-line distance
to Bucharest

Arad	366
Bucharest	0
Craiova	160
Dobreta	242
Eforie	161
Fagaras	176
Giurgiu	77
Hirsova	151
Iasi	226
Lugoj	244
Mehadia	241
Neamt	234
Oradea	380
Pitesti	10
Rimnicu Vilcea	193
Sibiu	253
Timisoara	329
Urziceni	80
Vaslui	199
Zerind	374

جستجوی حریصانه در مساله رومانی

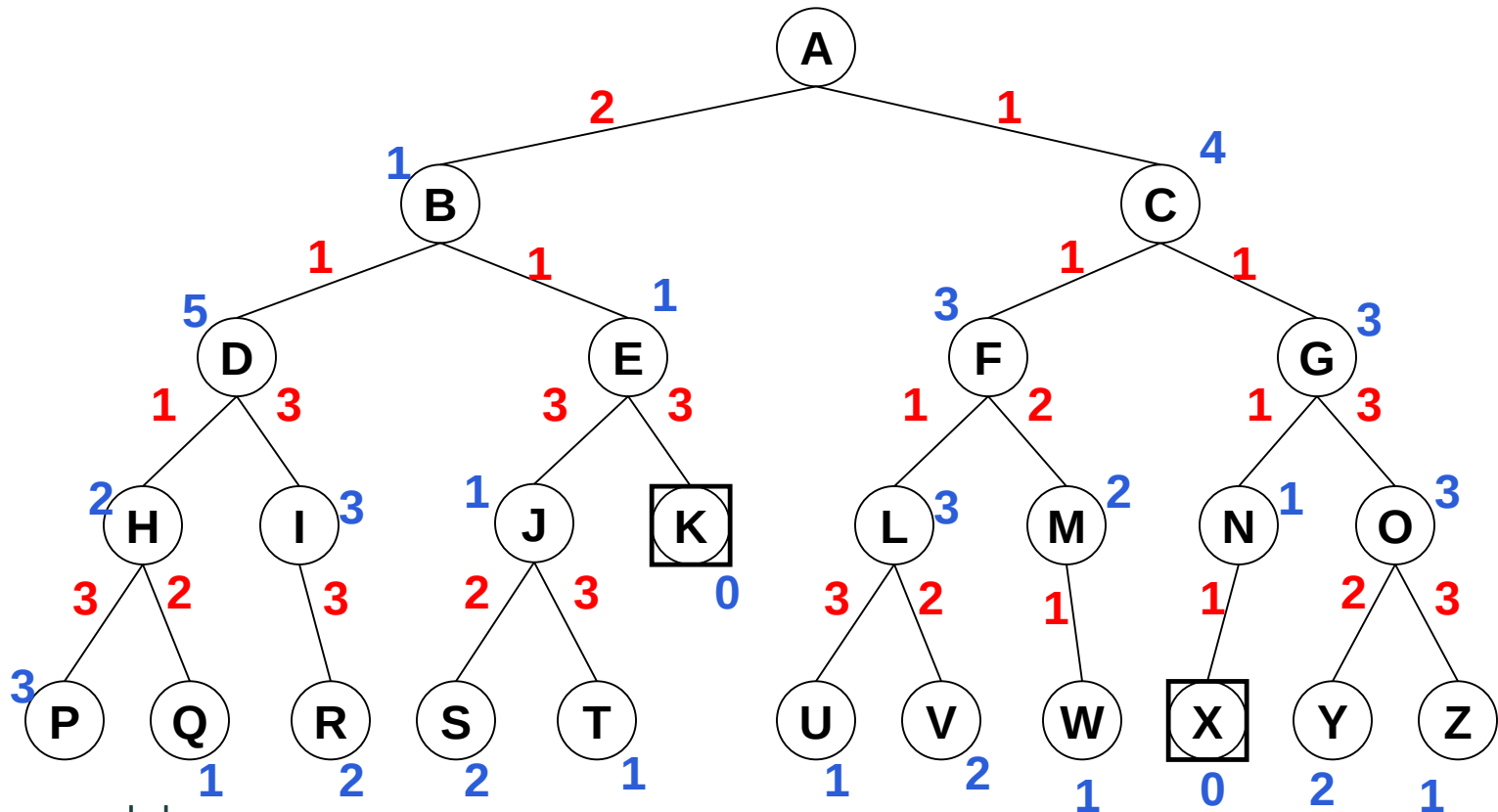
مثال ۱ : جستجوی حریصانه

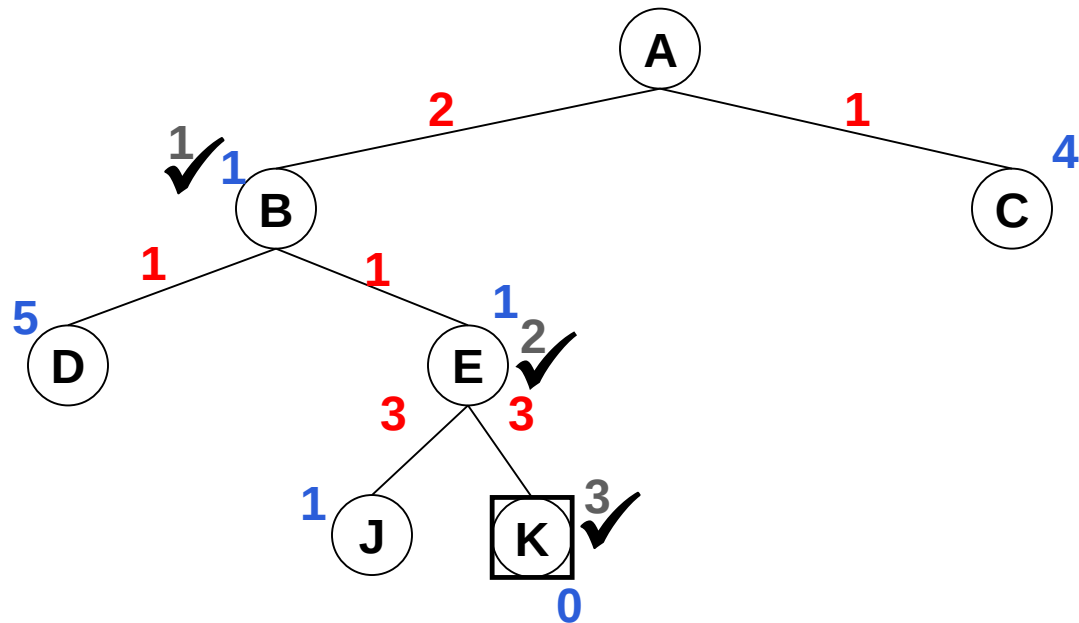
مثال ۱ : جستجوی حریصانه

A

مثال ۲ : جستجوی حریصانه

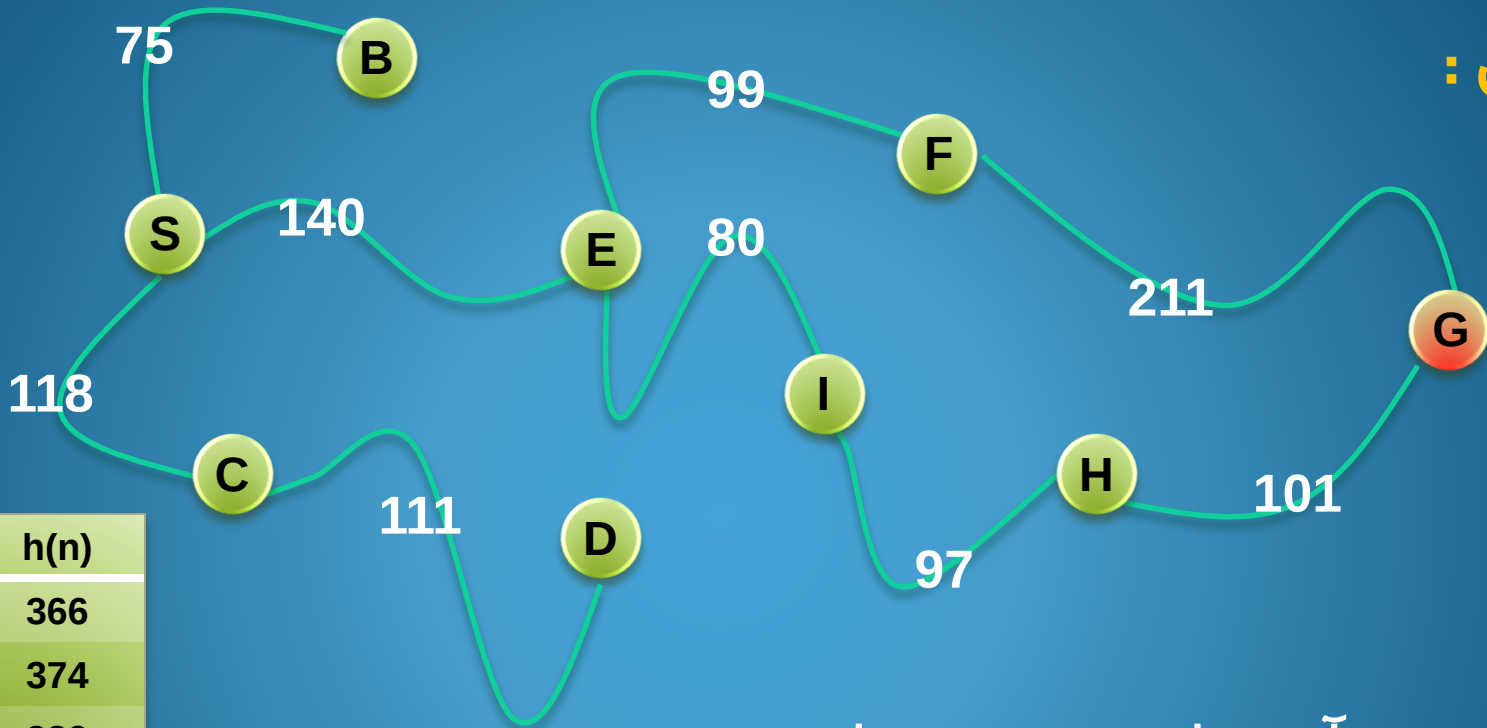

مثال ۲ : جستجوی حریصانه

مسیر یابی با استراتژی حریصانه بهینه نیست

مثال :

مسیر بدست آمده با جستجوی حریصانه :

$$S-E-F-G = 140 + 99 + 211 = 450$$

مسیر بدست آمده بهینه :

$$S-E-I-H-G = 140 + 80 + 97 + 101 = 418$$

State	h(n)
S	366
B	374
C	329
D	244
E	253
F	178
I	193
H	98
G	0

جستجوی حریصانه

Complete? No – can get stuck in loops,
e.g., Iasi $\rightarrow$ Neamt $\rightarrow$ Iasi $\rightarrow$ Neamt $\rightarrow$

Time? $O(b^m)$,
but a good heuristic can give dramatic improvement.

Space? $O(b^m)$
keeps all nodes in memory

Optimal? No

حالات خاص در الگوریتم حریصانه

اگر $h = h^*$ آنگاه جستجو کامل می شود.

اگر $h = h^*$ آنگاه جستجو بهینه می شود.

جستجوی A^*

- در این جستجو از بسط گرههایی که تاکنون پر هزینه بودن آنها اثبات شده پرهیز می شود.
- در حقیقت جستجوی A^* ترکیب مزایای جستجو با هزینه یکسان و جستجوی حریصانه می باشد.
- تابع ارزیابی در A^*
- $f(n) = g(n) + h(n)$
- در واقع $f(n)$ هزینه تخمینی ارزانترین راه حل از طریق n

جستجوی A^*

- بهینگی در A^*

□ بهینه است اگر $h(n)$ یک هیوریستیک قابل قبول باشد.

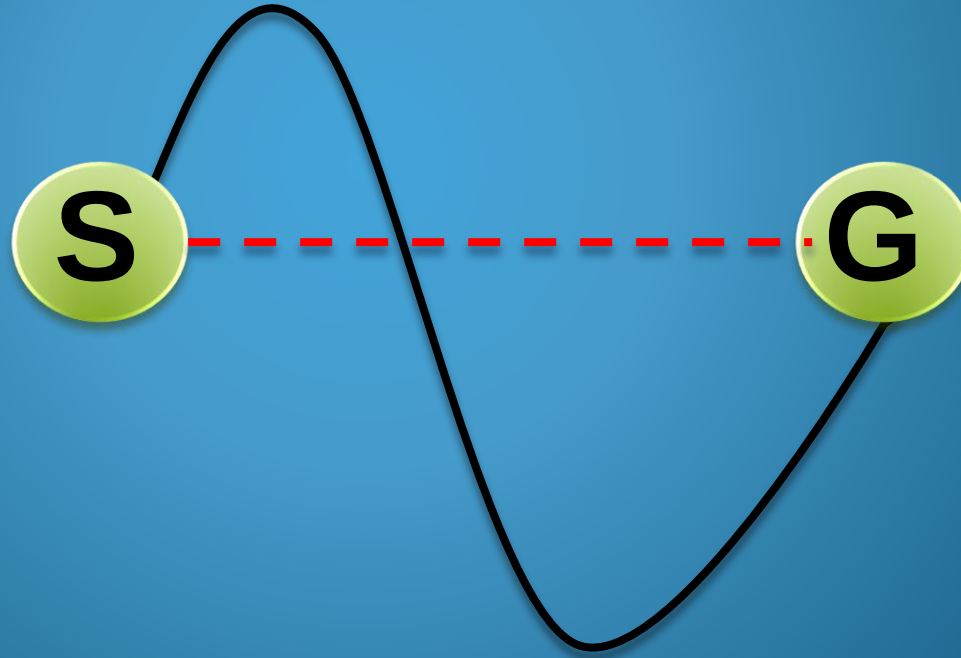
- هیوریستیک قابل قبول (Admissible)

□ یعنی هزینه رسیدن به هدف را بیش از اندازه واقعی تخمین نزنند.

- $h(n) \leq h^*(n)$
- $h(n) \geq 0$

$$0 \leq h(n) \leq h^*(n)$$

سوال : چرا در مسله مسیر یابی هیورستیک فاصله مستقیم قابل قبول است ؟

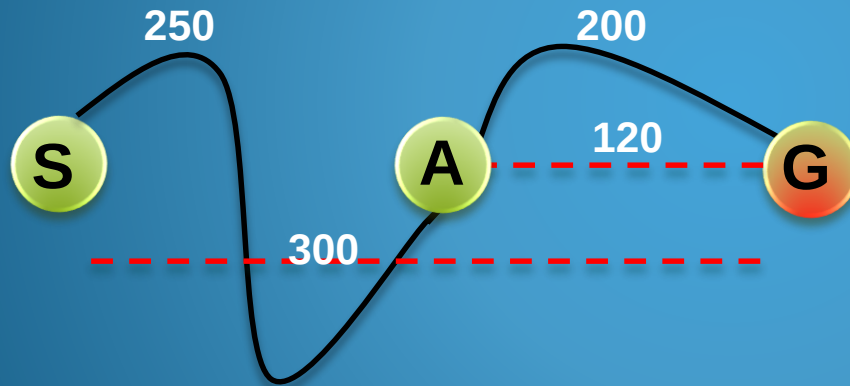
جستجوی اول بهترین با استراتژی الگوریتم A^*

$$f(n) = g(n) + h(n)$$

هزینه واقعی رسیدن از گره شروع به گره n

هزینه تقریبی رفتن از گره n به گره هدف

$$f(n) = 0 + 300 = 300$$

$$f(n) = 250 + 120 = 370$$

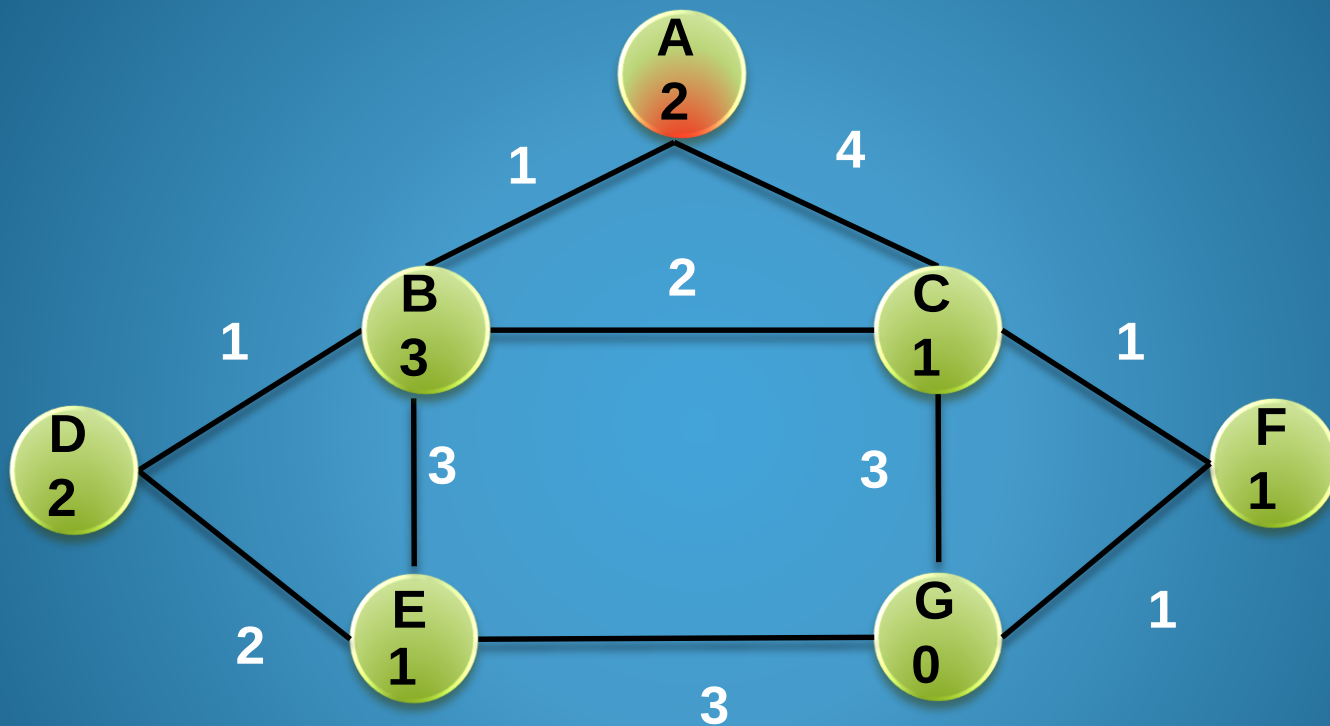
$$f(n) = (250 + 200) + 0 = 450$$

محاسبه تابع $f(n)$ در گره S

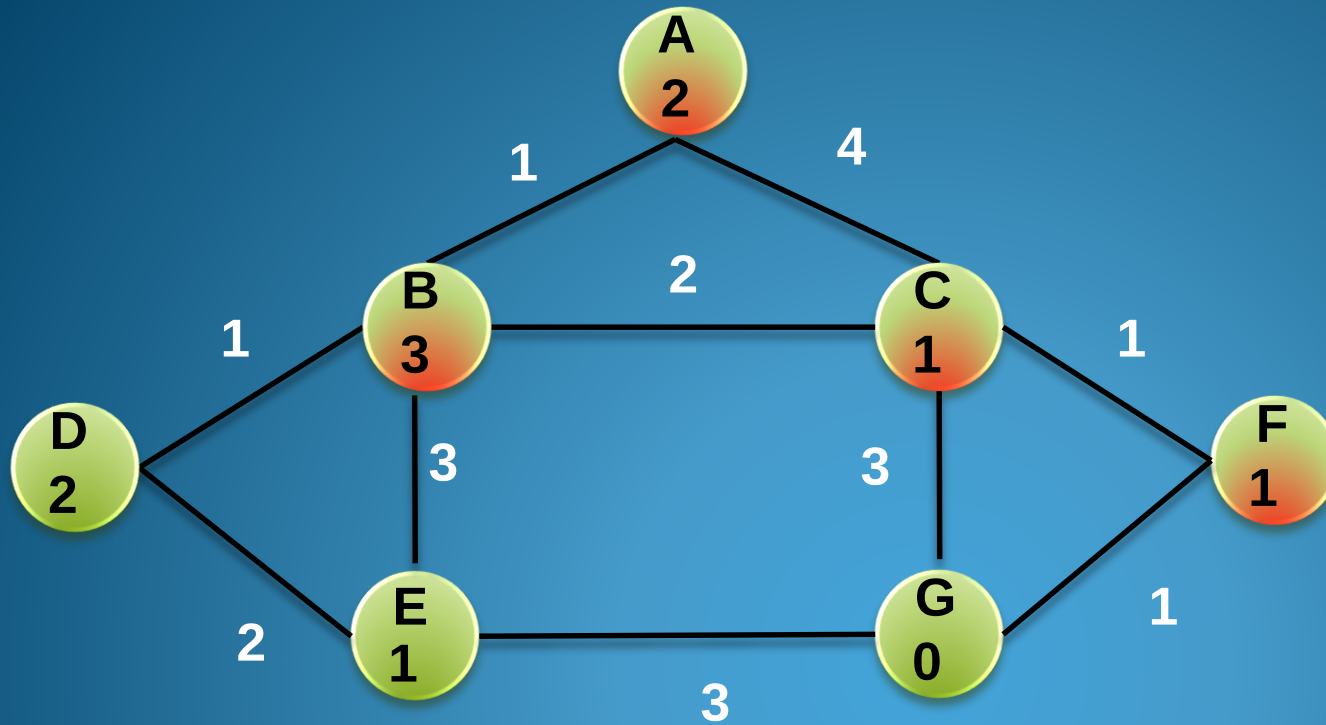
محاسبه تابع $f(n)$ در گره A

محاسبه تابع $f(n)$ در گره G

مثال : استراتژی A^* را روی گراف زیر پیاده سازی کنید و مسیری که توسط این الگوریتم تولید می شود را محاسبه کنید ؟

جواب :

$$f(G) = g(G) + h(G) = (1 + 2 + 3) + 0 = 6$$

انتخابی دیگر نداریم و به هدف رسیدیم با مسیر زیر :

هزینه آن ۵ می شود **A B C F G**

البته چند مسیر دیگر داریم :

A C G هزینه آن ۷ می شود

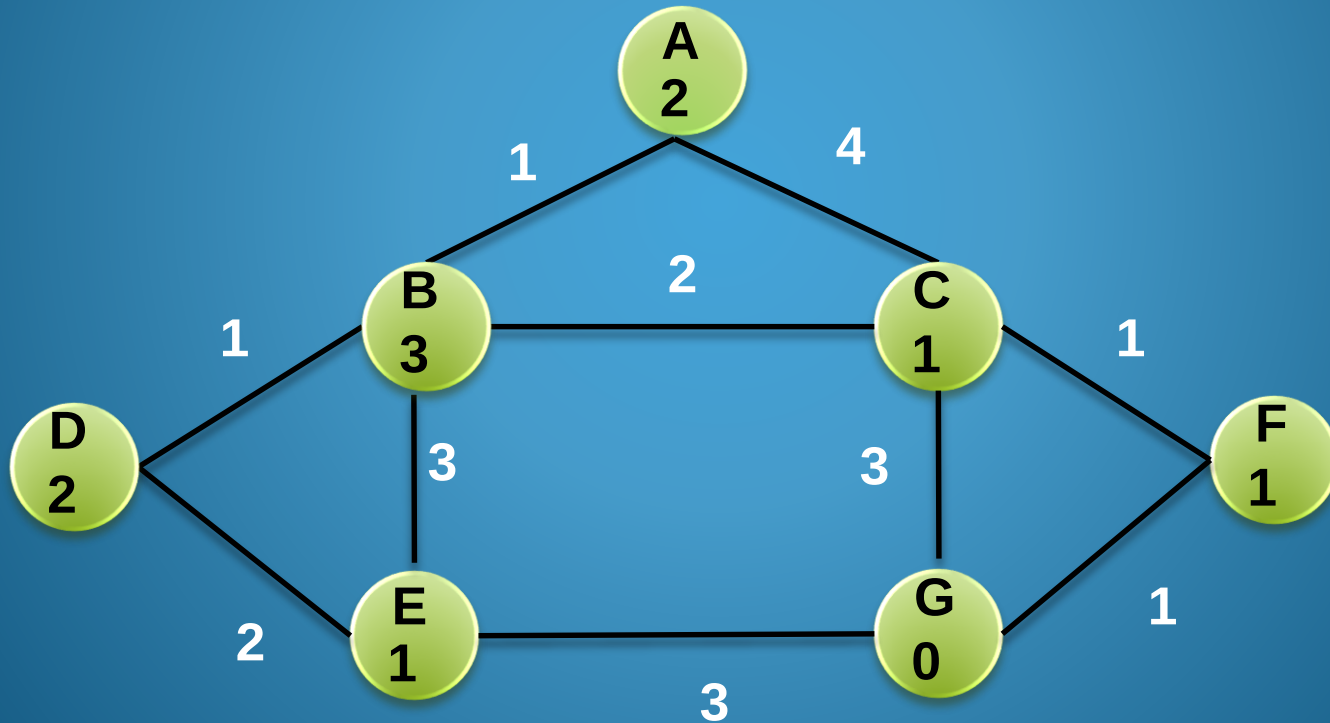
A B C G هزینه آن ۶ می شود

A B E G هزینه آن ۷ می شود

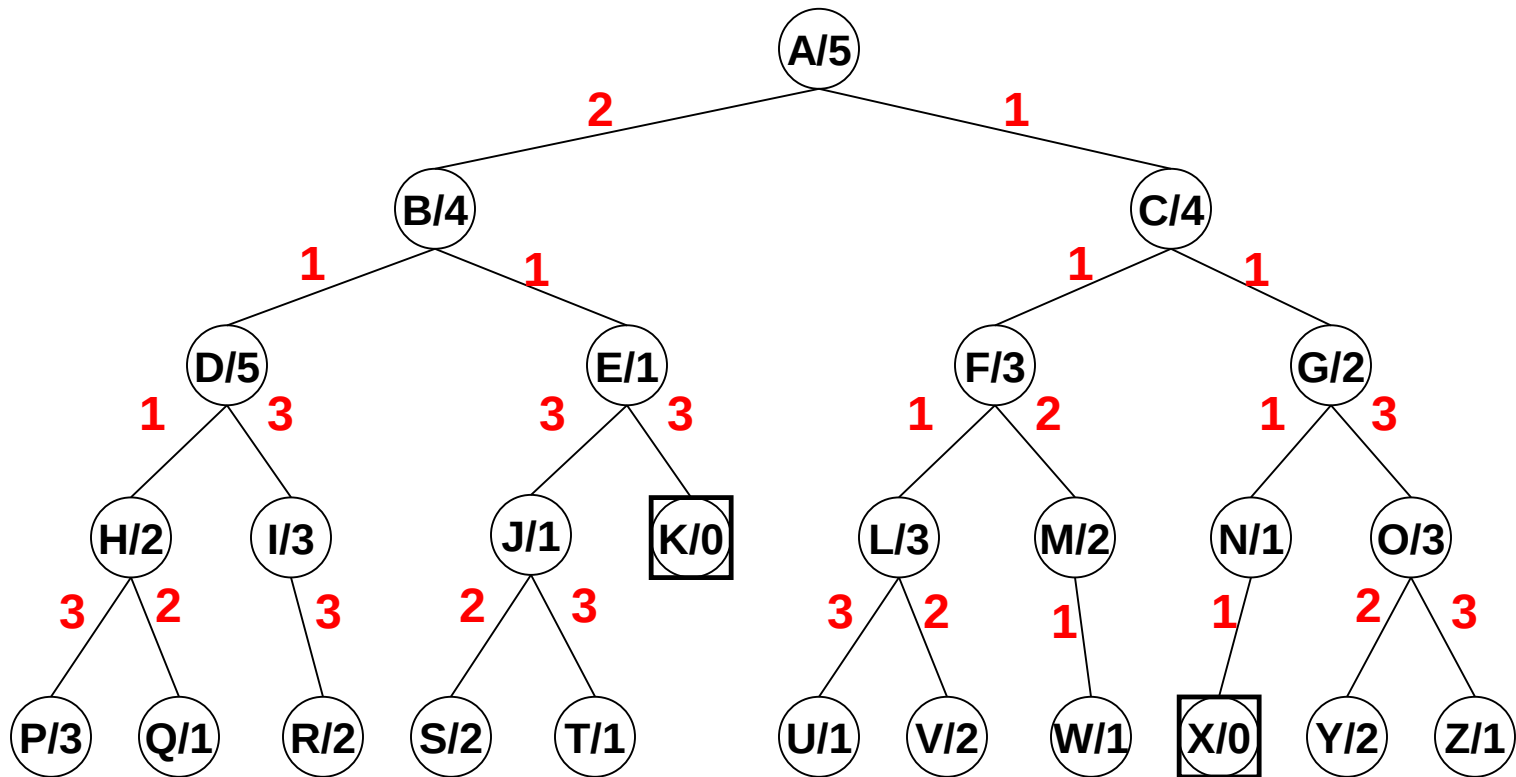

A^* بهینه است به شرط اینکه تابع $h(n)$ قابل قبول باشد.

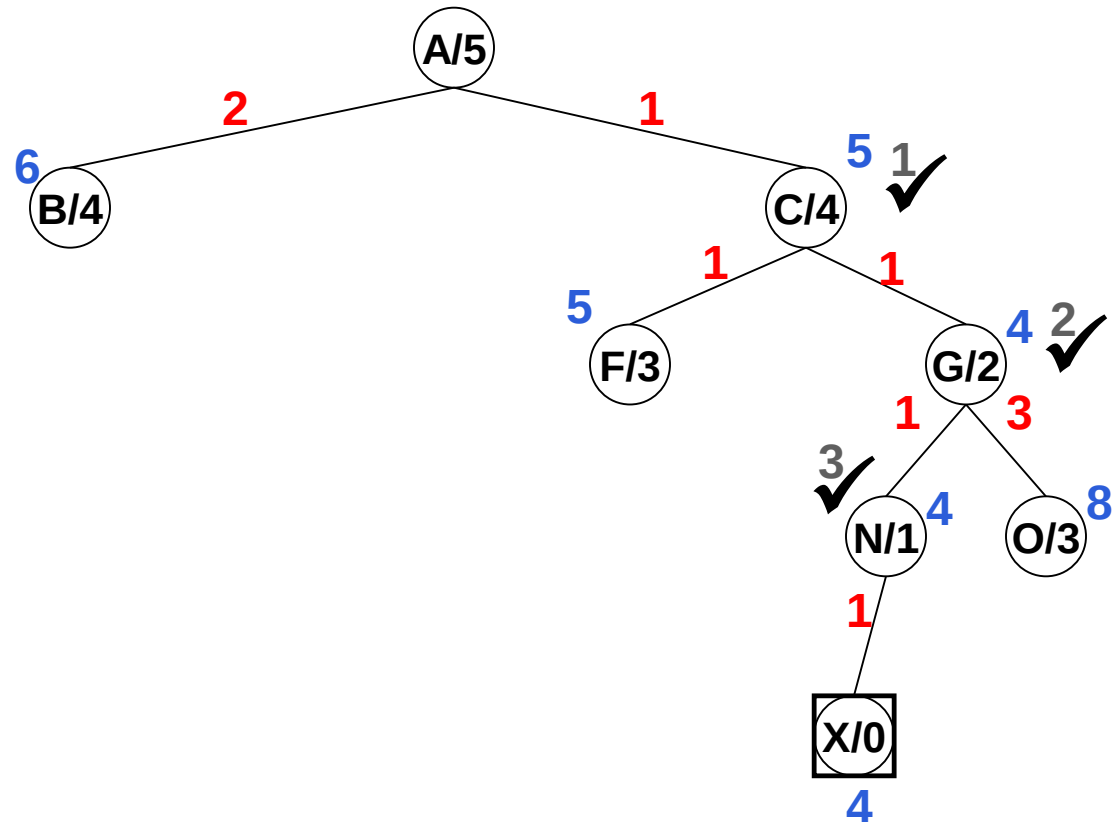
سوال: چرا تابع $h(n)$ زیر قابل قبول است؟

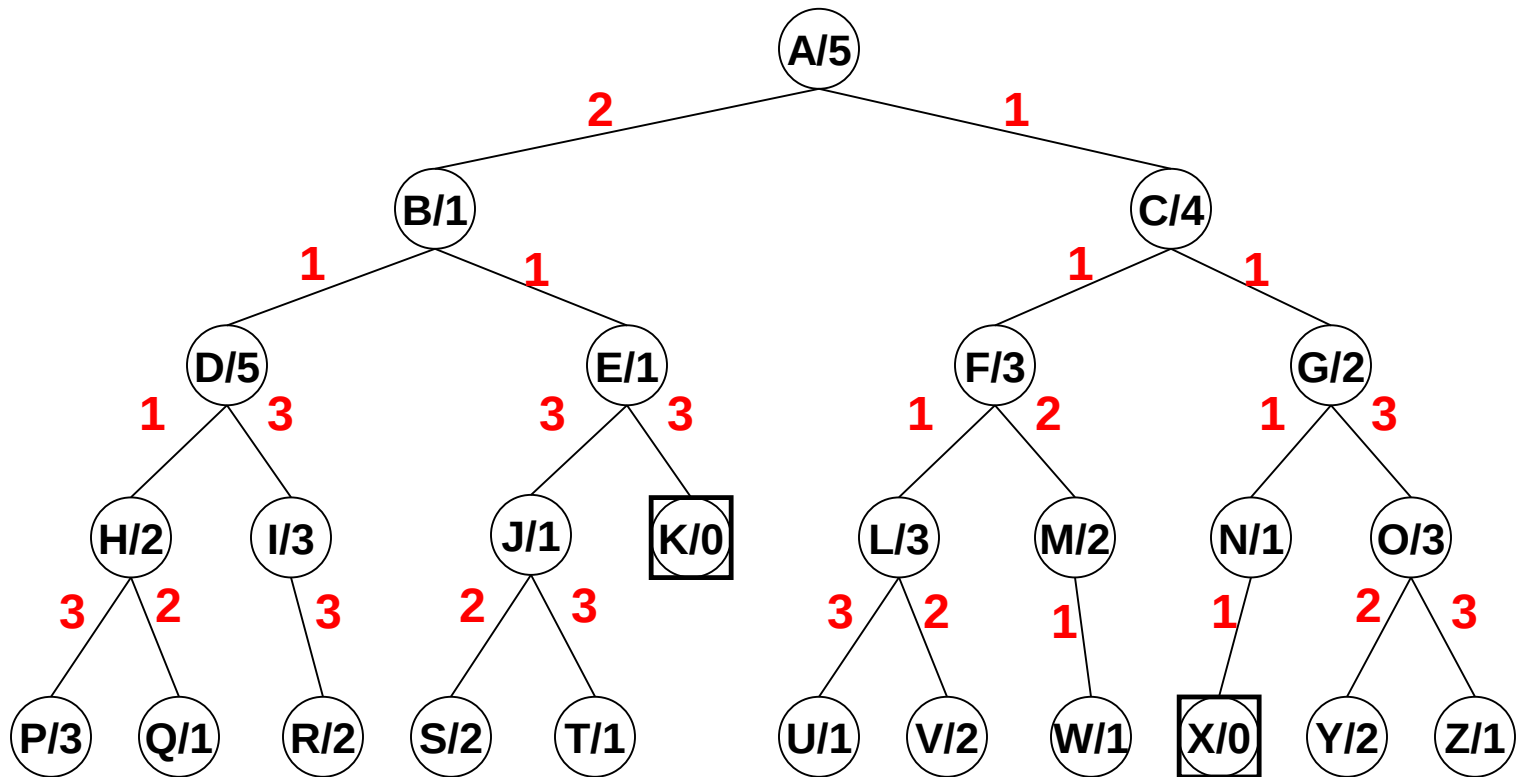
مثال : جستجوی A^*

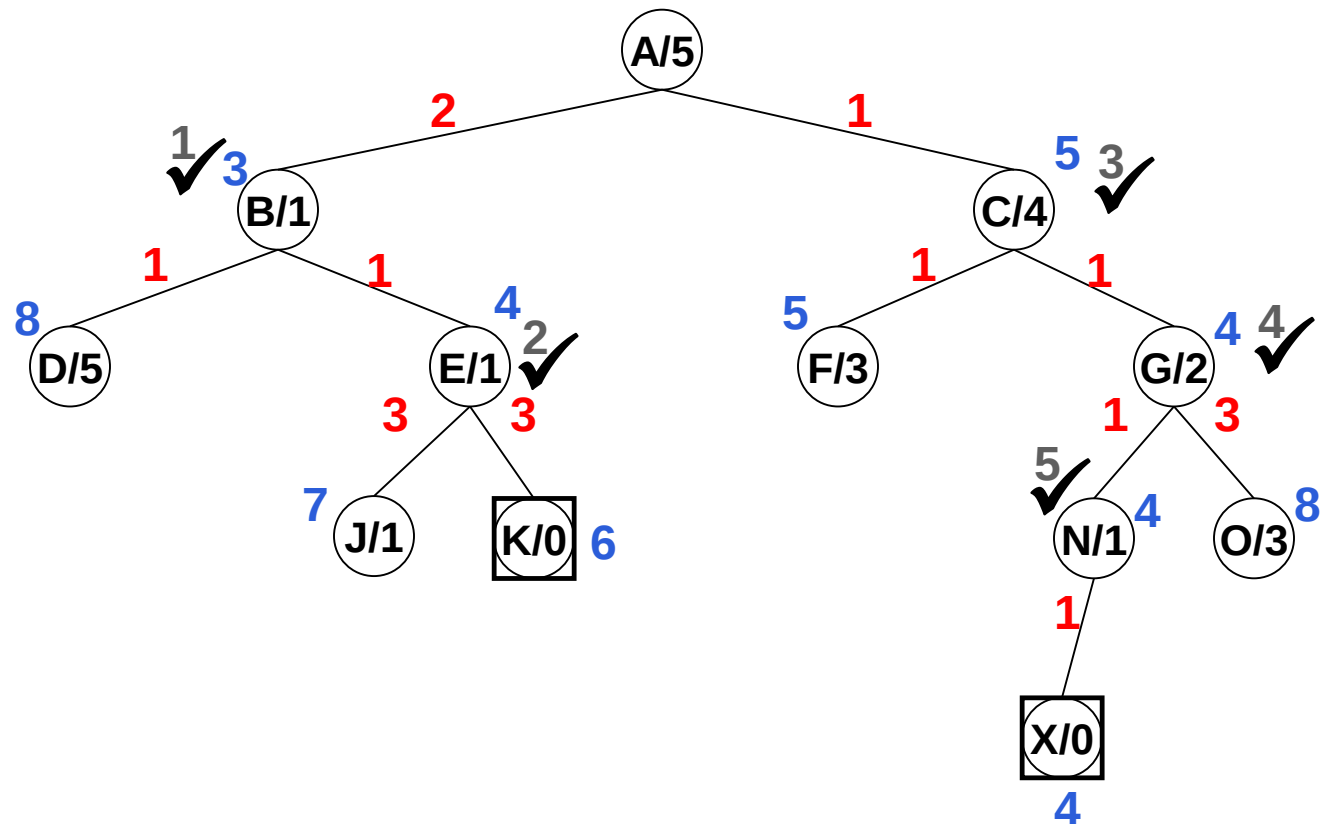
مثال : جستجوی A^*

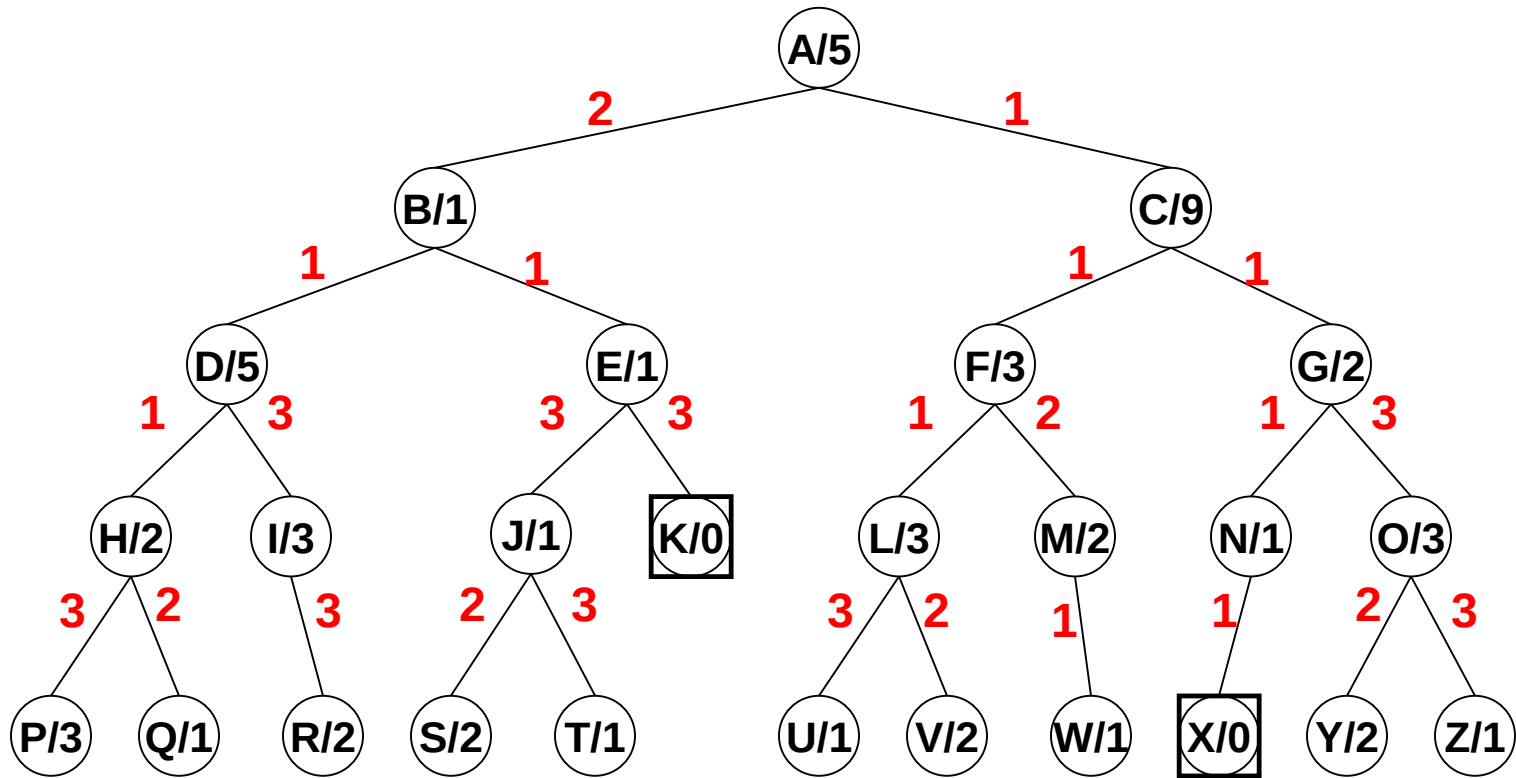
مثال ۲: جستجوی A^*

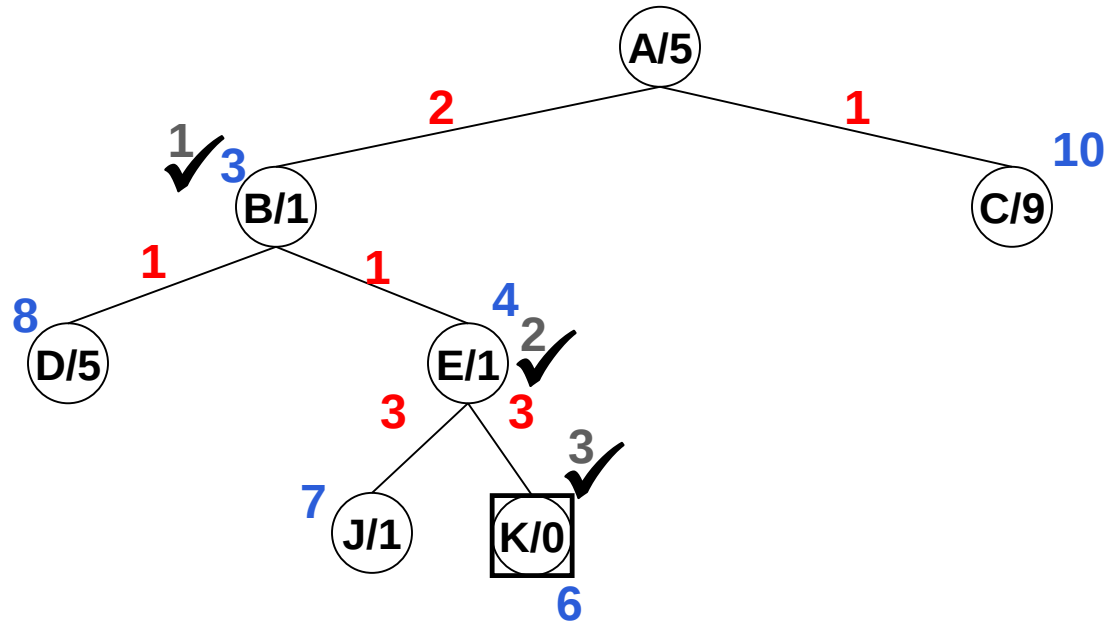
مثال ۲: جستجوی A^*

جستجوی A^*

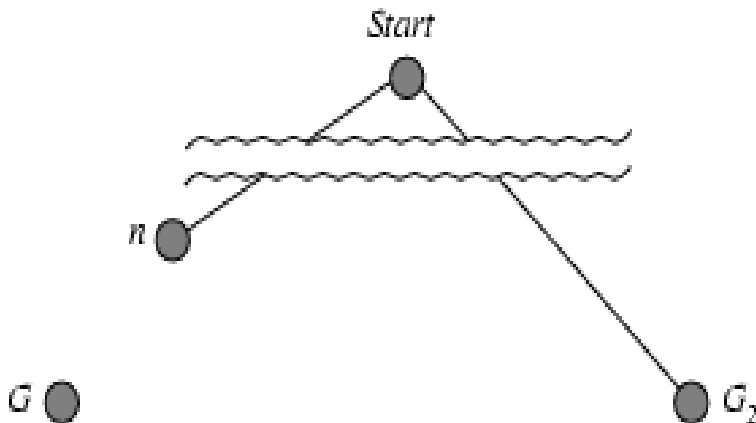

جستجوی A^*

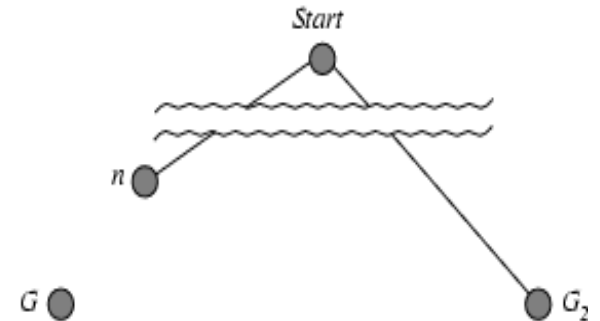
اثبات بهینگی در A^*

- اگر G حالت هدف بهینه با هزینه h^* مسیر باشد.
- فرض کنید G_2 یک هدف زیر بهینه (suboptimal) می باشد. که هزینه یک هدف زیر بهینه $g(G_2) > h^*$.
- نشان می دهیم A^* به هیچ وجه با این هدف نیمه بهینه خاتمه نمی یابد.

اثبات بهینگی در A^*

- $f(G_2) = g(G_2)$,since $h(G_2) = 0$
- $g(G_2) > g(G)$,since G_2 is suboptimal
- $f(G) = g(G)$,since $h(G) = 0$
- $f(G_2) > f(G)$,from above
- $h(n) \leq h^*(n)$,since h is admissible
- $g(n) + h(n) \leq g(n) + h^*(n)$
- $f(n) \leq f(G)$, $f(G) < f(G_2)$
- Hence $f(G_2) > f(n)$, and A^* will never select G_2 for expansion

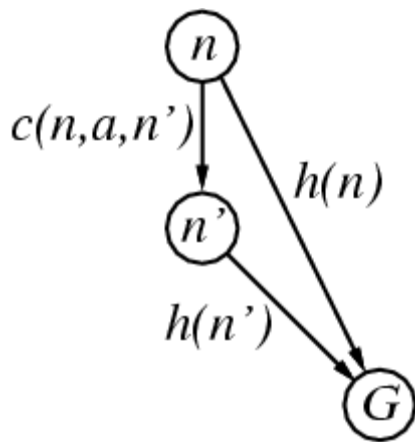

اثبات شد ؟؟؟

سازگاری هیوریستیک

- هیوریستیک سازگار است که اگر برای هر گره n و هر پسین آن گره n' که با اقدام a تولید شده است هزینه برآورد شده رسیدن به هدف از n بزرگتر از هزینه گام رسیدن به $n' +$ هزینه برآورد شده رسیدن به هدف از n' نباشد.

$$h(n) \leq c(n,a,n') + h(n')$$

- هر هیوریستیک سازگار قابل قبول نیز هست.
- A^* ای که از جستجوی گراف بهره می برد در صورتی بهینه است که $h(n)$ سازگار باشد.

ویژگی های A^*

اگر f^* هزینه واقعی مسیر بهینه از شروع تا هدف تعریف شود، می توان گفت:

A^* تمام گره ها با $f(n) < f^*$ را گسترش خواهد داد.	ممکن است تعدادی از گره هایی که دقیقا روی کانتور هدف $f(n) = f^*$ قرار دارد را گسترش دهد قبل از اینکه هدف انتخاب شود.	A^* هرگز گرهی را با $f(n) > f^*$ گسترش نمی دهد.	A^* برای هر تابع هیوریستیک قابل قبول، دارای کارایی بهینه موثر می باشد. یعنی نسبت به الگوریتم های بهینه دیگر کمترین تعداد گره را گسترش می دهد.
---	--	---	---

جستجوی A^*

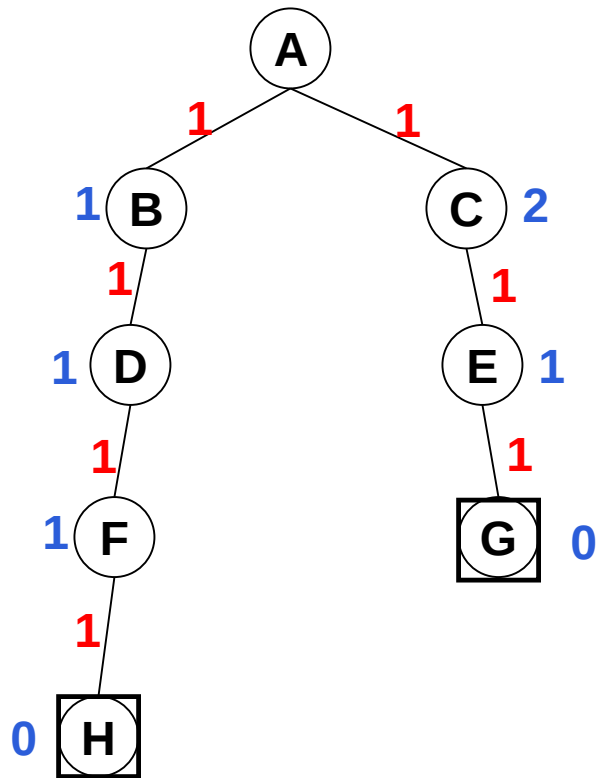
Complete? Yes (unless there are infinitely many nodes with $f \leq f(G)$).

Time? Exponential. $O(b^m)$

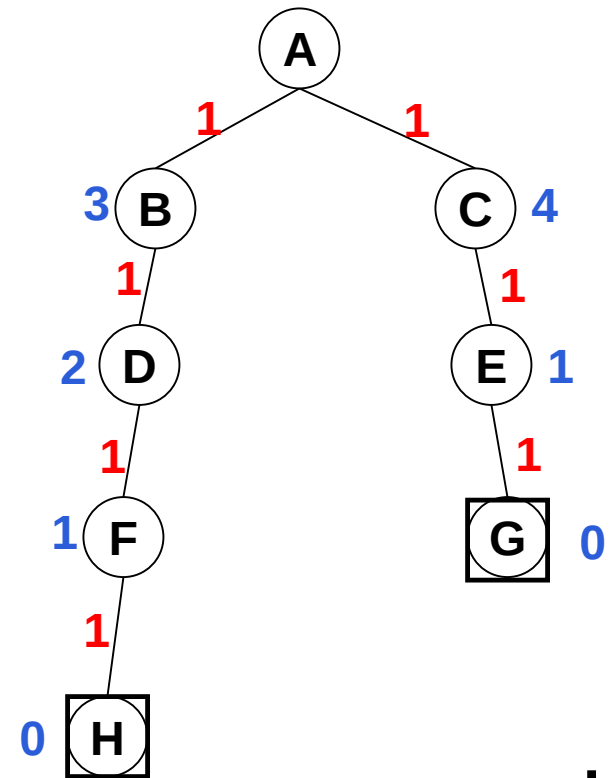
Space? Keeps all nodes in memory. $O(b^m)$

Optimal? Yes. (efficient optimal)

تأثیر تابع هیوریستیک در جستجوی A^*

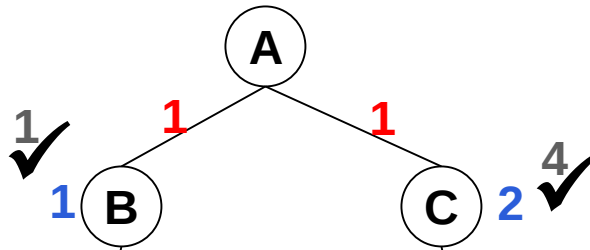

$$h \leq h^*$$

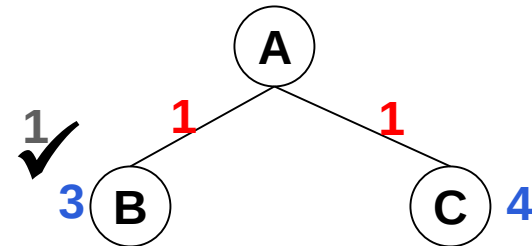

$$h \not\leq h^*$$

تأثیر تابع هیوریستیک در جستجوی A^*

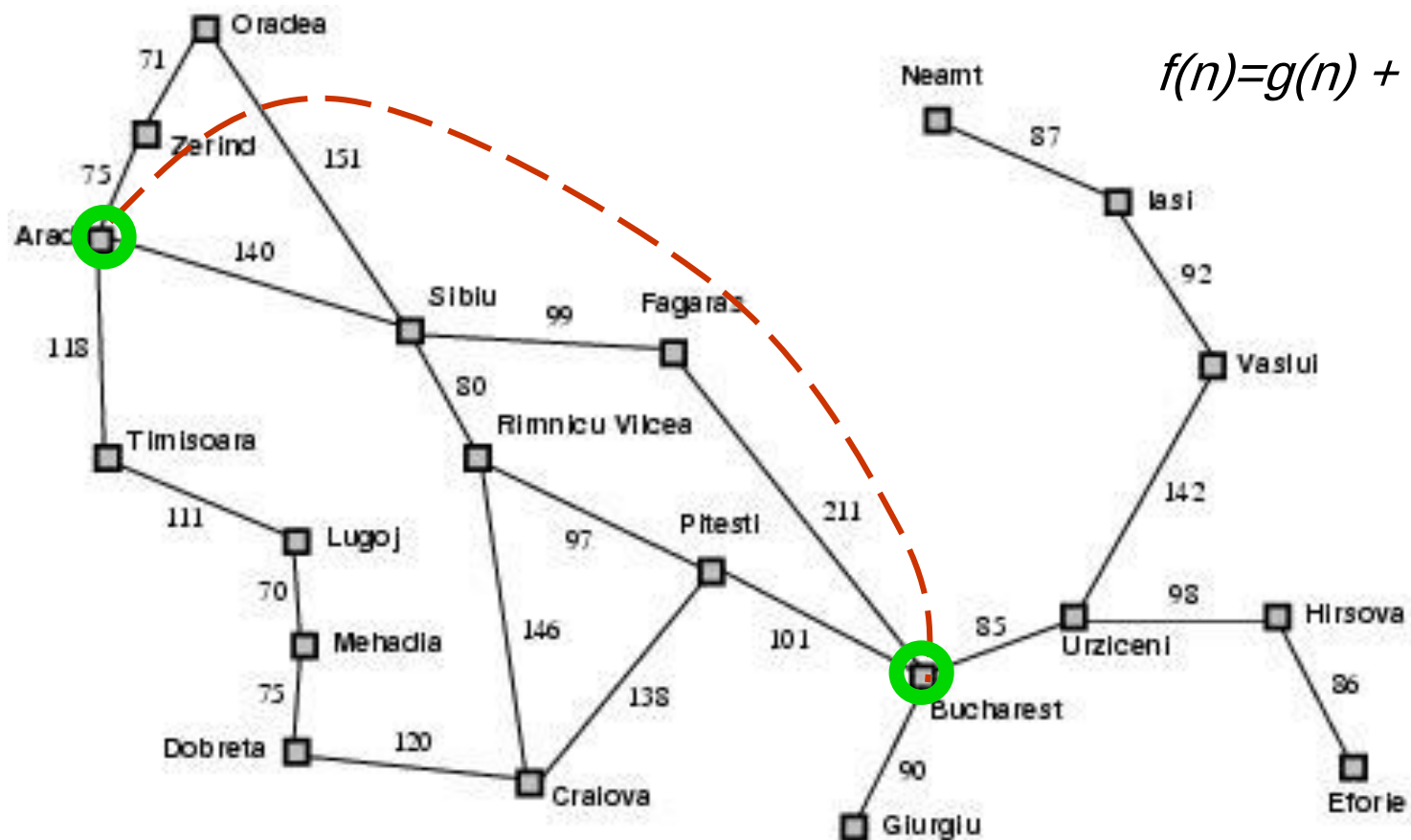

$$h \leq h^*$$

$$h \not\leq h^*$$

مثال دیگر از جستجوی A^*

جستجوی A^* در نقشه رومانی

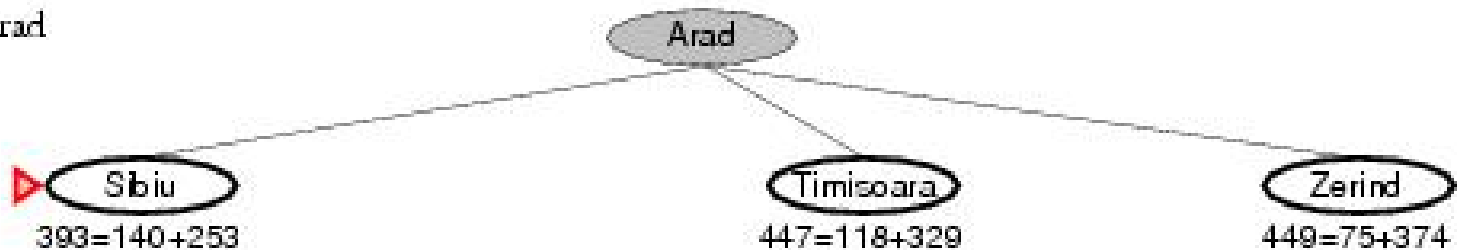
(a) The initial state

جستجوی Bucharest با شروع از Arad

$$f(\text{Arad}) = g(\text{Arad}) + h(\text{Arad}) = 0 + 366 = 366$$

After expanding Arad

Arad را باز کرده و $f(n)$ را برای هر یک از زیربرگها محاسبه میکنیم:

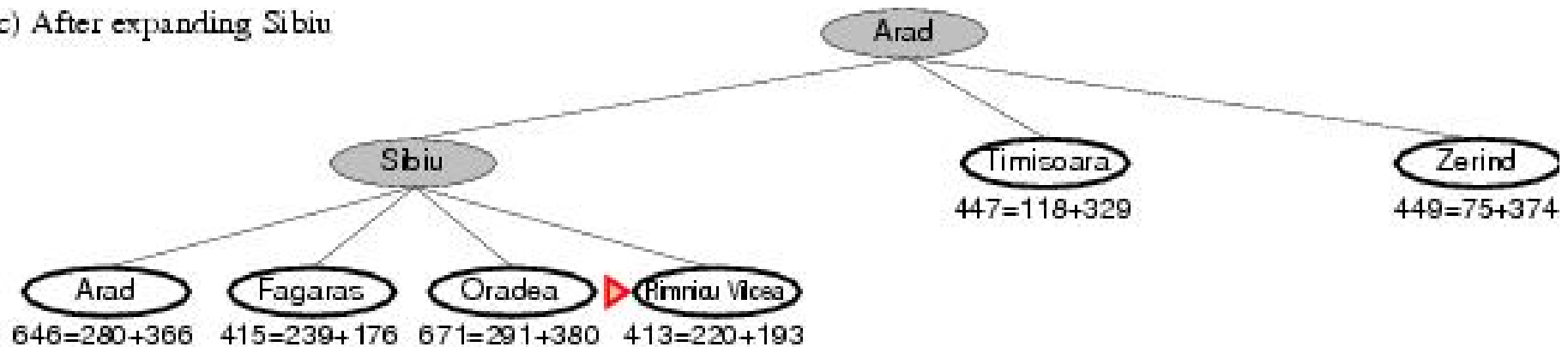
$$f(\text{Sibiu}) = c(\text{Arad}, \text{Sibiu}) + h(\text{Sibiu}) = 140 + 253 = 393$$

$$f(\text{Timisoara}) = c(\text{Arad}, \text{Timisoara}) + h(\text{Timisoara}) = 118 + 329 = 447$$

$$f(\text{Zerind}) = c(\text{Arad}, \text{Zerind}) + h(\text{Zerind}) = 75 + 374 = 449$$

بهترین انتخاب شهر Sibiu است.

(c) After expanding Sibiu

□ Sibiu را باز کرده و $f(n)$ را برای هر یک از زیربرگها محاسبه میکنیم:

$$f(\text{Arad}) = c(\text{Sibiu}, \text{Arad}) + h(\text{Arad}) = 280 + 366 = 646$$

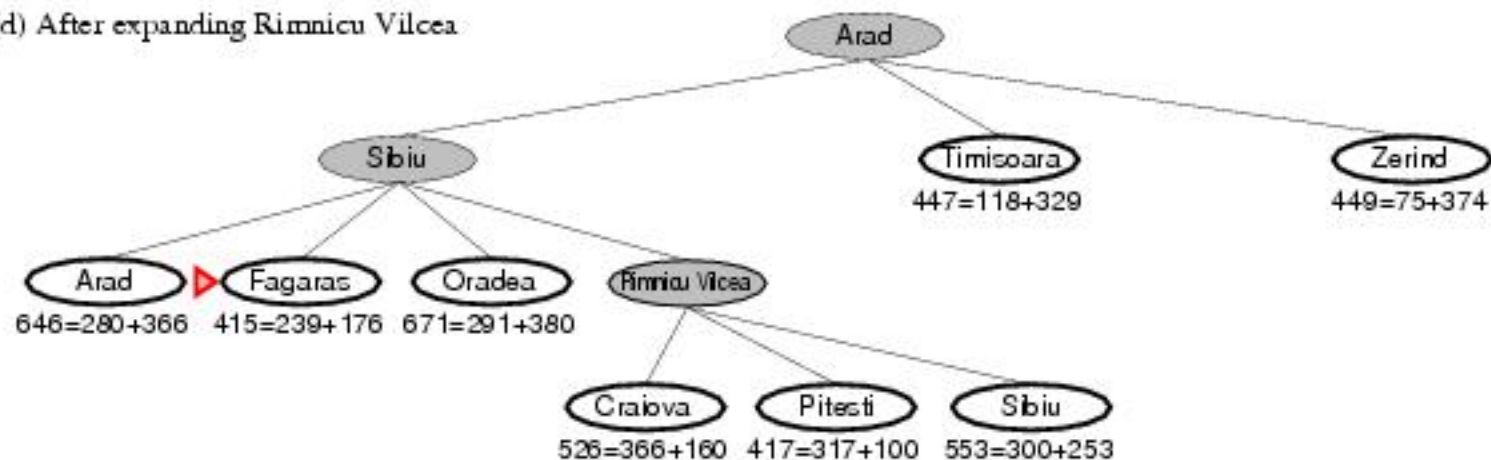
$$f(\text{Fagaras}) = c(\text{Sibiu}, \text{Fagaras}) + h(\text{Fagaras}) = 239 + 179 = 415$$

$$f(\text{Oradea}) = c(\text{Sibiu}, \text{Oradea}) + h(\text{Oradea}) = 291 + 380 = 671$$

$$f(\text{Rimnicu Vilcea}) = c(\text{Sibiu}, \text{Rimnicu Vilcea}) + h(\text{Rimnicu Vilcea}) = 220 + 192 = 413$$

بهترین انتخاب شهر Rimnicu Vilcea است.

(d) After expanding Rimnicu Vilcea

□ Rimnicu Vilcea را باز کرده و $f(n)$ را برای هر یک از زیربرگها محاسبه میکنیم:

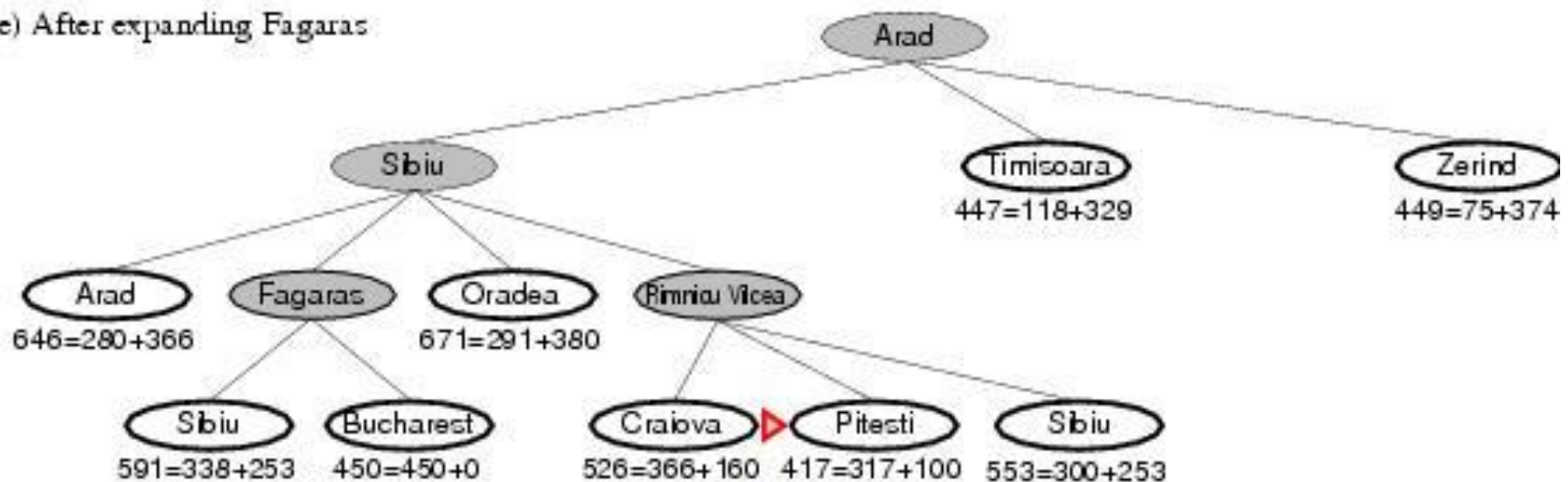
$$f(\text{Craiova}) = c(\text{Rimnicu Vilcea}, \text{Craiova}) + h(\text{Craiova}) = 360 + 160 = 526$$

$$f(\text{Pitesti}) = c(\text{Rimnicu Vilcea}, \text{Pitesti}) + h(\text{Pitesti}) = 317 + 100 = 417$$

$$f(\text{Sibiu}) = c(\text{Rimnicu Vilcea}, \text{Sibiu}) + h(\text{Sibiu}) = 300 + 253 = 553$$

بهترین انتخاب شهر Fagaras است.

(e) After expanding Fagaras

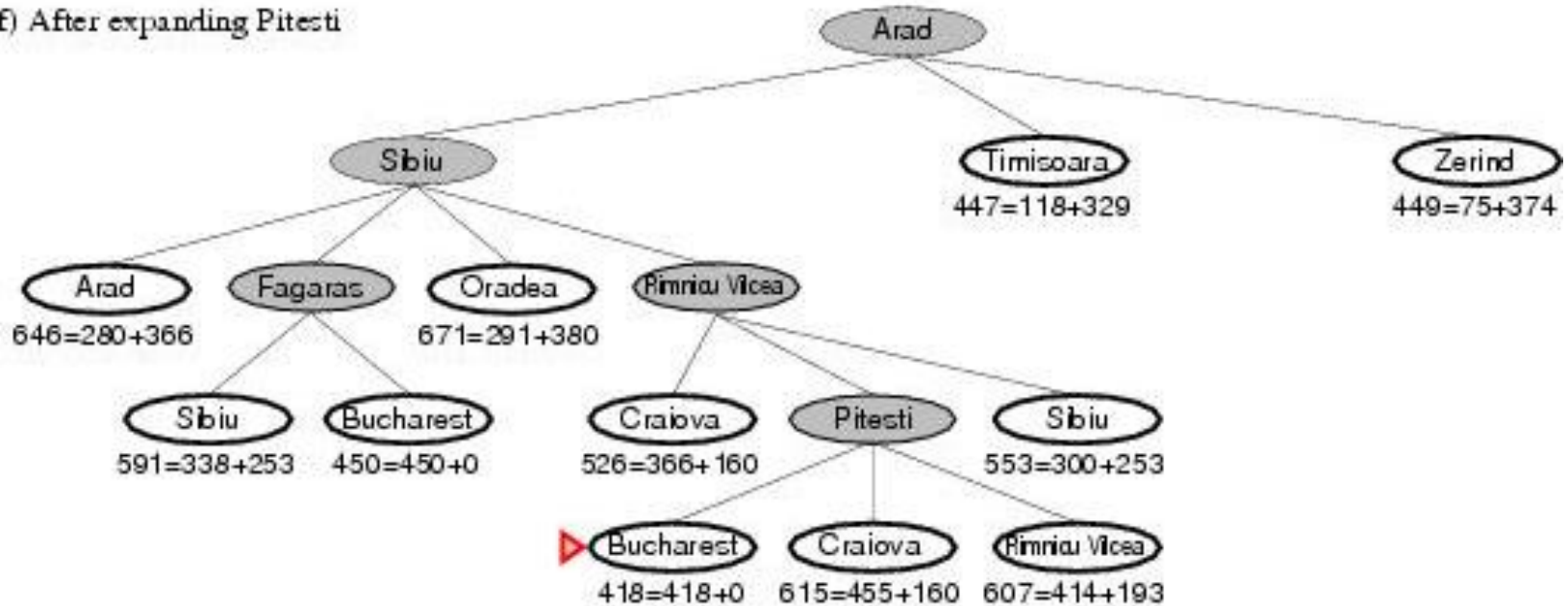
□ Fagaras را باز کرده و $f(n)$ را برای هر یک از زیربرگها محاسبه میکنیم:

$$f(\text{Sibiu}) = c(\text{Fagaras}, \text{Sibiu}) + h(\text{Sibiu}) = 338 + 253 = 591$$

$$f(\text{Bucharest}) = c(\text{Fagaras}, \text{Bucharest}) + h(\text{Bucharest}) = 450 + 0 = 450$$

بهترین انتخاب شهر Pitesti است.

(f) After expanding Pitesti

□ Pitesti را باز کرده و $f(n)$ را برای هر یک از زیربرگها محاسبه میکنیم:

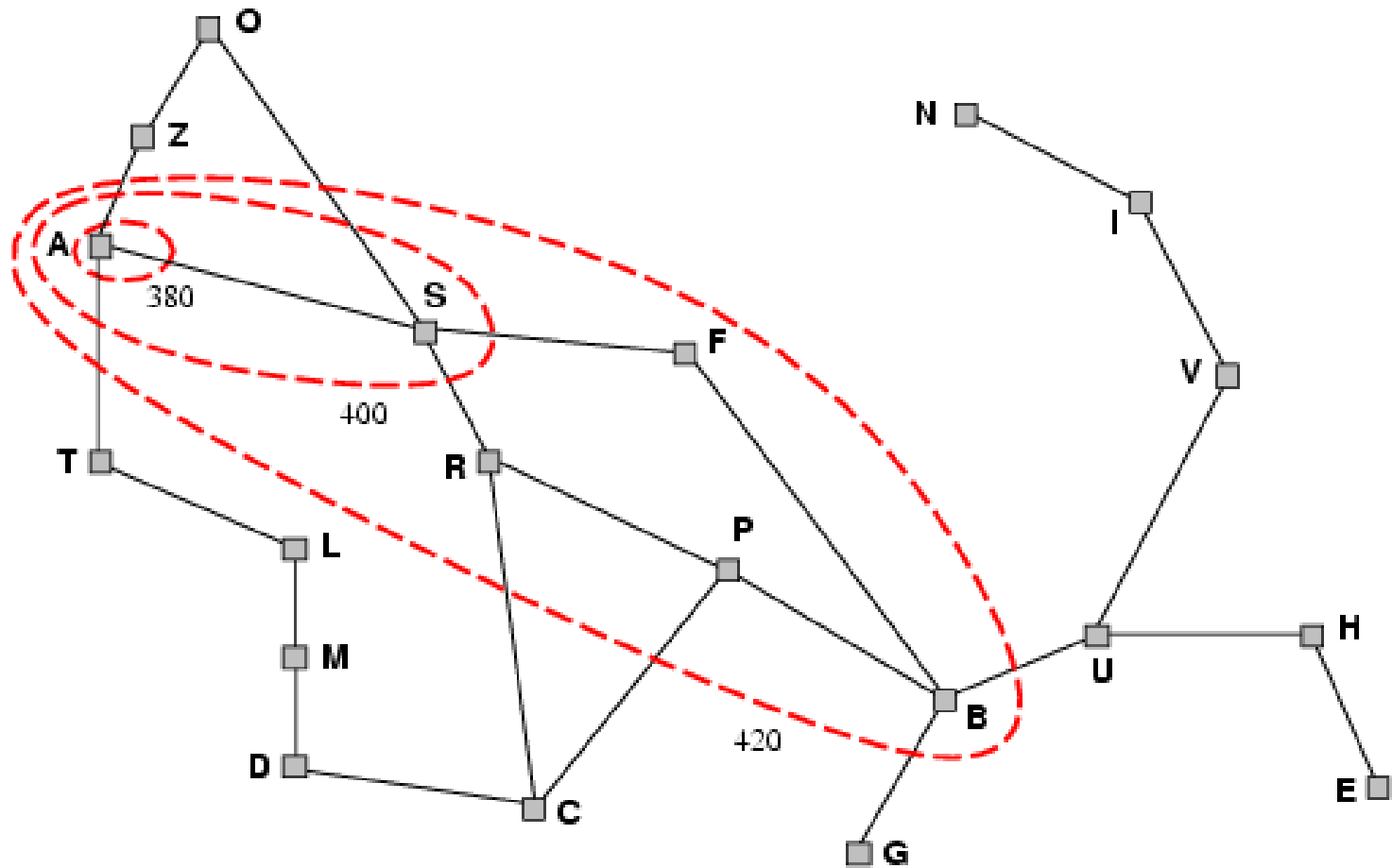
$$f(\text{Bucharest}) = c(\text{Pitesti}, \text{Bucharest}) + h(\text{Bucharest}) = 418 + 0 = 418$$

بهترین انتخاب شهر Bucharest است.

مشکلات جستجوی A^*

- نیاز به **حافظه و زمان زیادی** دارد چرا که لازم است تمامی گره ها را در حافظه نگه داری کند.
- از رویکردی که در جستجوی عمقی برای کنترل حافظه استفاده کردیم بهره می بریم.
 - به جای محدودیت در عمق ، محدودیت در میزان تابع f با نام تراز (contour) خواهیم داشت.

کانتور (محدوده تابع ارزیابی برای گسترش)

جستجوی هیوریستیک با حافظه محدود IDA^*

ساده ترین راه برای کاهش حافظه مورد نیاز A^* استفاده از عمیق کننده تکرار در زمینه جست و جوی اکتشافی است.

الگوریتم عمیق کننده تکرار $IDA^* \leq A^*$

در جستجوی IDA^* مقدار برش مورد استفاده ، عمق نیست بلکه هزینه $g+h$ به نام $f\text{-cost}$ است. در هر مرحله مقدار برش کوچکترین مقدار f میان تمامی گره هایی است که از برش قبلی بزرگترند.

IDA^* ترکیب جستجوی عمیق کننده تکراری و A^* می باشد تا از مزایای هر دو بهره مند شود.

IDA^* برای اغلب مسئله های با هزینه های مرحله ای ، مناسب است .

ویژگی های الگوریتم IDA^*

- هدف در تکراری پیدا می شود که $f\text{-limit} = C^*$
- ثابت می شود این الگوریتم کامل و بهینه است . (با نقطه ضعف دوباره کاری)
- در این الگوریتم در هر مرحله فقط گره های که $f < f\text{-limit}$ است گسترش می یابد
- اگر تعداد تکرار زیاد نباشد این الگوریتم از نظر کارایی مانند A^* است .
- محدودیت هزینه در هر مرحله به گونه ای انتخاب می شود که در مراحل قبلی ثابت شده است که جوابی با هزینه کمتر از این مقدار وجود ندارد.

بهترین جستجوی بازگشتی RBFS

ساختار آن شبیه جست و جوی عمقی ، **بازگشتی** است ، اما به جای اینکه دائماً به طرف پایین مسیر حرکت کند ، مقدار f مربوط به بهترین مسیر از هر جد گره فعلی را نگهداری می کند ، اگر گره فعلی از این حد تجاوز کند ، بازگشتی به عقب برمی گردد تا مسیر دیگری را انتخاب کند.

این جستجو اگر تابع اکتشافی قابل قبولی داشته باشد ، **بهینه** است.

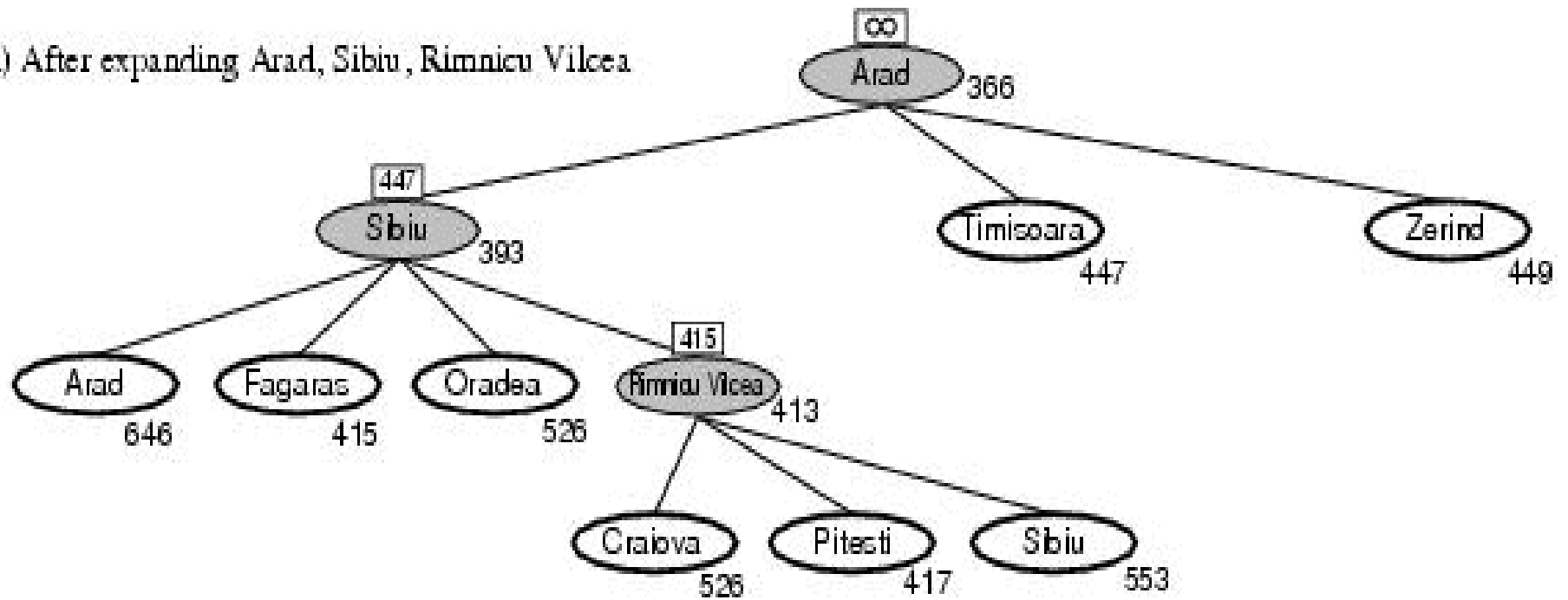
تعیین پیچیدگی زمانی آن به دقت تابع اکتشافی و میزان تغییر بهترین مسیر در اثر بسط گره ها بستگی دارد.

RBFS

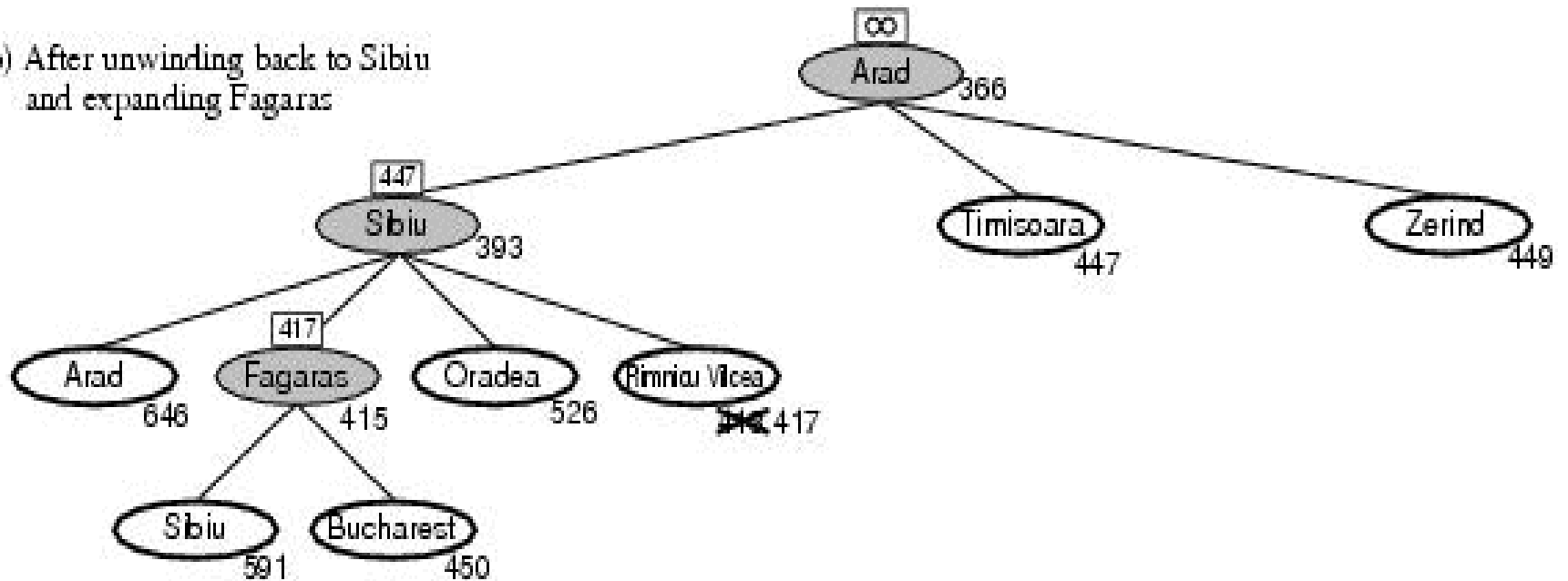
function RECURSIVE-BEST-FIRST-SEARCH(*problem*) **returns** a solution, or failure
 RBFS(*problem*, MAKE-NODE(INITIAL-STATE[*problem*]), ∞)

function RBFS(*problem*, *node*, *f_limit*) **returns** a solution, or failure and a new *f*-cost limit
if GOAL-TEST[*problem*](*state*) **then return** *node*
successors $\leftarrow$ EXPAND(*node*, *problem*)
if *successors* is empty **then return** failure, ∞
for each *s* **in** *successors* **do**
 f[*s*] $\leftarrow$ max(*g*(*s*) + *h*(*s*), *f*[*node*])
repeat
 best $\leftarrow$ the lowest *f*-value node in *successors*
 if *f*[*best*] > *f_limit* **then return** failure, *f*[*best*]
 alternative $\leftarrow$ the second-lowest *f*-value among *successors*
 result, *f*[*best*] $\leftarrow$ RBFS(*problem*, *best*, min(*f_limit*, *alternative*))
 if *result* $\neq$ failure **then return** *result*

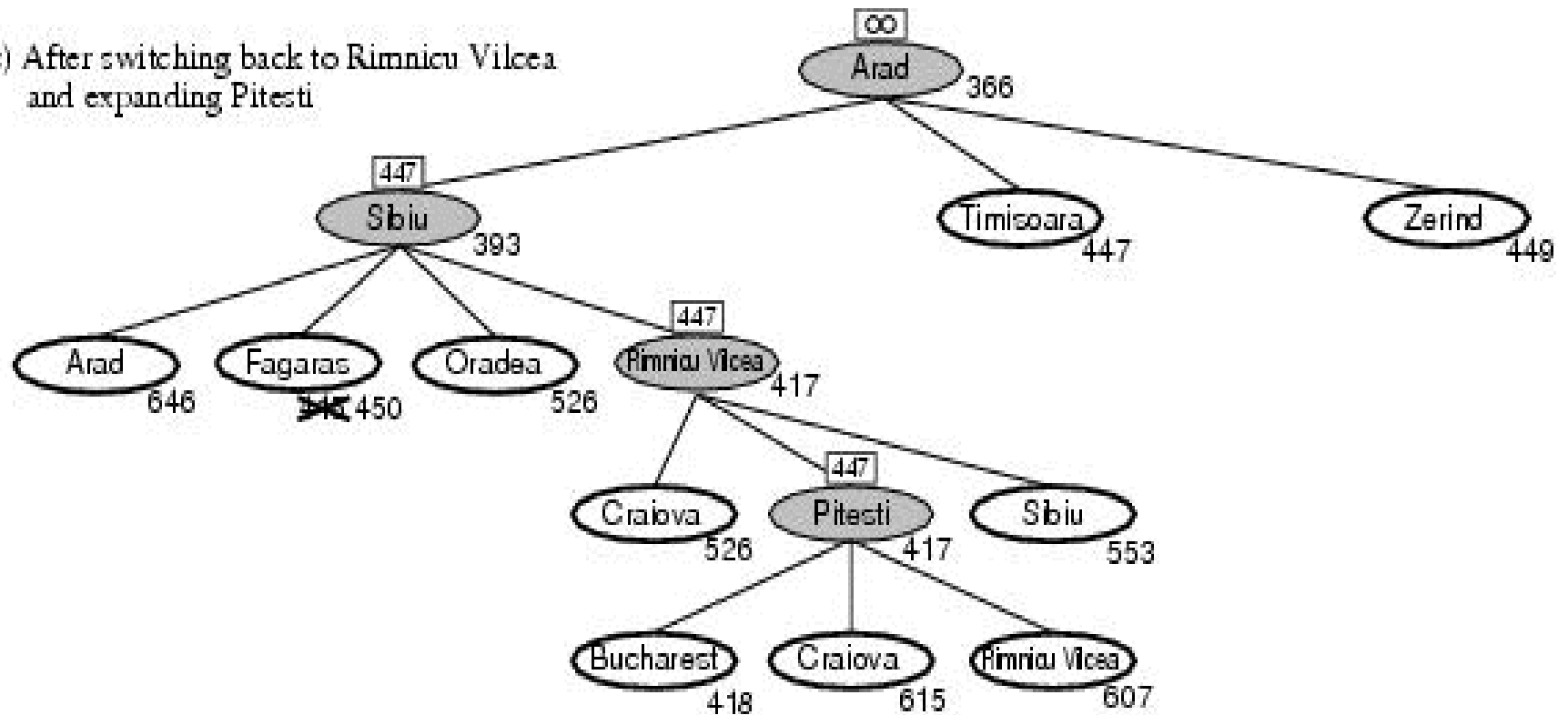
(a) After expanding Arad, Sibiu, Rimnicu Vilcea

(b) After unwinding back to Sibiu and expanding Fagaras

(c) After switching back to Rimnicu Vilcea and expanding Pitesti

بهترین جستجوی بازگشتی RBFS

RBFS تا حدی از IDA^* کارآمدتر است، اما گره های زیادی تولید می کند.

IDA^* و RBFS در معرض افزایش توانی پیچیدگی قرار دارند که در جست و جوی گرافها مرسوم است، زیرا نمیتوانند حالت های تکراری را در غیر از مسیر فعلی بررسی کنند. لذا، ممکن است یک حالت را چندین بار بررسی کنند.

IDA^* و RBFS از فضای اندکی استفاده می کنند که به آنها آسیب می رساند.

IDA^* بین هر تکرار فقط یک عدد را نگهداری می کند که هزینه فعلی f است. RBFS اطلاعات بیشتری در حافظه نگهداری می کند.

جستجوی حافظه محدود ساده SMA^*

👉 SMA^* بهترین برگ را بسط (مانند A^*) می‌دهد تا حافظه پر شود. در این نقطه بدون از بین بردن گره‌های قبلی نمی‌تواند گره جدیدی اضافه کند. SMA^* همیشه بدترین گره برگ را حذف می‌کند و سپس از طریق گره فراموش شده به والد آن برگ می‌گردد. پس جد زیر درخت فراموش شده، کیفیت بهترین مسیر را در آن زیر درخت می‌داند.

👉 اگر عمق سطحی ترین گره هدف کمتر از حافظه باشد، کامل است.

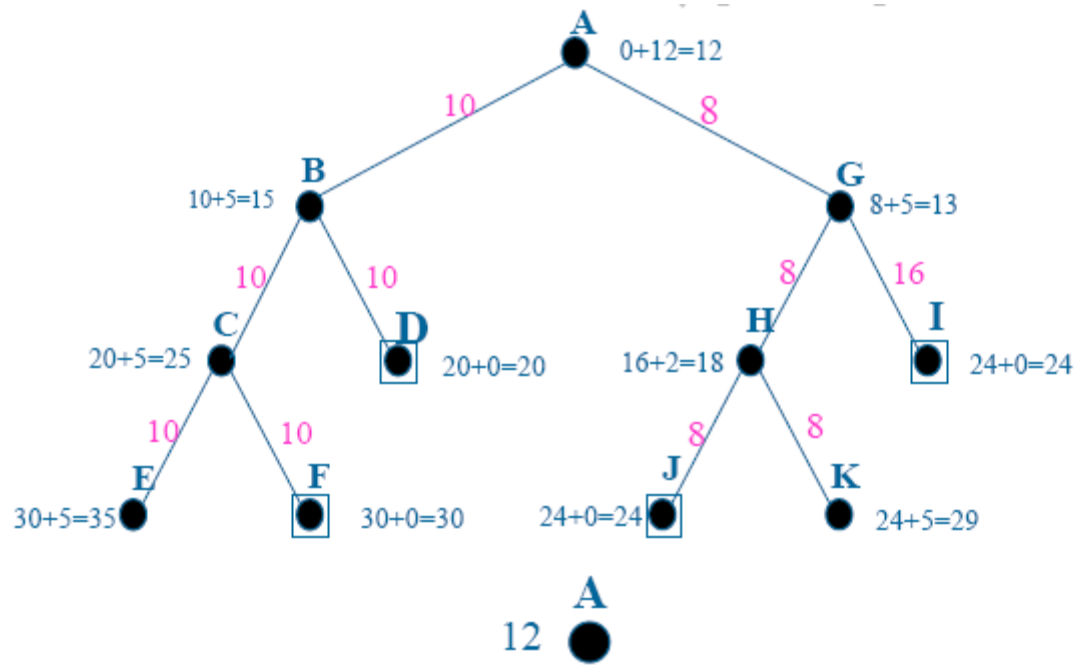
👉 اگر راه حل بهینه دست یافتنی باشد، بهینه است.

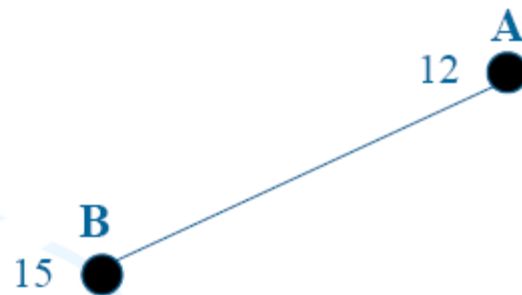
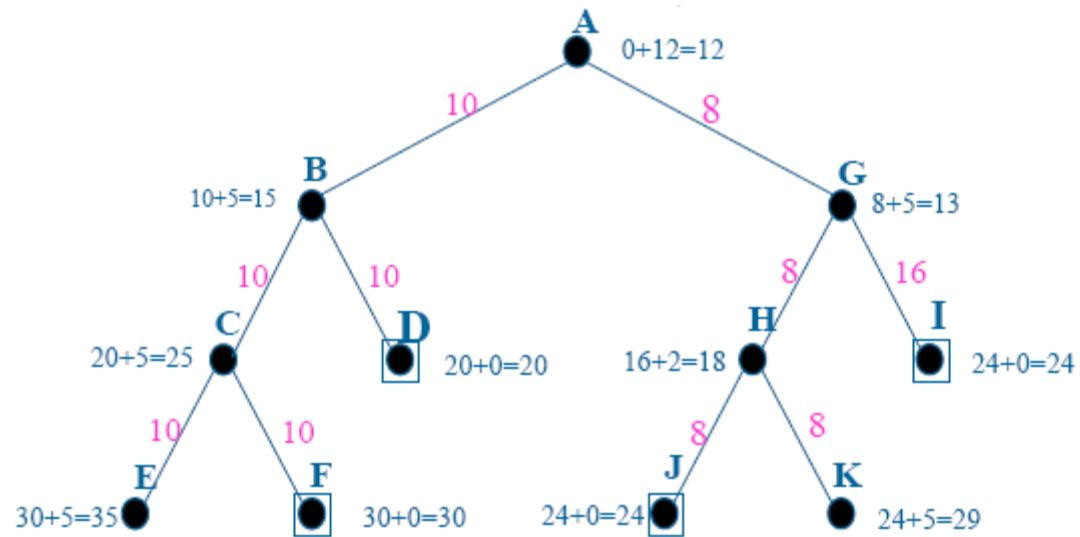
👉 SMA^* بهترین الگوریتم همه منظوره برای یافتن راه‌حلهای بهینه می‌باشد.

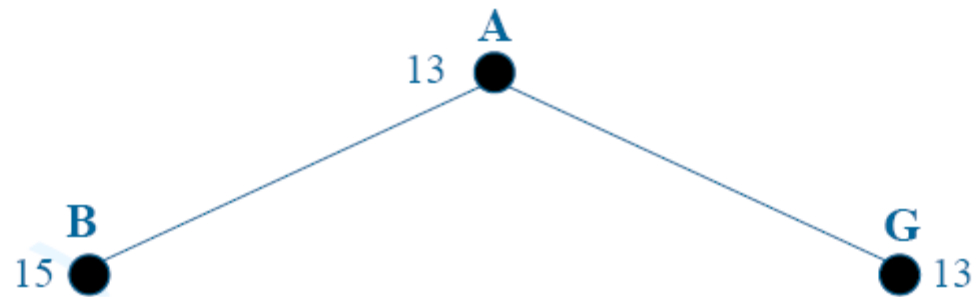
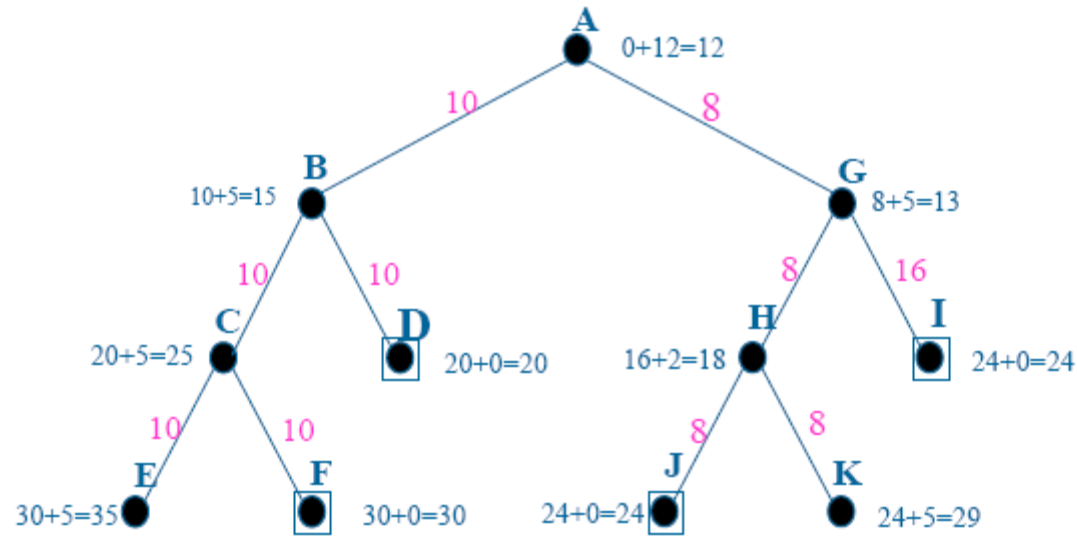
جستجوی حافظه محدود ساده SMA^*

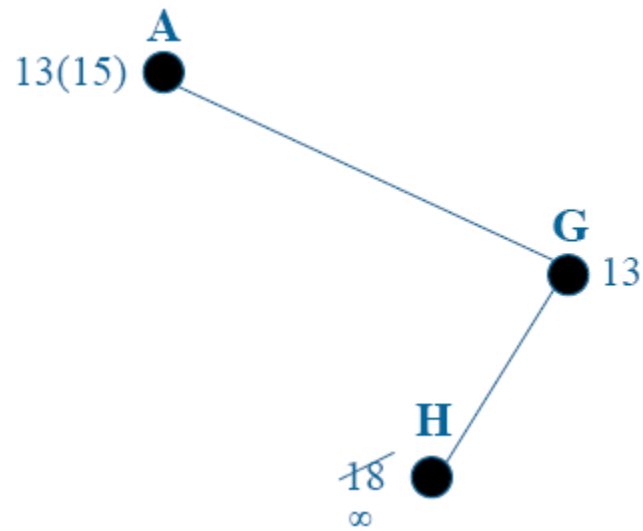
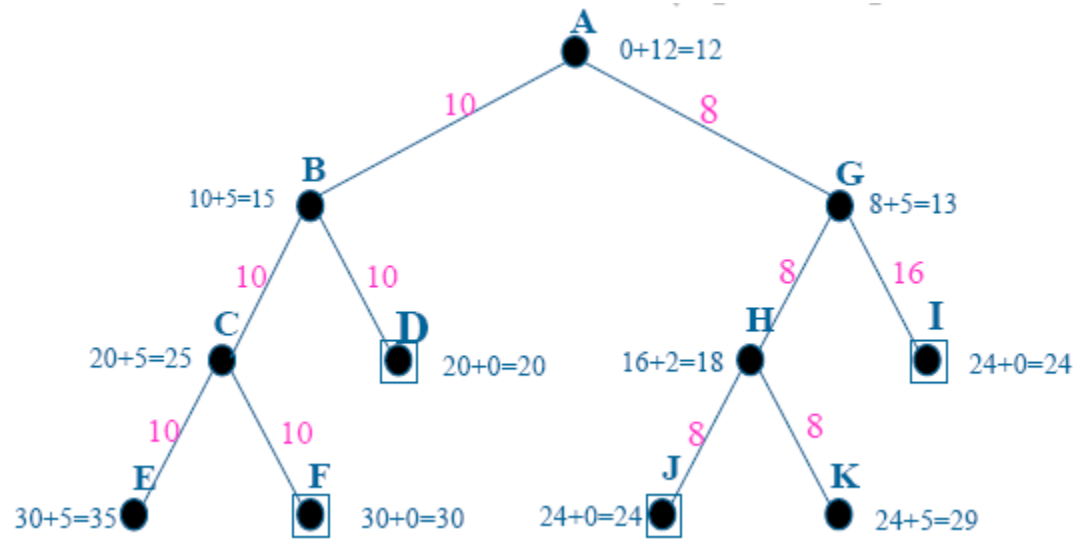
➡ اگر مقدار f تمام برگها یکسان باشد و الگوریتم باید یک گره را هم برای بسط و هم برای حذف انتخاب کند، SMA^* این مسئله را با بسط بهترین برگ جدید و حذف بهترین برگ قدیمی حل می کند.

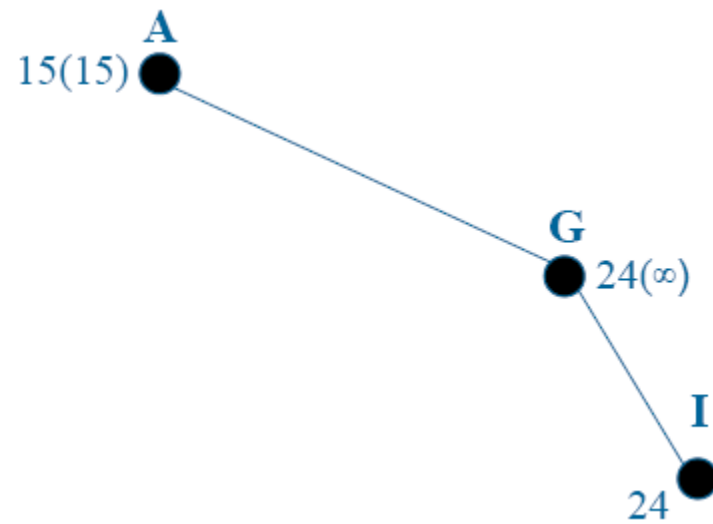
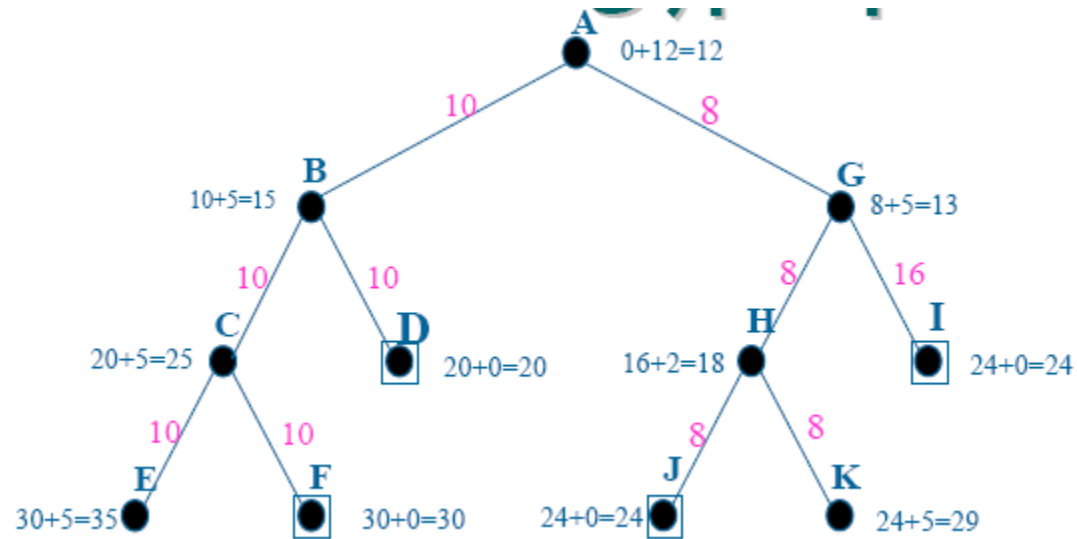
➡ محدودیتهای حافظه ممکن است مسئله ها را از نظر زمان محاسباتی، غیر قابل حل کند.

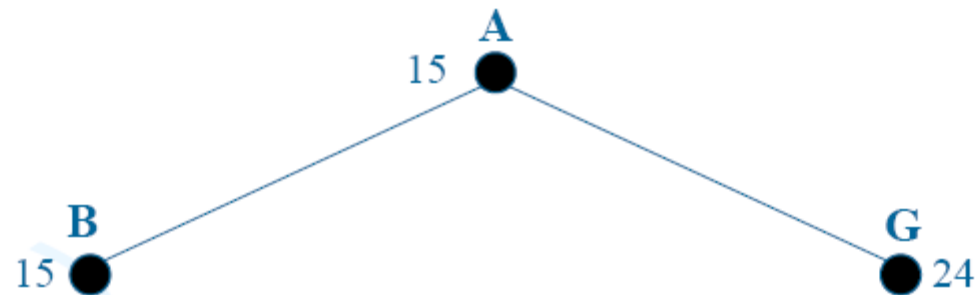
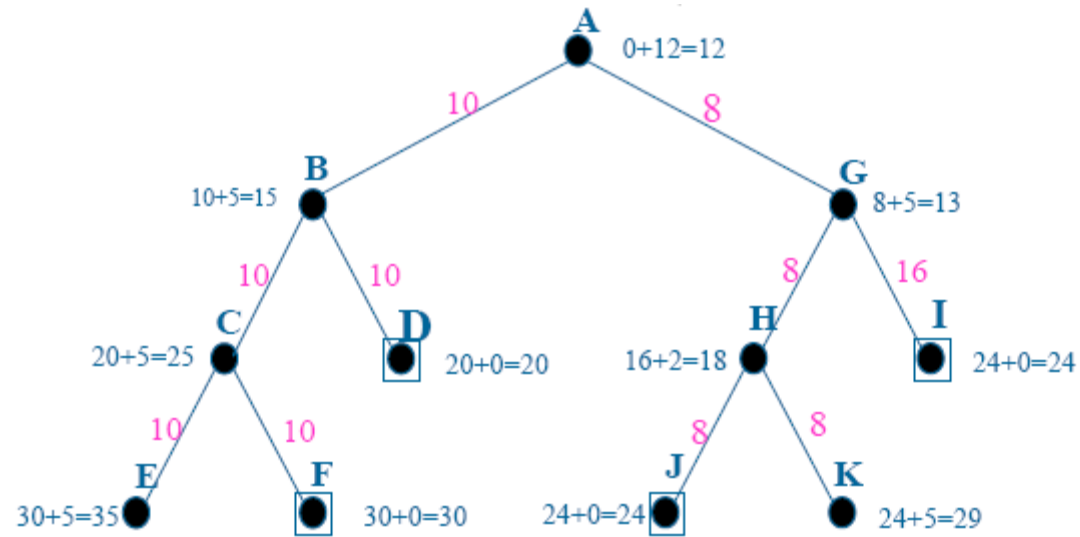

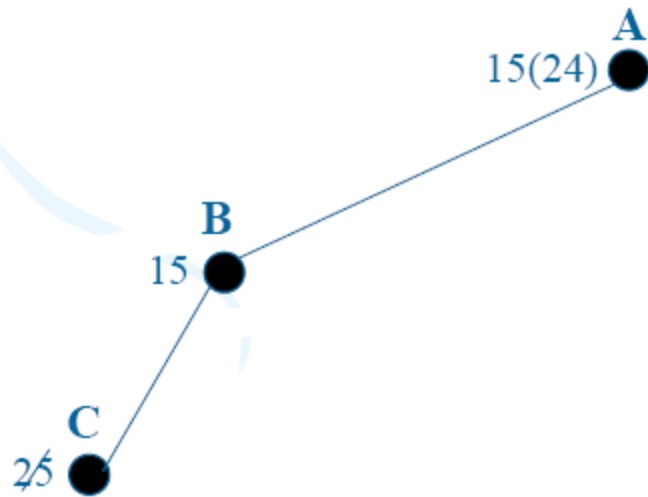
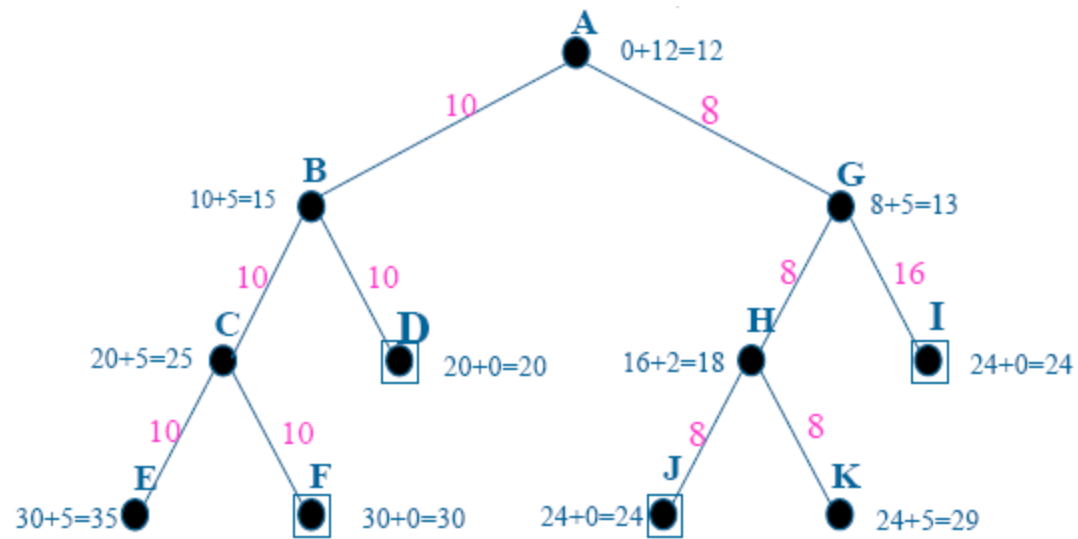

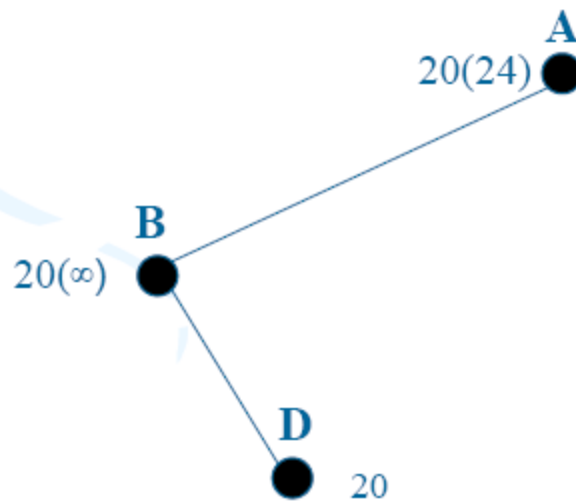
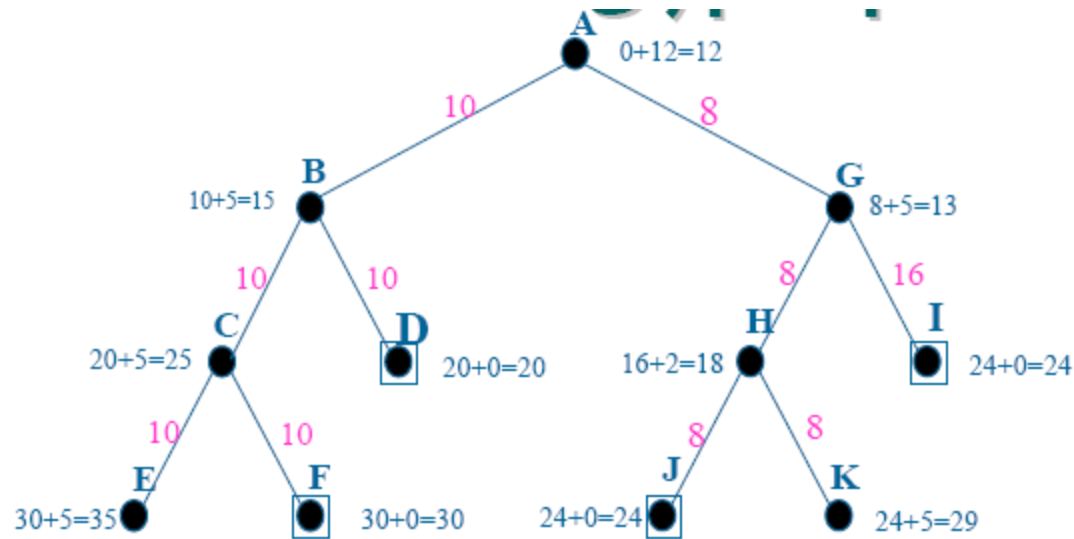

طراحی توابع هیوریستیک

Heuristic

توابع هیوریستیک قابل قبول

7	2	4
5		6
8	3	1

Start State

	1	2
3	4	5
6	7	8

Goal State

مثال برای معمای ۸

- میانگین هزینه حل تقریباً ۲۲ مرحله و فاکتور انشعاب در حدود ۳ است.
- جست و جوی جامع تا عمق ۲۲: $3^{22} \approx 3.1 \times 10^{10}$
- با انتخاب یک تابع اکتشافی مناسب میتوان مراحل جستجو را کاهش داد.

دو تابع هیوریستیک برای معمای ۸

7	2	4
5		6
8	3	1

Start State

	1	2
3	4	5
6	7	8

Goal State

تعداد کاشیها در مکانهای نادرست
در حالت شروع
 $h_1 = 8$

h_1 اکتشاف قابل قبولی است، زیرا هر
کاشی که در جای نامناسبی قرار دارد،
حداقل یکبار باید جابجا شود.

دو تابع هیوریستیک برای معمای ۸

7	2	4
5		6
8	3	1

Start State

	1	2
3	4	5
6	7	8

Goal State

مجموعه فواصل کاشیها از موقعیتهای هدف آنها h_2
در حالت شروع

$$h_2 = 3 + 1 + 2 + 2 + 2 + 3 + 3 + 2 = 18$$

چون کاشیها نمیتوانند در امتداد قطر جا به جا شوند، فاصله ای که محاسبه میکنیم مجموع فواصل افقی و عمودی است. این فاصله را فاصله بلوک شهر یا فاصله منهتن مینامند.

7	2	4
5		6
8	3	1

Start State

	1	2
3	4	5
6	7	8

Goal State

مجموعه فواصل کاشیها از موقعیتهای هدف آنها $h_2 =$
 h_2 قابل قبول است، زیرا هر جابجایی که میتواند
 انجام گیرد، به اندازه یک مرحله به هدف نزدیک
 میشود.

هیچ کدام از این برآوردها، هزینه واقعی راه حل نیست
 هزینه واقعی ۳۶ است.

تسلط (dominance)

اگر برای هر گره n داشته باشیم: $h2(n) \geq h1(n)$

✓ $h2$ بر $h1$ غالب است.

✓ غالب بودن مستقیماً به کارایی ترجمه می شود.

✓ تعداد گره هایی که با بکارگیری $h2$ بسط داده می شود، هرگز بیش از بکارگیری $h1$ نیست.

همیشه بهتر است از تابع اکتشافی با مقادیر بزرگ استفاده خیلی بزرگ کرد، به شرطی که زمان محاسبه اکتشاف، نباشد و قابل قبول باشد

مقایسه

• مقایسه تعداد گره های بسط داده شده برای رسیدن به هدف در دو حالت:

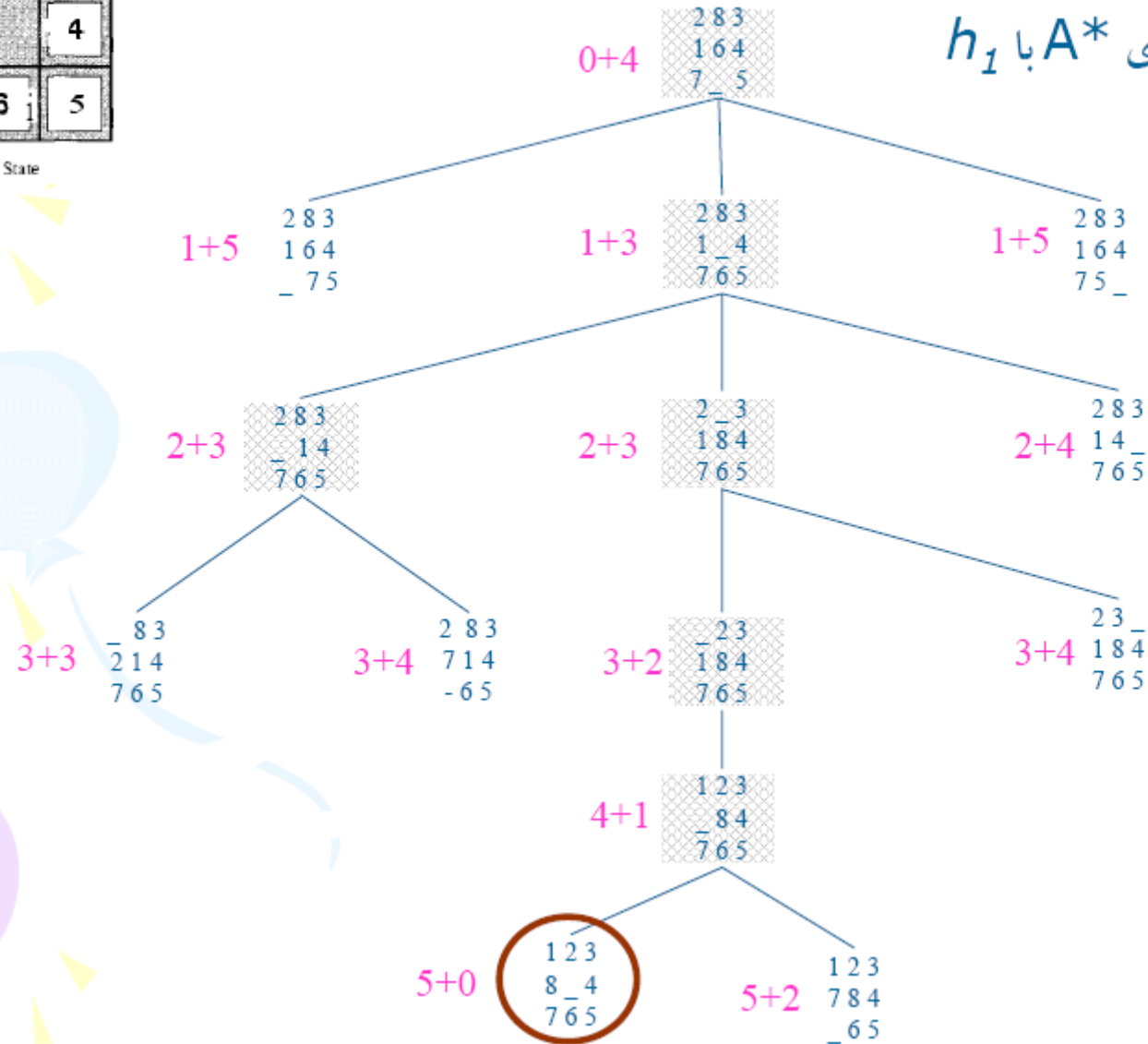
- $d=12$
 - $IDS = 3,644,035 \text{ nodes}$
 - $A^*(h_1) = 227 \text{ nodes}$
 - $A^*(h_2) = \mathbf{73} \text{ nodes}$

- $d=24$
 - $IDS = 54,000,000,000$
 - $A^*(h_1) = 39,135 \text{ nodes}$
 - $A^*(h_2) = \mathbf{1,641} \text{ nodes}$

1	2	3
8		4
7	6	5

Goal State

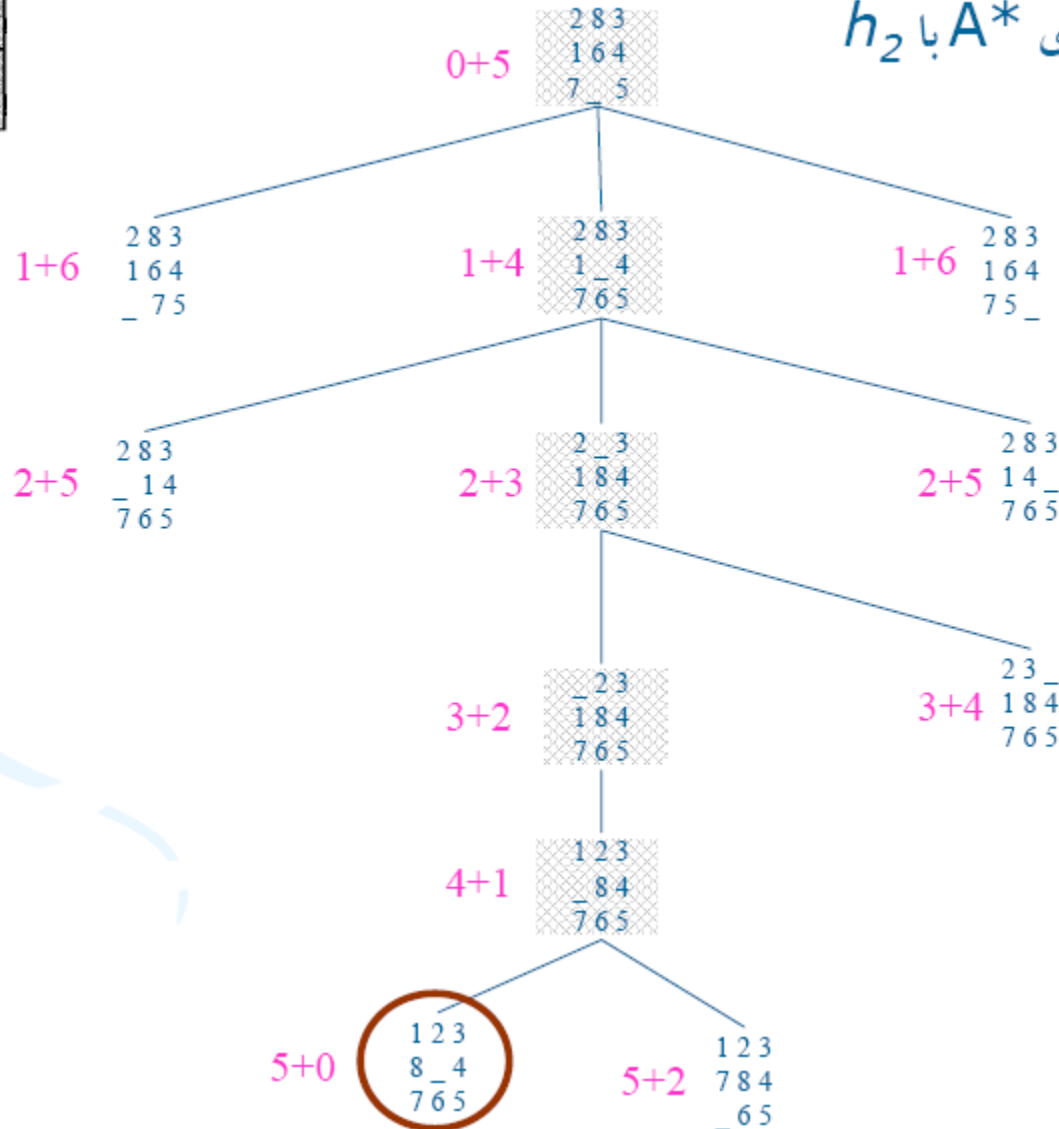
مثال: جستجوی A^* با h_1

1	2	3
8		4
7	6	5

Goal State

مثال: جستجوی A^* با h_2

اثر دقت اکتشاف بر کارایی

فاکتور انشعاب مؤثر b^*

اگر تعداد گره هایی که برای یک مسئله خاص توسط A^* تولید می شود برابر با N و عمق راه حل برابر با d باشد، آن گاه b^* فاکتور انشعابی است که درخت یکنواختی به عمق d باید داشته باشد تا حاوی $N+1$ گره باشد.

$$N + 1 = 1 + b^* + (b^*)^2 + \dots + (b^*)^d$$

فاکتور انشعاب مؤثر معمولاً برای مسئله های سخت ثابت است.

اندازه گیریهای تجربی b^* بر روی مجموعه کوچکی از مسئله ها می تواند راهنمای خوبی برای مفید بودن اکتشاف باشد.

مقدار b^* در اکتشافی با طراحی خوب، نزدیک ۱ است.

اثر دقت اکتشاف بر کارایی

d	Search Cost			Effective Branching Factor		
	IDS	$A^*(h_1)$	$A^*(h_2)$	IDS	$A^*(h_1)$	$A^*(h_2)$
2	10	6	6	2.45	1.79	1.79
4	112	13	12	2.87	1.48	1.45
6	680	20	18	2.73	1.34	1.30
8	6,384	39	25	2.80	1.33	1.24
10	47,127	93	39	2.79	1.38	1.22
12	364,404	227	73	2.78	1.42	1.24
14	3,473,941	539	113	2.83	1.44	1.23
16	-	1,301	211	-	1.45	1.25
18	-	3,056	363	-	1.46	1.26
20	-	7,276	679	-	1.47	1.27
22	-	18,094	1,219	-	1.48	1.28
24	-	39,135	1,641	-	1.48	1.26

میانگین گره های بسط یافته در جستجوی IDS و A^* و فاکتور انشعاب مؤثر با استفاده از h_1 و h_2

نتیجه

- برای مسائل مختلف سعی شود از تابع هیوریستیک با مقادیر بالاتر استفاده کنیم:
 - بیش از اندازه واقعی تخمین نزنند.
 - **زمان محاسبات** برای آن زیاد نباشد.
- هیوریستیک های خوب از گسترش بیش از اندازه گره ها جلوگیری می کنند.